

کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی

۱۵۰

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب مجموعه
مؤلف کرم ضرابی

جمهوری اسلامی ایران
شماره ثبت کتاب

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

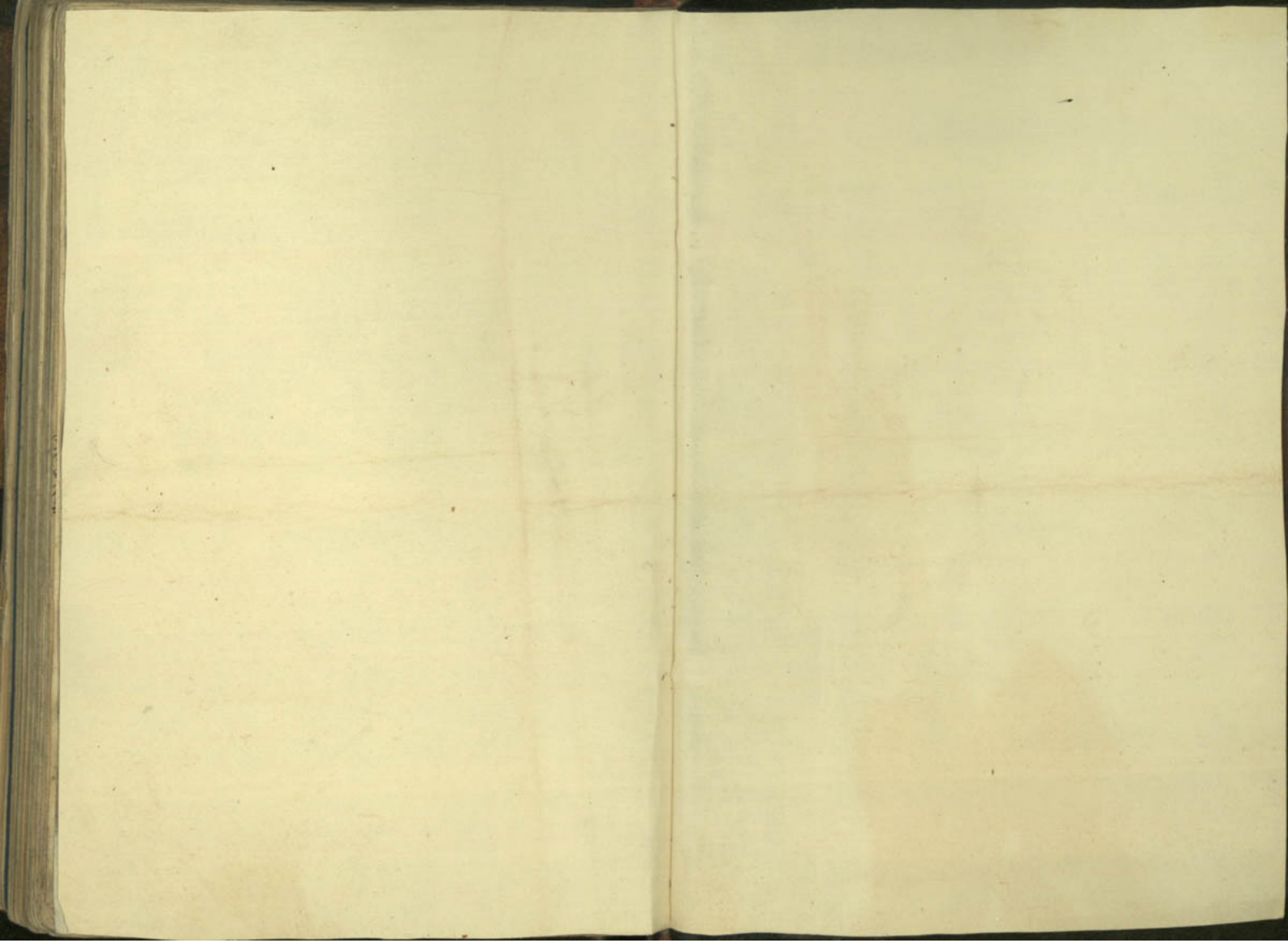
کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب مجموعه
مؤلف کرم ضرابی
مترجم کامیاب آغا علی
شماره قفسه ۱۵۰۸۶

جمهوری اسلامی ایران
شماره ثبت کتاب

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

۱۶

قیمت این کتاب بیست و نه ابراهیم
در کتابت در وقت قاجار است
نویسنده کمالی است
اصول بنیادین

۱۵۰۸۶
۹۰۹۰۲

انقضای بیعت و امانت
فایده بیعت بر امانت
که آئین بیعت بر امانت
بیعت بر امانت
دلایل بیعت بر امانت
مذاهب بیعت بر امانت
حکایت بیعت بر امانت
آقاوند بیعت بر امانت

بیعت بر امانت
بیعت بر امانت
بیعت بر امانت
بیعت بر امانت

رسالة في الميراث

وبسم الله الرحمن الرحيم نستعين

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين ثم سلمت
أما بعد فسلمت إليك رسالة مختصرة في الميراث يستحب لجميع
أولياء على طريق الأيجاز من غير بسط المسائل فإن كتاب النهاية قد
اشتمل على جميع ذلك بسوطاً وإن عجزت ذلك على وجه سهل حفظه
ويصغر حجماً كما علمناه في جل العزو والعبادات إن ذكر في فضلاء
يوقف منه على استخراج المسائل التي تنكر على الورثة وكيفية آخرها
وإدومي إلى الطرق التي ينطبق بها إلى قسم المناحاة وما دخل
الفرافير فإن هذا الجنس لم يذكر في النهاية وإدومي إلى مسائل شتى
من الكتاب المقدم ذكره لا بد من معرفة القول فيها إذا ما جيبك إلى
ما سلمت منه من اتعالي التوفيق والمنة والى ذلك القادر
عليه **فضل** في ذكر ما يتحقق الميراث يستحق الميراث بشيئ من سبب

وسبب فالمرات بالبتة مثبت على وجهين أحدهما الفرض الآخر لغيره
وبالتب على فرض من الزوجة والولاء فالزوجة لا يستحق بها الميراث
ألا بالفرض لا غير الآخر مستقلة واحدة كذا ولو لولاها على ثلثة اضرب
ولاء العتق ولولاها فتمت الحرة ودلها الأمانة وجبها لا يستحق بها
الميراث بالفرض ونحن نذكر تفضيل ذلك إن شاء الله تعالى **فصل**
ويمنع من الميراث ثلثة أشياء الكفر والرق والقتل عمداً على وجه الظلم
وكل ما يمنع من الميراث من الكفر والرق والقتل يمنع من ميراث الأم
من الثلث إلى الثلث **فصل** في ميراث الميراث سهم الميراث
سبعة النصف والربع والثلث والثلثان والثلث والثلث من النصف
سهم أربعة الزوج مع عدم الولد وولد الولد إن نزلوا وسهم بنت
وسهم الأخ من الأب الأم وسهم الأخ من قبل الأب الأم من
أخت من قبل الأب الأم والزوج سهم اثنين سهم الزوج مع وجود الولد
وولد الولد وإن نزلوا وسهم الزوج مع عدم الولد وولد الولد والثلث
سهم الزوجة مع وجود الولد وولد الولد وإن نزلوا لا غير الثلثان سهم
ثلثة سهم البنت فصاعداً وسهم الأختين فصاعداً من الأب الأم وسهم الأختين
فصاعداً من قبل الأب الأم من أخوات من قبل الأب الأم والثلث سهم

اشين سهم الام مع عدم الولد وولد الولد وعدم من يجبا و سهم الابن
فضاعده من كلال الام و سهم سهم خمسة كل واحد من الابوين
مع وجود الولد وولد الولد و سهم الام مع عدم الولد وولد الولد مع
من يجبا من اخوين او اخ او اخنتين او اربع اخوات اذا كانوا من قبل
الاب الام و من قبل الابن في الام على الاقراد و سهم كل احد
من كلال الام و كرا كان و اثني **فصل** في ذكر ذوى السهام على
الانفراد و السهام على فرسين ذو و النسب ذو و النسب
ذو و النسب سهم الزوج و الزوجه و لهما حالان حاله انفراد
و حاله اجتماع فاذا انفردوا كان لهم سهم المستل من كان زوجا و نصف
او الربع من كانت زوجة و لباقة بيت المال قال اصحابنا ان
الزوج و حدة و علي الباقى باجماع الفرق على ذلك اما حال الاجتماع
فلهم سهم المستم للزوج النصف مع عدم الولد و ولد الولد ان سفلوا
مع جميع الوراثه اذا فرض كانا و غير ذى فرضه في الربع مع وجود الولد
و ولد الولد ان سفلوا و الزوجه لهما الربع مع عدم الولد و ولد الولد
وان سفلوا مع جميع الوراثه لهما الثلثين مع وجود الولد و ولد الولد
يدخل عليها نقصان في حال من الاحوال لا يرد عليها الفضل الا ما

ما استثناء و اما ذو و النسب فله حالان حاله انفراد
و حاله اجتماع فاذا انفرد كل واحد من ذوى السهام اخذ سهم له
و الباقي بر عليه بالقرابة و لا يرد الى بيت المال الا ليصح ان يجتمع ذوى
السهام الام من كان من باه و اهدا الى الميت مثل الميتة و البنات
الابوين و مع كل واحد منها ان كل واحد من هؤلاء لا يفر الى الميتة
فاذا اجتمعوا فله ثلثه احوال كما يكون للمالك فقال سهمهم كما يفضل
المالك عن سواهم و حاله بنقص الزوجه الزوج و الزوجه لهم فاذا كانت
الزوجه و فقال سهمهم اخذ كل ذى سهم سهمه ابا في رده عليهم على قدر سهم
و اذا كانت الزوجه تامة عن سواهم لم اخذ الزوج او الزوجه لهم كان
النقص على الميتة ما زاد عليها دون الابوين و اصدما و دون الزوج
او الزوجه و كلالان مخاريف قطع على الميتة و البنات مع الابوين
و مع كل واحد منهما و يجمع اجماع الكلايين مخالفة ذوى قرابتهما و سهم
نحو احوال تكون الزوجه و فقال سهمها و حاله يفضل عنها و حاله
ينقص عنها فاذا كانت فقال سهمها خذ كل واحد منهم سهمه اذا فصلت
عن سواهم فان كانت كلالا لباقة السبان بان يكون الابن
الانحان من قبل الابن الام و ما فصل عن سواهم على كلال الابن

والأم لا جماع يسيس فمهر دون كلال الأم التي لها سبب وان كانت
كلال الأب لها سبب أيضا ان يكون من قبل الأب خاصة فمهر سادس
كلال الأم في القرابة فانه يرتفع عليهم على قدر ستمائة من اصحابنا قال
يرتفع الفاضل على كلال الأب لان التقصير يخل عليها وكلال الأم يفت
تسقط مع كلال الأب كلال الأم فاذا لم يكن كلال الأب أم قام كلال
الأب مقامها في ستمائة كلال الأم وأما اذا نقصت الرتبة
عن ستمائة لم اجمعه الزوج والا وجه لم كان التقصير خلا على كلال
الأب دون كلال الأم فان كلال الأم في الزوج الا وجه لا يخل
عليه التقصير على حال **فصل** في ذكر من يرث بالقرابة دون
الفرض قدر ما من يرث بالفرض من ذوى الألبان ومن يجمع
منهم ومن لا يجمع فاما من يرث بالقرابة دون الفرض فهو على ستة انواع
الولد للقلب وولد الولد والأب من يقرب بالأب من ولد الأب
او ابوي الأب من يقرب بالأم دونها ودون ولد ما فان الأم
ولد ما فان الأم وولد ما ستمائة على ما ذكرنا فاقوى القرابة الولد للقلب
فان الولد للقلب ان كان ذكرا اخذ المال كله بالقرابة ان كان صغارا
وان كان اكبر خرج احدى المال بينهم بالتسوية وان كانوا ذكورا وان كانا

كان للذكر مثل حظ الأنثيين والابن احد من يرث بالقرابة تسوية تقرب
بهم او بغيرهم الا ذوى الستمائة الذين ذكرناهم من الزوج او الزوجة او
الوالدين او احدهما ثم بعد ذلك ولد الولد اقوى من غيره من القرابا
لان ولد الولد يقوم مقام الولد للقلب ويمسح من مائة الولد للقلب
وباخذ كل واحد منهم نصيبا يقرب به فولد الابن ذكر كان او انثى باخذ
نصيب الابن وولد الابنة باخذ نصيب البنت ذكر كان او انثى والمبطن
النازل من زوجه بدرجته كما يمسح ولد الصلب لولد الولد ثم ان زوا
يمنون بكل من ينول الولد للقلب على حد واحد وكل من باخذ مع الولد للقلب
من ذوى الستمائة فانه باخذ مع ولد الولد على حد واحد من غير زيادة لا
نقصان ثم الأب فانه باخذ جميع المال اذا انفردوا اذا اجمع مع الأم
اخذ ما يقع من سهمها الستمائة ووجد من غيرها من الأخوة والخوا
من قبل الأب الأم ومن قبل الأب الثلث مع مهره ولا يرث مع
احد من يقرب به الا من يقرب بالأم والزوج والا وجه يجمع على
ما يتناه من ذوى الستمائة وان من يقرب به بأوله وولد من يقرب
بها من عمه وعمته فالجد الأب مع الأخ الذي هو ولد في درجة واحدة
وذلك الجدة من قبل مع الأخت من قبل في درجة واحدة فهم يقاسمون

المال بينهم للذكر مثل حظ الأنثيين إذا كانوا ذكورا وانما ذلك في
اولاد الأب انما اجتمع الذكور لان مات كان المال بينهم للذكر مثل
حظ الأنثيين وان كانوا ذكورا كان المال بينهم بالتسوية ومنه تسبب يمنع
منه تسبب واحد ذلك اذا اجتمع الجدة والجدة من قبل الأب كل من المال
بينهم للذكر مثل حظ الأنثيين وقلة الأخوة والأخوات يقومون مقامهم
واختلافهم في مقامهم الجدة كما ان ولد الولد يقوم مقام الولد للتصليب
الأب والجدة والجدة وان عليا بقاسمان الأخوة والأخوات اولادهم
وان نزلوا على جد واحد لا يجتمع مع الجد والجدة ولا مع واحد منهما ولا مع
والأخوات لا مع واحد منهم اولاد الجد والجدة كما لا يجتمع الولد للتصليب
اولاد الأب على ابنة التدرج الا قرب يمنع الابعد بالتمام بالخواص اما
من يتقرب من قبل الأم فليس الا الجدة والجدة من قبلها او من يتقرب
بها فان اولادها ذرية الستام والجد والجدة من قبلها او من يتقرب بها
فبقاسمون الجدة والجدة من قبل الأب والأخوة والأخوات من قبله ومن
قبل الأم لتساويهم في القرابة ويسقط تسمية كلام الأم وكلها انما يتساوى
عند الاجتماع ومنه اجتمع قرابة الأب مع قرابة الأم مع نساء وبنات الزوج
كان لقرابة الأم الثلث نصيب لهم بالتسوية لقرابة الأب

الأب للذكر مثل حظ الأنثيين فان ذكروا الزوج او اذ ذكروا تنقص
قرابة الأم عن الثلث ودخل التنقص على قرابة الأب كما يدخل التنقص
على الأب لغتة ومنه جده القراب من به ربه سقط مع الذي هو أقرب
سواء كان الاقرب من قبل الأب او من قبل الأم وتساوى كان الجدة
له تسببان في القرابة لسبب واحد ولم يكن كذلك ولم يكن التسبب في
وهو من القرابة وانهم مع عم لا يتساوى المال لابن العم لابن الأم دون
العم ولا تنفذ هذه المسئلة الى غير ما لاجتماع الطائفة على من عمل
به المنهاج يمنع اولاد الجد الا ذرية اولاد اولادهم اولاد الجد الاكل
كما يمنع اولاد الأب لغتة اولاد الجد لانهم يقومون مقام آبائهم ومنهم
اقرب منهم بدرجة **فصل** في ذكر ما يمنع من الميراث من الكفر والرق
والغفل الكافر يرث المسلم بلا خلاف وعندنا ان المسلم يرث الكافر
سواء كان كافرا اصليا او مرتدا عن الاسلام ويجوز لمسلم المال
فان كان يثرا يمنع جميع ورثة الكفار وان كانوا اقرب منه ومن
اسلم الكافر على ميراث قبل ان يقسم المال فاسلم الميراث ان كان
من تسبب المعاصرة وان كان اول منهم اخذ المال كله ومنهم من يسلم
بعد تسبب المال فلا يرث له ذلك كذلك ان كان تسبب اربعة اولاد لم يكن

وارث فقلت ان تبت المال فلا يتحق من يملك بوجه على حال الكفر
كالملة الواحدة يرث بعضهم بعضا والملك للبرث على حال دائم
فان اعتق قبل القسمة فاقسم الورثة ان اتحق القسمة او حاز على المال
ان كان سقفا للبرث ان اعتق بوجه المال او بوجه جازة البريرة ان كان
واحد لم يستحق المال متى لم يكن للبرث وارث غيره المملوك يترى
من ان ذكره بوجه ورث بغير المال ان وقع ذلك ان لم يبيع لم يبيع
ذلك ونقل اليه المال اما من اعتق بغيره بغيره فادرس بقدر
قرينة ويورث من بقدر ذلك ومع بمقدار ما يقع منه فاداما لفعال
اذا كان فله ظلم فلا يستحق الميراث وان تاب فليورث ان كان له اصل
لم يبيع من الميراث ان كان مخطا لم يبيع الميراث من ذكره ويبيع الميراث
من ذبته **فصل** في ذكر ميراث ولد الملاءمة وولد الزنا ميراث
ولد الملاءمة لا يرث من يتقرب بهما من الاخرة والنفوس الجدة والجدوة
والخال الخالة على حد ما يستحق من يرث بولد الملاءمة على الزوجات
يرث ابوه ولان يتقرب به على حال فان قرينة بولد القسمة ورثه الولد
وللارثه الولد ولا يرث الولد من يتقرب بالاب على حال وولد الزنا لا
ولا يورث ميراثه لبيت المال في اصحابنا من قال بمراثه مثل ميراث

ميراث ولد الملاءمة على التواء وهو مذموم مجمع من لغتهم
فصل في ميراث المستعمل والحمل لا يرث المولود الا اذا علم انه
جاء ويعلم جوده بصياحة وعطاشا واختلفا جدا وحركة التي لا تكون الا
من الاجاب واذا علم انه ولد حيا ورثه من لم يعلم انه ولد حيا لم يرث
واما الحمل فانه يورث بمقدار نصيبه بقضائه استظهارا بغير ميراث
ذكرين ويقتسم الباقى من الورثة وان سلم الى الورثة وضمنه الكفلاء
بذلك كان ايضا جازا **فصل** في ذكر ميراث المحض ومن سلكه
اذا ولد مولودا للرجل ماللاست اعتر بالمال من ابها فخرج بول
ورث عليه ان خرج منها فمنها سبوا ورث عليه ان خرج في حاله
واحدة فمن ابها انقطع ميراثه ورث عليه فان انقطع منها في حاله واحدة
ورث نصف ميراث الرجل نصف ميراث التان وروى ان تقدر
اضلاع فان يفرح احد الجاهنين ورث ميراث المذكورون تان وياش
ميراث التان وان ولد مولودا من مال الرجل ماللاست استخرج بغيره
فاخرج في القسمة ورث عليه **فصل** في ميراث الغرة ولهم يوم علم اذا
عرف جماعة ثم اتهم عليهم في حاله واحدة ورث بعضهم بعضا ولا
يعرف ابهم مات قبل صاحبها فانه يورث بعضهم من بعض من نفس تركه

لما برئت من صاحبه انما قدمت كان قبازا لا يختلف الحال فيه
وروي اصحابنا ان تقدم الاصفى في الاحتقان ويوقر الاقوى
ثم يتنقل الميراث لكل واحد منهما من صاحبه الى ارثه ان كان لهما وارث
اصلا انتقل اليه بيت المال فان كان لاحدهما وارث الاخر لا وارث
له انتقل مال من لوارثه الى من لوارثه في ينقل مال من المال
ويراث من لوارثه الى من لوارثه ومنه في ورثة فان كان
مال الاخر لماله ينتقل الى من له مال في ورثة من المال فان كان
احدهما يرث صاحبه الاخر لا يرثه الا الحكم وانتقل الى كل واحد منهما
ورثة لهما دستة وعلى هذا الجوى في الاباء في ذكرنا امثلة في بيت ايل
في التباينة وبنات نعتان حقت لهما في حاله واحدة لا يرث بعضهم
من بعضهم ويكون يرث كل واحد منهما الورثة لانه علم موتهما في حاله
وانما جعل لورث بعضهم من بعضهم فيكون تقدم موت كل واحد منهما على
فصل في ذكوان الرضا في نكاح الرضا في اطلاق بنات في ورثة
المرأة ما بين وبين سنة ما تزوجت بها كان الطلاق بانها او غيرها وهو
برضا مادامت في العدة اذ كان حيا فاذا اذ عتقت او تزوجت بعد
الخروج من العدة فانها لا يرثه ومولاه يرثها بطل العدة وذا تزوج الرضا

المريض فان دخل بها صح العقد لو ارثا وان لم يدخل بها وان كان
العقد باطلا **فصل** في ذكورات الحمل والانس والفقير المحمل
من حليب من بلا ذكرك فيمتارث منهم نعتان بربت بوجوب
الموارثة بينهما قبل قولهم بلا بينة وورثا عليه والانس في بلا ذكرك
اذا لم يعلم موته فانه يرث في يوقف نصيبه ان يجزي او يصح موته فان
لم يعلم موته ولا جونه فهو بمنزلة الفقير المحمل لا يقسم ما له حتى يعلم موته
او بمحض ماله لا يعيش ثلثها فان ماتت هذه لمة من ورثة هذا الفقير
فانه يوقف نصيبه حتى يعلم حاله ويستلم الباقى الى الباقي من ورثة
فصل فيمن يرث الميراث الميراث الذي يجمع من يرث المال الا في ورثة
والاخوات من الام ويرث الزوجان معا منها وكذلك يرث الولد
وجميع اولاده للقلب اولاد اولاده وان نزلوا على ترتيب الميراث
لذكر مثل حظ الانثيين ولا يرث من الميراث من يفرق من قبل الاب
الا الذكور منهم دون الاناث فان لم يكن هناك غير الاناث من
جنته والقراية من جهة الام كانت الميراث لبيت المال **فصل**
في ذكوان الاولاد فبينما ان الاولاد على ثلثه اقسام اولاد النعمة واولاد
نصيب الجيرة واولاد الامتاع المعق اذ ماتت خلفت سببا فربما

كانا وليا لداستهم كان او غير ذلستهم من قبل ان كان من قبل
ام فان يرثه لرون مولاه الذي اعترفه فان لم يخلف احد اصل
كان يرثه لمن اعترفه تطوعا او من اعترفه فيما يجب عليه من الكفارة
فلا ولا له وكان سايبا من لا يلاحظ عليه سواء كان من اعترفه
رجلا او امرأة فان يرثه الحق له فان لم يكن المولى باقيا وكان
المعترف رجلا كان يرثه لولاه لكونه منهم دون انما كان لم يكن
لرولاه ذكر كان يرثه لعصبة مولاه فان لم يكن له عصبة كان يرثه لبيت
المال ان كان المعترف امرأة فيرثه المولى لعصبة دون ولده فاذا كوا
او انما ويرثه الوالدان يرثه المولى مع الاولاد فان لم يكن
اولاد ورثة الابون والولاء لا يرثه مع بقا من يرثه في وجهه
مثل ان يكون للمعترف ولد ان ذكر ان فاداما حين كان لولاه لها فان
مات احد ما وخلفه لدا كان لولاه للباقي من الولدين دون
ولده لولد لانه لا يرثه مع الولد للصلب لدا لولد فان مات الابن
وخلف احد ما ابنا والآخر حسن بنين كان للمال بين ولد هذا
واولاد هذا المصنف باخذ كل فريق نصيب من يتقربون به من الوالدين
صحيح ومولود بزوج لانت عبيد بمقتضى عزة فاذا رزق منهما اولاد كان

كان ولدا وله لمن اعترفه فان اعترفه انت اخر اباهم انجودا
الاولاد الى من اعترفه اباهم دون من اعترفه اعم وان اعترفه انت
جدهم من ابيهم مع كونهم عبيدا انجودا لدا ولا من اعترفه جدهم
وان اعترفه بعد ذلك انت اخر اباهم انجودا لدا ولا من اعترفه جدهم
اعترفه اباهم من الذين اعترفهم جدهم واقدم اذا اشترى المعترف عبيدا بمقتضى
فولاه له فان مات لم يخلف احد فولاه مولد المولى او لمن يتقرب
به من بيت المولى لدا كان المعترف رجلا او امرأة لا يخلف الحكم
فيه وهم المدبر حكم المعترف على حد واحد اما المكاتب فلا يرثه المولى
عليه لانه بشر فاذا اشترط كان سائبا واما ولد المعترف من الجارية
فهو ان يكون المعترف سائبا وهو كل من اعترفه بكفارة او جنة او اعترف
انت ان عبيد وتره من جارية فانه يرثه الى من اشترىه من جارية
وحدنا او يكون انت ان لا نسب له فيقول ان انت على الشرط
فمن مات هذا لانت ولدا احد يرثه ترثه لولد المعترف من جارية
فاذا مات بطل هذا الولاء ورجاله ما كان ولا يتنقل منه الى ورثة مثل
ولاء الحق واما ولدا الماسة فهو كل رجل وارث له قريب ولدا بولده المولى
خاص بجارية ولا مولود لغيره فان ولدا الماسة لدا من يرثه لانه يصير

فإذا مات الأمام انتقل إليه الأمام الذي يقوم مقامه دون درشته
الذين يرثون تركته ومن يقرب إليه **فصل** في ذكر ميراث الجوز
يرث الجوز من جميع قراباته التي تدلي بهما الميراث بقسط بعضها بعضاً ويرثون
أيضاً بالكلية إن لم يكن من خلفه شرع الإسلام إلا أنه لا يقدر
في شخص أن يكون له سهم من سهمين على منبأ يصح اجتماعه لأن
يكون من ذوى السهام البنت أو البنات تلحق بالابوين وأولاده
لا يمكن في شخص هذه الكلمات سقطان معاً وكل واحد منهما على ما
وكذلك لا يقدر في الكلام أن يكون أحدهما مؤلاً لآخر لأن الأمام
أو الأخ من سهمين كان من قبل الأب فإنه يصير كالأب والأب لا يقدر
بكل الأمام ذوات السهمين من ذوى الأمام في ذوى الأمام فإما
بالأسباب فإذ يقدر كل ذلك في البنت والأمام أن يكون زوجة
وفي الأب أن يكون زوجاً فإذ الميراث من الزوجين يقدر في غير ما
بالقرابة فإن الميراث من قبل الأب يمكن أن يكون جده من قبل الأمام فإذا
اجتمع مع الأخوة والأخوات أخذ نصيب جده من نصيب جده من قبل الأمام
وسهم نصيب جده من قبل الأمام وكذلك كل ما جرى هذا المجرى وقد
ذكرنا خلاف أصحابنا في هذه المسئلة وهذا الذي ذكرناه المشهور على

عن علي عليه السلام عند الحاجة لعام **فصل** في ميراث الجوز
بما سهاه الميراث استرجاعاً ذكرنا أن السهام الستة
النصف والرابع والثلث والثلثان الثلث والرابع والنصف
من اثنين ومخرج الربع من أربعة ومخرج النصف من ثمانية ومخرج الثلثين
الثلث من ثلثة ومخرج السدس من ستة فإن كان مؤثراً ورابع
فاجعل من ثمانية ذواتاً مجتمعين ثلثاً وثلثاً فاجعل من ثلثة وإذا كان
ربعاً وما بقى اربعاً ونصفاً ما بقى منها فاجعل من ثمانية فإن كان
مع الربع ثلثاً أو سدساً فاجعل من ثلثي عشرة وإن كان مع الثلثين
ثلثاناً أو سدساً وما بقى فاجعل من أربعة وعشرين فإن زاد من له
أصل الفريض على الواحد لم يخرج سهامهم على سهمه ضربت عددهم
في أصل الفريضة مثل ابوين ومخمس بنات للأبوين السدس سهمان
من ستة ويبقى أربعة أسهم لا تقسم على شيء يقرب على البنات
وهو خمسة في أصل الفريضة وهو ستة فيكون ثلثين لكل واحد من
الأبوين خمسة أسهم وإن كان من بقى بعد الفريض أكثر من واحد
ولم يصح القسمة فأضرب عددهم ما بقى في أصل الفريضة مثل ابوين
وزوج وبنين للزوج الربع وللأبوين الثلث يخرج من ثلثي عشر سهم في أنفسهم

خمسة فنكسر على البنين وهو اثنان تقرب في اثنى عشر يكون اربعة
 وعشرين لكل واحد من الابوين اربعة اسهم ولزوج ستة اسهم وكل
 واحد من البنين خمسة اسهم وان بقى بعد الفرض ما يرجع على
 ارباب الفرض او على بعضهم بعد الفرض ولم يجمع القسمة فاجزى
 الفرض من كبرية عليه اقرب في اصل الفريضة مثل ابوين و
 بنت لابوين الثلث والبنيت النصف يعني سهم واحد من
 ستة اسهم فاخرج الثلثين وهو الثلث من ثلثة وخرج
 النصف من اثنين فيكون خمسة فخرج بنته وهو اصل الفريضة يكون
 ثلثين لكل واحد من الابوين خمسة اسهم بالفرض والبنيت خمسة عشر
 سهما بالفرض ويعني خمسة اسهم لكل واحد من الابوين سهم واحد بالارث
 والبنيت ثلثة اسهم بالارث ومن حصل في الورثة مخرج شكل امه وورثة
 نصف الذكر ونصف كبريات الاثنى فبقية الفريضة مخرجين فخرجت بقية
 ذكر اود فخرجت اثنى عشر فخرجت ثلثة فخرجت بقية الفريضة فخرجت بقية
 بقية من الورثة على اربعة عشر فخرجت ثلثة فخرجت بقية الفريضة
 وزوجه وابنا وخمسة فان اصل الفريضة خرج من اربعة وعشرين بالزوج
 الثلث ثلثة وللابوين الثلث ثمانية يعني ثلثة فخرجت بقية الفريضة

الابن والخنث فطلب مال نصف ونصف ونصف وثلث
 وثلثة نصف وهو اثنى عشر فخرجت في اصل الفريضة وهو اربعة
 وعشرون فخير ما في ثمانية وثلاثين سهما منها يعطى الزوجة الثلث
 ستة وعشرون وللابوين الثلث ستة وعشرون سهما بقية مائة
 ستة وعشرون سهما للابن الخنثى فان فرضت ذكرا كان لكل واحد
 ثمانية وتسعين سهما وان فرضت اثنى عشر كان للابن ثلثين وخمسين سهما
 فخير ما في ثلثين سهما فخرجت بقية الفريضة وهو ستة وعشرون سهما فيكون سهم
 الخنثى مع ارباب الميراث فان هذا اصله لا يجمع الا كذا فكيف يجمع
 ذلك وتعمل عليه اثنا عشر في **فصل** في ذكر اخراج النكاح
 العلى فخير ذلك ان يجمع ثلثة الميت الاول ثم يجمع ثلثة الميت
 الثاني ونقص ما بقى الميت الثاني من الثلثة الاول على سهم ثلثة
 فان القسمة فخرجت الثلثان معا تمام ثلثة الميت
 الاول مثال ذلك جلات وخلق ابوين ابين فالسنة يخرج
 من ستة للابوين الثلثين ولكل واحد من الابوين ثمان فاذا اتت
 احد الابوين وخلق ابين كان لكل واحد منها سهم من ذير الثلثين
 فخرجت الثلثان من اصل الثلثة الاول ولو لم يجمع الثلثة

الثانية من المسئلة الاولى نظرت في سهام من مجموع المسئلة الثانية
 وجعلتها وخرت سهام المسئلة الاولى وصحت كك المسئلان
 معا مثال لك المسئلة التي قد تناكر ما فخر من ان احد الابن بن
 وخلف ابنا وبنوا وكان له سهمان من سهمه لم يكن قسمتها عليهما قرب
 سهم الابن في اول الابن وسهم بنته هو واحد في اصل وفي
 المسئلة الاولى هو ستة في ثمانية عشر فيكون للابوين اثنا عشر
 ستة ولكل واحد من الابن ستة واذ اما الابن وخلف ابنا
 وبنوا كان للابن من ذلك اربعة والبنات اثنا عشر كذالك ان ما
 ثالثه والرابع صح مسئلة قبل ميت ثم اقامت مال من سايل المتوفين
 قبله من السهام على سهام المسئلة فان القسمات قد صححت لك المسئلة
 كلها وان لم تقم فاقرب جميع مسئلة فيما صححت من سايل المتوفين
 قبله فما اجتمع صححت من المسئلة كلها مثال ارسا ابو موسى بن جابر يوم

وهي المسئلة التي هي من اربعين

الجزيرة وسلام على عباده الذين اصطفى وبعد يقول ابو الانام كريم بن
 ابراهيم انه قد سئل عن بعض الاجلاد ادام اجد جلاله وحسنه في الارض
 ما له عرش شريف في بعض الجهات فاجبت ان اكتب له رسالة

رسالة في معناه بقدر ما يقضي اليك ما هو المستور وهو لا يقضي
 وهو ما روى عن النبي صلى الله عليه وآله اتمى كانبيا بنو اسرائيل
 اعلم ادام الله عزك في علاك ان النبي صلى الله عليه وآله كان بنو
 على جميع ما خلق الله من شئ في جميع العلوم الا لف لفه فوجد
 تبارك الذي نزل القرآن على عبد ليكون للعالمين نورا والعاين
 جمع محلي بالالف واللام بفيد العلوم المستغرفة فهو صلى الله عليه وآله
 على جميع ما خلقه عالم الا يكون من لذوات الصفات الاعراض
 واما قوله صلى الله عليه وآله الكانبيا بنو اسرائيل فالكاف منها ليس
 للتشبيه بل هو بيان تعظيم شان الانبياء فان لما طلب ان كان محظوا
 مجلدا واراو الحما طيبا كستر جلاله اعطاهه نجابة على التشبيه
 لاعل نحو القرين كما تقول رجل شاك لا يمنع ان يفعل كذا او يقول
 علما بله نامثل فلان وفلان واكابر بله اكل فلان وفلان وبيرتسهم
 لا امثالهم بقوله صلى الله عليه وآله اتمى كانبيا بنو اسرائيل
 بمعنى اتمى اتمى انبياء بنو اسرائيل لنفسهم لا احد اخر منهم وتخصيص انبياء
 بنو اسرائيل لانه ذكر شهرتهم وفضلهم انما طيبين مؤمنين باحوالهم الا
 فجعل ان انبياء عليهم السلام علماء الله صلى الله عليه وآله وانزلوه في بعثته

و نظروا امره و طريقته و ذلك كما صحته عليه السلام في الحديث
على الكل و شرع في دينه و ما وجد خلاف شرائع الانبياء
مع هذه التشريعات الظاهرة بطوره صلى الله عليه و آله فلو من باب الترخي
كما ان هذه التشريعات ايضا كانت تتخلف بعض الاحكام التي نزلت في ذلك
الامر فذلك الترخي ايضا كان من شرعه و ربه الا انها
كانت مخصوصة بما نزلت و كان يتبعها بعض احكامها كان من شرع
النبي صلى الله عليه و آله و ربه في زمان آدم على نبينا و آله و عليهما السلام
ما كان يراد اليه و ذلك كان في زمن نوح عليه السلام ما كان يراد
اليه كذلك كان في زمن موسى و عيسى عليهما السلام فكذلك من نبينا
صلى الله عليه و آله كانت خصوصية شرائعنا و نسخنا لبعضنا بعضا انما
صار مقتضى الزمان ان ينظر في الدين ليس فقط و لذا قال النبي
عليه السلام في تاريخه الذي جده كبطه قد صعد ذرى الخافين باقام
النسب و اولادنا ان قال ان الكلام عندنا من اولادنا و انما
حلال الاصطفا و روع القدس و الجمان الصاورة و ان من بعدنا
الباكونه و روي عن علي عليه السلام في خطبه انما ارسل الله
انما ارسل الله في كتابه و قد بين ذلك في كتابه

و اذا خذنا من شاق اليقين لما اتيناكم من كتابه و حكمة ثم جاءكم رسول
مصدق لما سمعتموه من ربكم و انتم و اخذتم على ذلك
امرهم قالوا انما قالوا انما سمعنا من ربنا و انما سمعنا من ربنا
ارادوا جميعهم ان يؤمنوا بحد صلى الله عليه و آله و كتابه و حكمته و يعرفوه
في امرهم و يظهر دينه و شريعته في امم اخذوا له من كل صفة الله عليه و آله
على امم و يظهره في اخر الزمان في الرعية بانظار هذه التشريعات و الجهاد
مع القائم عليه السلام بالجملة في الكلام طويل و لكن الجمل لا يقتضي
من ذلك في قوله من غير ان صلى الله عليه و آله في كل صفة خلق و جمع
الانبياء و علماء امته و بلغوا امة في اهل العالم و التشريعات في بعض
شهرتهم و معرفة و لكن مقتضى الخبر و مؤيد بالعلماء انما
و النجباء لانهم من اهل البيت كما قال الصادق عليه السلام انما صار
سلمان بن العلماء لانهم رجلنا اهل البيت فالعلماء النجباء و النجباء
نظرا و سلكا خلفا اتمى نبياءهم و نجباءهم كانوا نبياءهم و انما ارسل الله
انما ارسل الله في كتابه و قد بين انما ارسل الله في كتابه و قد بين انما ارسل الله
منهم صاحب شريعة جديدة و انما ارسل الله في كتابه و قد بين انما ارسل الله
عليه السلام بغيره و انما ارسل الله في كتابه و قد بين انما ارسل الله

كل من كان ويظهره في كل عصر فاضل موسى وهو ان الناس على حسب
قابلية كل زمان ويبدون اسرارهم وسترار دينهم مما لا يتبين
بمعرفة كل عصر حتى ان عيسى عليه السلام ايضا لم يشر بغير موسى عليه
السلام الا بعض تغير في تحليل بعض ما كان عليهم من الاخبار حتى قال
ولا حل لكم بعض الذي حرم عليكم وانما كان شرعه شرع موسى الا انفس
فكما كان علماء بني اسرائيل كذلك علماء امتي ايضا يظهر اسرار
شريعتي في كل عصر ويكشفونها بل يتبينها الى الناس كما قال الصادق عليه السلام
ان لنا في كل خلف عهدا لا ينون عن ديننا تحريف الخاليين حالنا الطاهر
و ما قبل الجاهل علم عليهم السلام في كل قرن علماء على حكم ابرار تقيا
يحلون شرع نبيهم ويؤدونها الى ربهم ويظهرون في كل عصر فضائلهم ويزيدون
مناقبهم بقدر تحمل كل عصر فهم في هذه الامة كانبيا بني اسرائيل ويكفي ان
بذلك تشبها الى ان علماء امتي في امتي مقهورون مظلومون بكر عليهم محمد
ارهم ويقتلون ويؤذون كما فعل بنو اسرائيل مع انبيائهم وادوم امة
الانبياء وقلوبهم باسنة قتل فيكون الجزم بالانبياء بالخيار بالملاءمة
بما لبيته صلى الله عليه واله في ذلك يشاهد ان علماء امتي بايون تزي
كلما اخل منهم نجم طلوع نجمهم ويستنقلوا عصر من الاعصار الى يوم القيمة

من احد من العلماء الناصرين لأمري كما لم يجعل عصر من اعصار شريعة
موسى من بني اسرائيل وبيدي سرته لان الارض لا تخلو من حجة محمد كلك
لا يخلو عصر من الاعصار من انبيا للعلماء من محمد صلى الله عليه وآله
وراض للملائكة فان وجودهم لطف بالخلق وان انبيا سماه لا يقضي
لطفه عن خلقه فان في ذلك تجارهم وهلاكهم الحاصل ان وجهه التشبه
كثرة وناميك ان تنبوا في امر الانبياء عليهم السلام فمجي في علماء
هذه الامة ما جرى على الانبياء عليهم السلام فانه لا فرق بينهم وبينهم
الا انهم انبوا وهؤلاء علماء ولا يقضي الوقت ازيد من هذا البيان
ومعنى آخر ليجر ان يراى بالعلماء الامة عليهم السلام لقولهم
عليهم السلام نحن العلماء وشيعتنا المتعلمون فعلماء الامة الامة
عليهم السلام وان اخذ الامة جميع خلق فانهم العلماء بالتسبة الى
جميع الخلق وجميع الامة المرجوة في العالمين وشيعتهم فهم العلماء الملك
وشيعتهم هي الانبياء وترسل اوصيائهم وهم المرجوة من المتعلمون
جميع الخلق فتكون منهم صلوات الله عليهم فهم سلام الله عليهم كانبيا بني
اسرائيل في اخطار دينهم صلوات الله عليهم والانباء بعبادته وحمل ازره
الى الخلق كما كان انبياء بني اسرائيل بالتسبة لأمري عليه السلام كلك

وذلك اخبار بصائب ال محمد عليهم السلام حكاية قال ان الى تقولون
بالاسم ويكونون ويعينون كما قيل انبيا، بنى اسرائيل بالاسم ووجهه
واكثر عليهم ذلك لقوله تعالى الركن بلقاع من طين وقول النبي صلى الله عليه
والآل الركن كسفن من كان قبله هذه القول والتعليل القصة بالقدح
انتم لو سلكوا حوض صيب تسلكونه فكل ما فعله الرب لغيره من انبيا منهم
يفعل هؤلاء القوم بالحق عزه العلماء من جسدك اخبار بافعال
الائمة وسلوكهم عزه الطيبين الطاهرين من انبيا، بنى اسرائيل
يحيى عليهم السلام فقد غفلوا لائمة بالحسن عليه السلام كما علمت خلفنا
انهم كانوا بنى اسرائيل مغمورون مغلوبون ظاهرا مقبولون المسمى
الى عز ذلك من وجوه التشبيه ومعنى الخبر ان النبي صيغة فعل
والفعل في بانه بمعنى المفعول وقد بانه بمعنى الفاعل فالنبي قد يكون
بمعنى المبتدأ المكنى ويكون بمعنى المبتدأ بالفتح وانت تعلم ان المرسلين انبيا
مسنون بالفتح لانه اوصى اليهم ومسنون بالفتح لانهم مبعوثون لتاسس
فالنبي يكون بمعنى المبتدأ بالفتح كما ان معنى النبي قد يكون لسانا عن الله تعالى
وقد يكون مبنيا عن رسوله صلى الله عليه وآله كما قال في محكم كتابه وما كان
ان يحل له الا وحيا او من وراء حجاب ورسول لا يوحى باذنه

باذنه ما يشاء فاذا رسول صلى الله عليه وآله يوحى باذنه الى من يشاء
من عباده فذلك التوجه من رسول الله صلى الله عليه وآله الى
ضموني فاذا عرفت ذلك فحقول ان اسرائيل هو على السلام
الصادق عليه السلام في الزبارة لعلى عليه السلام السلام على
اسرائيل الائمة فبنو اسرائيل بنو على عليه السلام فانبيا، بنى اسرائيل
هم الائمة عليهم السلام فانه المبشرون عن رسول الله صلى الله عليه وآله
مخفيا اما نقول ان علماء الائمة هم الائمة عليهم السلام ايضا وعلماء
انهم كانوا بنى اسرائيل هم انبيا، بنى اسرائيل بنو النبي صلى الله عليه وآله
لاجل التظلم كما مر او نقول ان العلماء هم علماء التبعة وهم كانوا بنى
على عليه السلام كما تهم في اداء الشرايع والاحكام والعلوم والاسرار
لا فرق بينهم وبينهم الا ان الانبيا هم الائمة عليهم السلام ودستهم
الانبياء وان العلماء كالائمة اي امثال الائمة وصفاتهم وشبهاتهم
على ان الكافة بمعنى المشرك والمثل بمعنى الصفة لقوله تعالى مثل الجنة
التي وعد المتقون اي صفة الجنة وكقوله تعالى ليس كذلك شيى اى ليس
كصفة شئ على ان له سمات صفات يقينا وليس كصفة شئ
فالعلماء كالائمة اي مثل الائمة وسلمهم اي صفتهم ونورهم وهم نقول

ان المراد بالعلماء الانبياء السلام عليهم السلام وهم علماء النبي
صلى الله عليه واله كما ترجموا في التسمية كما بنى بنى اسرائيل في الانبياء
السلامة كالجملة عليهم السلام في بيان تشريع الوصايا وحكام
الاسلام كما ترجموا كالجملة اي مثل محمد عليهم السلام ولهم المصروف
بنى اسرائيل كما قال سبحانه ولما ضرب بن مريم مثلاً اذا قومك منه
بصدون يعني كان عيسى بن مريم عليه السلام مثل عليا السلام
ضرب بنى اسرائيل حتى برزوا صفة علي عليه السلام قبل ظهور قائمهم
الذين هم علماء الائمة انما بنى بنى اسرائيل اي مثال الائمة من نسل
علي عليه السلام اسرائيل الائمة فافهم ومعنى الجوان يؤخذ الائمة
جميع المالكوان النعتية وتشهادية فخلما المالكوان العقول كان قبا
الائمة النفس فخلما اسمي عقول المالكوان وخصايهم كانباء
بنى اسرائيل اي مثال الائمة عليهم السلام وشايعهم كما ترجموا بنى اسرائيل
ان خصايهم جميع الانبياء من شعاع الائمة عليهم السلام ونورهم صلقت
من فاضل طينتهم ولذلك تسمارت منهم ويمكن ان يؤخذ الائمة جميع
السلامة والذم والكرمان ويؤخذ علماء الائمة والسموات فخلما الائمة
اي السموات كما بنى بنى اسرائيل اي شعاع الائمة عليهم السلام وهم

وصفاتهم ويمكن ان يؤخذ بنوا اسرائيل ظاهر الائمة عليهم السلام في هذه
الذات فيقول على الائمة اي العقول الحقايق في الائمة والائمة
الخلق بها كانباء بنى اسرائيل اي كالجملة عليهم السلام في هذه الائمة
ادانهم عن اسمهم بنى اسرائيل اي عن النبي صلى الله عليه واله والائمة الخلق بهم على
ان العقل بالعباد الرحمن الكتب سبحانه وقد قال الصادق عليه
السلام عبادنا عباد الله ولولانا ما عبد الله ونقول السموات
في اداء الائمة الكونية كالجملة عليهم السلام في اداء الائمة العينية
في هذه الائمة ونقول ان بنى اسرائيل هم الانبياء والسلف باجمعهم
يعني الائمة والرابعة وعشرون الفاد المراد بالاسلام عليهم السلام
وهم باجمعهم بنى اسرائيل عليهم السلام لانهم من الائمة عليهم السلام وقد قال
امام علي ابوا هذه الائمة فانبياء بنى اسرائيل عليهم السلام في الائمة
جميع الانبياء عليهم السلام والتشبيح للتعظيم والائمة عليهم السلام كانباء
الائمة فخلما بنو علي عليهم السلام بنو علي عليه السلام دون شتات
تفسر العلماء بالعقول الانبياء بنى اسرائيل السلف فيكون ان الانبياء
هم مظاهر العقول التشبيحية لاجل ان الشبهة ليست موقوفة عند تعيين
ومثل ذلك يجوز في التشبيح ان شتات انفس العلماء بالسموات الانبياء

بانها بالسلف على ان الانبياء هم حملة الاداء الشرعية كما ان تربية
حملة الاداء لكونهم حيا القابلية واعلم انهم يتكلمون بالكلية و
يريدون منها القلبي في لغة العلم لانهم الواقفون على
الظن من اننا نرون في المشرفين الموزون المتكلمين لكونهم مشرفين
بمستطلة وفضل مشرفين مثل مال محمد مستطون فالفضل
الذي لا يرفق والبر عليهم الذي لا ينزف ولو شئنا لبتنا كثيرا
من تلك المعاني بركة آل محمد عليهم السلام وشيخهم ولا يقضي الوقت
ازيد من ذلك كقصة تامة تامة كولا لنا الاعظم اغلوطه كذا في
الاستبصار اجماعا في مجلس تليها اجتهاد في المشرفين من مشرف لفظه
والكتاب الجاهل عن انهم لم يروى وقتنا اننا لم نزلنا ولا في حقهم الامم

و بد الله الرحمن الرحيم تسعين

الحمد لله رب العالمين صلى الله عليه واله الطاهرين ووسطه الخالصين
الله على علمهم اجمعين وبعث بقول الجليل كريم بنابر اسم
الله قد تسلي بعض النواحي من حديث وقع تنازع فيمن تخلل علم
وهو ما روينا في الكافي عن الصادق عليه السلام كتب بسم الله
الرحمن الرحيم من اجوك كتابك ولا تمد بالباحي من تسعين

التسعين وعن الوفا انه قال لانتم ابا بعض الميم كما في حديث
اب المومنين عليه السلام ورفعه تسعين بغير تبين انتهى وكنت انما في
المجالس فاجبت ان كتب لهم في ذلك المجلس شرحه لعل ينج
الاخصار فان لك موليتك ولا يترك بالبعث فاقول
انما شك ان القرآن انزل جلا الله وفيه بيان كل شيء ولم يبق
فيمن شيء فهو بيان ما في العالم لا يباذر صغرة ولا كبيرة الا انها
فمولى من العالم فهو عالم تدويني كما ان العالم لما صار مطابقا لما
الكتاب كان كتابا بكونه بيان فلا تدويني يكون انما بغيره في جميع
فكما ان العالم عرشا فخما انما يباذرها للكتاب فانه وهو سورة
الحمد وكما ان جميع ما في العالم يكون في المشرف على نوح الاجال انما
في الكرسى انما تلك الغاصرة لك جميع الكتاب تكون في سورة
الحمد بوجودها بالروح الاجال وكما ان جميع لغة العرش تكون في
المطلق الميراث على المشرف في كل نوح الاجال على معنى ذلك الصلوة
كذلك في قوله تسليما الرحمن الرحيم وهي اجمال جميع ما في القرآن
العظيم فقام بسم الله الرحمن الرحيم مقام الجسمة المطلق الذي هو مبدأ
ولما كان ذلك الجسمة مخلوقا والمخلوق لا يوجد الا في الكيفيات الخارجية

حرارة و برودة و رطوبة و جوية و جوية فضا را كان وجوده برهه نوار
 نوار حر و هو صاحب الحرارة و البرودة و نوار بعض هو صاحب البرودة
 و الرطوبة و نوار صفر و هو صاحب الحرارة و الرطوبة و نوار اخضر و هو صاحب
 البرودة و البرودة و نوار ابيض التي ظهرت في العرش و درهها الخ
 ان للعرش اربعة نوار نوار ابيض و ابيض و ابيض نوار اخضر و نوار اخضر
 الصفرة و نوار اخضر و اخضر و نوار اخضر و نوار اخضر و نوار اخضر
 بالعرض و التي ظهرت في الفراع التي في السماء اربعة و هي على الربعة
 ارکان و من كل في الشمس و تظهر في الاجسام الصلبة و هي التي
 تتراف في الكعبة في بيت على اربعة ارکان بالجملة الجسم المطلق الذي في
 الكتاب التكويني مقام اسم الارض و هو المربع عن بيت اسم
 الارض و هو صاحب الاربعة اركان الارض و هو حلقه اسم الارض
 و الاربعة اركان جارية حلقه ما بالاربعة اركان حلقه اسم الارض
 و الاربعة اركان جارية حلقه اسم الارض بالجملة مقام الجسم المطلق مقام اسم
 اسم الارض و هو في الكتاب التكويني كما ان الاربع نوار و هي في حلقه
 ان يطابق الكتاب التكويني و في آياته في ذلك ايضا فقد رتبته في الاركان
 الاربعه اسم الله و الارض و كما اتفق العالم الكبير كون النوار الابيض

اول عراق مثلا باخران يكن بارشد بافقا و چندین در جرد در
 وضع بد البعض از آنها في نفس اختلافه و اربعة ما نذ ما ه که همیشه در
 منقسم مثلا وقت غروب اقبال در یک مکان میباشد و از تقدم و تاخر في
 حاله نيست و بعضی از ان با ذکر اختلاف دارد مانند کفر من شرف
 و مغرب بر سار و بعضی از انجه که توجه است تقابل نقطه جزي است
 مما لفت است باعلامه و ذکر که موجب اختلاف است جزي بکتاب
 منقسم جسي و اصلاطع و اختلاف عراق اربعة قسم کرده اند و علامه
 اول الجبله و اسطعراق مانند بغداد و عيس که ده اند و علامات ديگر از آن
 اطراف غرب است آن مانند موصول و کجه اطراف شرق است آن مانند بصره
 علامه ديگر ذکر کرده اند که آن کفر من جدي است که نوره است او با وجود
 اين تيقن و علامه که کجه بصره و عيس که ده اند تفاوت تقاضای ان
 با سمت قبله بصره و حشر است چه کفر من جدي برود و کوه است موجب
 استقبال نيز بعد ابدال بلکه نماز آن کجه شمال است و معکوم است
 که اختلاف قبله بصره و جنوب بکتاب منقسم نصف اينقدر نيز برسد
 چنانکه بعد از اين ظاهر خواهد شد پس از اين علامات بر نوعی از تقريب
 که با وجود اختلاف و تفاوت نيز در تقصیل چه که بيان مستقيم نيزان شد

و یک از مذامای فهدما، معروف است باین دان هر از در رسا که در سنه ثانی
و غیره و چنانکه از طرف قبل بلاد باقیه از زمین علی البقرانی نوشته
بلاد اطراف که منظر اینست قسم کرده و بجهت هر یک از اوقات
علامات ذکر کرده که چه مثل است بر علامات توافق تمام است
لیکن چون بعضی از آنها داخل از لغوی است مناسب به که خلاصه آنها
در این مقام ذکر کرد اول کمال علاقه خراسان و کمال در جهان علم
مانند کوفه و بغداد و هلوای نوری هرستان تا ماوراء النهر و خوارزم
و علامت این که قمر ثبات الشمس است بر سر که شرق است و جدی
بر سر و شرق است و قمر در مقابل و شرق چه شفق مقابل و شرق
راست و منور که کوکب است از منازل قمر در وقت طلوع برین الکسفن
و دلو که یک از باقی مشهور است در مقابل و صبا و جنوب که دلو
مرد و قدر برین استار در مقابل قمر که ال بر روی است
دو سمال لاطه و کماط و غیره تا موصول بلاد ادریا بایان
و بالبلاد علامت این که قمر ثبات الشمس است بر سر که شرق است
و عبور وقت طلوع آن بر سر که شرق چه سهیل وقت غروب برین
و جدی برین الکسفن و شرق است چه جنوب چه چشم چه سمال

اهل شام و استغان و پنج نیمه شرقی و مشرق و حلقه و حلقه و حلقه
المقدسیه بلاد ساحل و علامت این که قمر ثبات الشمس است
وقت غروب آن بر سر که شرق است و جدی بر سر که جنوب
سهیل چه چشم است و مطلع سهیل برین العین و مشرق چه چشم چه
و صبا که جنوب و شمال بر دو طرف است و دلو بر صفا که جنوب است
و جنوب در برابر و چهار سمال بلاد مصر است که در وقت
و نامت برتر و هر دو سراسر ارض جنوب علامت این که قمر ثبات است
که ان عبارت از چهار کوکب است در عقب از طایفه طلوع بر کوکب
چه مشرق چه جنوب چه صبا و در شرق چه شمال برین العین و دلو
بر دست است و جنوب چه چشم چه سمال بلاد حبه و لوبه
و صید مصر بلاد سودان و علامت این که قمر ثبات و حبه و لوبه
وقت طلوع برین شمال و شمال که کوکب است از منازل قمر در وقت طلوع
آن میان دو دو مشرق و جدی بر صفا که چه مشرق برین العین و صبا
چه چشم چه دلو بر دو طرف است و جنوب چه چشم است بر مشرق
اهل تمار و صغای برین و حبه و حبه و علامت این که قمر ثبات
برین العین و سهیل وقت غروب که میان دو دو مشرق و مشرق بر کوکب است

و صبا بر کوز است و شمال چشم چو دلبور بر دوش چو جنوب باشد
 راست هفت شمال سنه منازگان و کابل قدما و علامت
 ایشان که قوس نبات النور است وقت طلوع آن بر کوز است
 و غربا وقت غروب آن چشم چو سهیل وقت طلوع آن بر کوش
 چو و مشرق بر دست چو و صبا بر کوز است و شمال قابل رو
 و دلبور بر دوش چو و جنوب میان دو شاه هفت شمال بر کوز است
 و یارمه هواز و خوزستان و فارس و سیستان و علامت ایشان که قوس
 است طیار است وقت طلوع آن میان دو شاه از وجدی بر کوز است
 و مشرق وقت غروب آن میان دو چشم مشرق بر اصل دوش و صبا
 بر کوش راست و شمال چشم راست و دلبور بر کوز چو جنوب میان
 دو دوش است تمام فواید سالان مشاهدان و عنما در این علامت
 چنانکه است باقی اش و مشرق و قوس آن چو از فقهیات که مناط
 است قبل از ذی است همه عرفه که معتقد است و معتقد به تقی که اهل
 بیت کرده اند نیستند اما سانسب مشرق چو کوز از این که با وجود
 قدرت بر تفصیل علم باطن با قوس جهات هابز نموده است تقی الی
 از انبارها هر حدی که شیخ طوسی حرارت در تندی به است کرده

کرده که اجتهاد را یک و نیمه القبلی جهت و آسمان این اصول و احاط
 است که بطریق مجرای اهل سنت چنانکه بعد ازین مذکور خواهد شد یا
 بعلا ما که هم به است عده ضوابط آن از روی وقت و بصیرت تعیین
 شده باشد استعلام قبل بر یک از بلاد نموده علم باطن واقع شود
 و علامت است ظهور در کتب فقها چنانکه تفصیل یافت که هر چه از وقت
 مذکور حال است لیکن اهل غربت علم مذکور را احسن است که با کتب
 تا علی بجهت که بلاد مشهور علامت قرار دهند که باعتبار ضوابط علم
 مطابق است فلان حال از اختلاف دست احاطه باشد که علامت
 مشهور است مثلا حکم است که هر یک از مطالع با معاریب آثار با
 در ایام مخصوصه است که باعتبار نماز اذانه که از جهات است از این
 اخذ با وجه است قبله در علامت فلان بلد قرار دهند چنانکه گوئیم
 در مطلع اول است نشان که بقدر میل کل زمین است چهار در جهات
 از مشرق اعلا الخوف است بجانب شمال است که باطن ربون است
 چهار صورت منتهی است اول استقبال آن کون ممکن است که مطابق
 انقباض است قبله یعنی از بلاد نو یا جهتی که انقباض آن از لفظ مشرق
 بجانب شمال بقدر میل باشد و ممکن است باران و آن نیز ممکن است

که موافق باشد یا نیست قبله بعضی از بلاد استند یا نه که الخراف آن
 جنوب بجانب جنوب است و می شود که باشد سیم نما ذاة آن با این
 و آن نیز مطابق تواند بود یا نیست قبله بعضی از بلاد شرقی چون که بهین قدر
 جنوب باشد از شمال بجانب جنوب چهارم نما ذاة آن باشد
 و آن نیز موافق است یا نیست قبله بعضی از بلاد شرقی که الخراف آن از
 جنوب بجانب شرق موافق قدر مذکور باشد و در مطلع اول زمین
 نیز که از شرقی بجانب جنوب است بقدر اول کل شمال اعتبار است
 مذکور و مقهور است اول مطابق قبله بعضی از بلاد غربی تواند بود و دیگر
 موافق قبله تر است یا نیست سیم مطابق قبله بعضی از بلاد غربی چهارم
 موافق قبله شهر زور و کوبار و سراسر است و جنوب اول باستان
 و اول مستان نیز باعتبار است از علامت قبله بلاد مذکور که تواند شد
 لیکن برعکس آنچه مذکور شد در این قباصت سایر مطالع و منار آفاق در بعضی
 سال که آمد اگر یک از اعتبارات مذکور موافق است قبله تر باشد
 علامت است و مثل این اعتبارات در مطالع منار است که اگر
 شده و مثل شرقی بیانه و شرقی و شرقی که در زمین چهار است این
 باب اصح است که استنباط ذوق عقیده لطیفه از آن مکتب است لیکن چون

چون بعد از اینقدر الخرافات بلا و تفصیل مذکور خواهد شد و با وجود
 این احتیاج بمثل اینعلامات کمترین فتنه در مقام اقتضای اصل
 است است **رکن دوم** در بیان تفصیل است قبله برین
 مشهور در این چند فصل است **فصل اول** در تمیز جهت
 نسبت بلد با یک نقطه باعتبار طول عرض آن که مساط تفصیل مذکور است
 از سه صورت بودن نیست یا در طول یا فتنه در عرض مخالف است
 آن یا در هر دو مخالفند یا در صورت اول تفصیل نقطه جنوب شمال
 بر این مطلب کافیت و حجاج با حجاج فاضل نیست و در صورت
 دیگر با وجود تفصیل نقطه جنوب شمال احتیاج فتنه برین که بود
 آن قدر الخراف قبل از یکبارین دو نقطه معلوم توان نمود و دیگر
 از مسقطین مانند کوشا و غیره و بعضی از مساحتین فتنه مانند شرح حسین
 بن عبد الصمد و علامه در رساله خرافات کرده اند که در صورت
 دوم نیز تفصیل نقطه شرقی جنوب است درین مطلب کافی باشد
 بخوبی از قباصت صورت اول اطلال است بنا بر آنکه فرقت میان
 صورتین در آنکه اول استسلا نیست که بلد با یک نقطه در تحت یک خط
 باشد و ثانیاً استسلا نیست که بلد با یک در تحت یک خط اول است

از آن است که خط است
 خط است و خط است
 آنرا که در آن

باشد همچنانکه مقتضای اول است که سمت قبله نقطه شمال یا جنوب
 باشد تا به مقتضای این کند که سمت قبله نقطه شرق یا مغرب باشد
 توضیح این فرق آنکه اتفاق دو بلد در طول عبارت از عرض بعد
 نصف النهار بر این است از نصف النهار جزایر خالده است
 که برین اطوال بلد است چون دو بلد نصف النهار یکی با هم تقاطع
 در نقطه جنوب شمال پس نهایت استخراج دو نصف النهار از هم
 همین در نقطه تقاطع ایشان با معدل النهار می تواند بود پس در نصف
 النهار که بعد با اینها از نصف النهار جزایر خالده است و می باشد
 لا محاله برین منطبق باشد و الحقیقه در دو بلد که در طول مواضع در است
 یک نصف النهار خواهند بود اما اتفاق دو بلد در عرض شمال یا جنوب
 عبارت از است و می قدر بود سمت ارض و سمت قدم آنها از معدل
 النهار که بر عرض است و این بود که حال استخراج اول سمت
 بلد است از معدل النهار پس اگر دو بلد واقع در عرض شمال شمال در است
 یک اول سمت باشد لازم آید که اول سمت کور که با معدل النهار
 مذکور تقاطع است و یکجهت و کمال استخراج در سمت باشد بطول این
 ظاهر است پس بنا برین هر گاه بلدی که معتدل در عرض مواقی بود و آن

نتواند بود که با آن در سمت یک اول سمت باشد تا اگر قبله آن
 در این صورت مشرق یا مغرب معدل باشد بلکه قبله بلد مشرق
 که در صورت تساوی عرض مخرب می باشد جنوب معدل باشد
 شمال قبله بلد و غیره مخرب می باشد مشرق معدل یا بصاحب
 شمال چنانکه در تفاوت طول بیشتر می شود در این مخرب بیشتر
 می باشد چنانکه سمت ارض که از بلاد بود غیره که معتدل در الملک
 چین که از بلاد بعد مشرقی که معتدل است با وجود در تفاوت یک
 با که معتدل در عرض قبله اول از مشرق معدل قبله ثانی از مشرق معدل
 بگذرد در جهات خلاف و چنانکه بعد از این ظاهر خواهد شد پس معلوم
 که در دو صورت اخیر از صورتی که تعیین است قبله بعد از تعیین جهت
 مذکور جهت استخراج حاصل است **فصل ثانی** در تعیین
 طریق هر گاه در جهات مشهور در استخراج این مطلب طریق
 که محقق طوسی رحمة الله علیه ذکر کرده سابقین اهل سنت و فقها
 استخراج کرده اند و خلاصه آن این است که تفاوت این طول بلد و
 طول بلد معتدل که عبارت از تفاوت این نصف النهار بر این است
 اخذ کنیم و در جهات از تفاوت چهار دقیقه یک سمت که یکجهت بود

در جبهه یک سمت بوده باشد و برین سمت اگر با جبهه قوتی
 نیز بوده باشد هر چه حاصل شود زمان حرکت آفتاب است از جهت
 نصف النهارین بیکر است و در این وقت که آفتاب در مشرق
 در جبهه جزایا است و در جبهه سرطان بوده باشد که آفتاب
 در آن وقت است که آفتاب در جبهه سرطان بوده باشد که آفتاب
 در یک از این دو جبهه است پس در آن وقت قبل از آنکه آفتاب نصف
 النهار بگذرد بقدر زمان تفاوت میان نصف النهارین که بگذرد
 عزیز باشد نسبت با یکدیگر و بعد از آن که بگذرد باشد که آفتاب
 بر سمت راست است که منظر خواهد بود برین وقت سمت ظن است
 قبل خواهد بود و طریق که اهل اصطلاح بجا دارند که منظرین
 است استخراج قبله تقریر کرده اند و فرموده است که منظرین
 فی الحقیقه همین طریق است و در تقریر اختلاف دارند و تحقیق نماید
 که اصل این طریق در استخراج سمت قبله تقدیر که باشد قطع نظر از
 تفاوت که باعتبار حرکت خاصه آفتاب بهم برسد و بجهت تقابل آن
 تفاوت علمای این فن اختلافات کرده اند و بعضی عیب دارند که
 استخراج سمت قبله در هر دو وقت یا بطریق مستقیمت بلکه در هر

در عرض سال مخصوص و در وقت است دیگر آنکه استخراج سمت قبله
 در بلد یا بطریق موقوف بر جبهه دوران ملاست و در خارج آن بلد
 مستقیمت بیکر آنکه اجتناب بشعاع و ظل دارد و گاه باشد که
 در بعضی بلاد بعلت آریا مانند آن چندین مدت شعاع و ظل آن
 مفقود باشد و در اکثر بلاد مکن است که آن وقت خاص ارسال
 ازین نوع مواضع خلط نباشد **فصل ثالث** در تقریر طریق باره
 هندیه از جمله طرق مشهور طریق باره هندیه است که اصل آن
 بجهت تعیین جهات اربعه از جنوب شمال و مشرق و مغرب است
 و مدار آنکه فقها در تحصیل سمت قبله از طریق استخراج سمت قبله
 بر این طریق بجهت تعیین جهات مذکوره در رسم خط زوال و خط اقل
 و انقحام هر یکی از اربعان بود قسم مساوی است که از
 نقطه جنوب شمال بقدر تفاوت میان القطبین بجا نباشد نیز
 اگر طول بلد یا در طول که منظر باشد بجا نباشد مشرق شرقی که طول بلد
 که از طول که باشد ایضا از نقطه مشرق و مغرب بقدر تفاوت
 میان القطبین بجا نباشد بشیرند اگر عرض بلد یا در عرض که باشد
 و بجا نباشد شمال شرقی که عرض بلد که از عرض که باشد از سمتهای

کتاب فی الجبر
عنه کتاب فی الجبر
المغنی بقدره

اجزاء طریقه قطعی موازی خط زوال از سمتی اجزای عرضیه خط
موازی خط اعتدال اخراج کنند و این دو خط در غلبه تقاطع پیدا
در داخل دایره پس چون وصل کنند میان مرکز دایره و نقطه تقاطع
بجمله که سمتی دایره شود آن خط بر صوب قبل است یعنی
که این خط برین نقطه نظر از سمت همان که در اصل دایره منتهی است
ناگزیر است چنانکه در محقق است عموماً دارد یک آنکه صوب
بلاد است که نسبت آنها با مرکز مظهر داخل در صورت ثانی از صورت
سابق باشد یعنی هم در طول هم در عرض مخالف که مظهر باشد
در صورت ثانیه جاریست چه با عدم اختلاف عرض چنانکه
مفروض است در صورت مذکور اخراج خط موازی خط اعتدال
که مناط آن قدر تفاوت باین عرض است تصور نیست و حکم
باینکه در بعضی وقت قبل بوقوع سمت مشرق یا مغرب قرار است چنانکه
سابقاً تفصیل مذکور شد و لهذا بعضی کتب غیر در طریق استخراج
سمت قبل برینا این طریق و طریق سابق ترکیبی کرده اند که از عیب
این طریق آنکه یک از این دو خط که درین دایره موازی خط نصف النهار
کوتاهت فصل مشترک افق مذکور است که موازی نصف النهار است

بلد است نازل نیز نصف النهار که نسبتاً اندک بود در پیش ازین نیست
که ماس نصف النهار که باشد بقطعه از اعتدال النهار که بعد از نصف
النهار بقدر باین الطولین است و دیگر ازین خطین که باقی دایره
اول سمتی که مظهر است بر فصل مشترک افق مذکور است
که موازی اول سمتی بلد است قائم مقام اول سمتی که نسبتاً
چشمی ازین نیست که ماس ندارد که باشد بقطعه که بعد از نقطه
از اول سمتی بلد بقدر باین عرض است از نقطه محل تقاطع
آن مدار با نصف النهار بلد است پس چنانکه این دو صغیره سمت
از سمتی که نمیکند و ناگاه محل تقاطع این دو خط صوب قبل تواند بود
و آنچه بعضی بقصد توضیح این مقام ذکر کرده اند و حاصل آن اینست که اگر چه
در خط الحقیقه نیز نصف النهار اول سمتی که نسبتاً بود نام بود
است که در عمل نازل نیز از آن دو دایره است ظاهر است که این
در عمل نازل نیز از آن بیگانه بود که در حاصل عمل با آن مختلف باشد
و خلاف بر مثال بود و ظاهر است که تحقیق این مقام نیست که اگر
این دایره موازی اعتدال النهار بود بوجه خط اول بقدر طریقه طریقه
از نصف النهار بدین موضع نصف النهار که بعد از نصف

النهار بله عند المعدل بجهت ای که یکین دایره غیر الافق بلد است
 و معلوم نیست که بعد نصف النهار کما از نصف النهار بلد از محیط
 افق بلد چند درجه است چیزی که معلوم است از تقاضای جهت القطب
 قدر بعد نصف النهار نیست عند المعدل با آنکه بقدری که این دایره
 بجز از معدل النهار زیاده بود بعد نصف النهار این عند المعدل بقطب که
 ظاهر میشود موافق مطلوب بود چه مطلوب باشد بقا تحصیل نصف
 النهار که است از نصف النهار بلد در سمت راست که در نصف
 النهار این عند المعدل بقدر بلایست در سمت راست که موافق میباشد
 چه نصف النهار این عند المعدل کمال انحراف دارند و بقدر دوری از معدل
 متضابین میشوند تا آنکه عند القطب متقاطع شوند و در جهت بعد
 از این در طریق استخراج بعد است افت بین البلاد بیشتر از این خواهد
 شد **مرکز ثالث** در میان تحصیل سمت قبل بطریق جدید چون
 از جهت سابق معلوم شد که استخراج سمت قبل بطریق متداول حال از غیر
 است و مستوی چند که قبضل که بر یافت و بعضی دیگر که اقرب تحقیق
 است مانند طریق جدید و غیره که در استخراج جدید کوارت باشد چنانست
 غیره وقت احتیاج دارد و بگوید اول جهت غیره که خاطر از عدم خطا در عمل

در عمل آن جمع کردن بسیار مشکل است و موقوف بر فنون است
 از جمع و تفریق و ضرب و تقسیم و غالباً خال از غلطی و غلط میباشد و چون
 اینها اطلاع بر زمان آن که موجب اطمینان شود و همگس را بیشتر
 بنماط فائز برسد که آنرا بجزیه قبله و استخراج سمت آن وضع شود که بر آن
 آن ظاهر و در هر جا و هر وقت بخواهد بگذرد در جهت در نماید
 استخراج سمت قبله در بلدی از آن توان نمود و کیفیت وضع بر آن است
 و طریق استخراج سمت قبله بلاد از آن بسیار فایده که بالعرض از آن مستنبط
 میتوان شد در چند فصل بیان میشود **فصل اول** در کیفیت وضع
 این است که همگی که می از یکی از غلظت است یا غیر آنند که در آنرا که فرض
 فرض کنیم در او دو دایره بظن که متقاطع بقوا باشد رسیم که همگی
 که سطح کره مذکور با این دو دایره چهار ربع است و می گفتیم شود
 ربعی که قطب و نصف کره بظن باشد ربعی از آن اربع را ربع محور فرض
 فرض کرده یکا از آن دو نصف کره که بر این ربع خط انداخته نصف خط
 است و جهت جنوب این ربع فرض کنیم که بعد عرض بلاد است و در یک نصف
 دایره که بر سطح فرض توهم میشود از نصف النهار غیر از حالت که در خط اول
 بلاد است بر نصف این نصف ازین دایره نشان دادیم که بجز از آن

باشد و بر نصف نصف مقابل آن نشانی دیگر که بزرگتر از جنوب باشد پس
خط اول که بزرگتر از نصف خط است بعد از آن قسم مساوی است
که بعد در هر نصف عظیم باشد از نقطه تقاطع این خط با خط نصف
جزایر خالدهات از جانب مغرب ربع مذکور نموده صورت عدد
درجات برابر قسم رسم کنیم در درجات طول است پس
دیگر دوری چیزی که حشون موافق عظیم این که باشد که فصل کنیم
و از این صورت تا بر افقی که بجهت که ما است از نذر پاهای نصف کنیم
بنوانی که هرگاه که در درج و حرف آن که از نذر داده که کند همیشه
از که نصف ظاهر بوده باشد پس سطح عالی این جسم دور را که شود
آن موافق عظیم که است با ربع قسم کنیم و یکی از اربع را
قسم مساوی قسمت کنیم بعد در درجات ربع عظیم عدد در
بر قسم رسم کنیم در درجات عرض است پس تا عدت این
درجات عرض در درجات طول که بر اصل که است توضیح بلا در نمود
را بر سطح ربع مذکور از که رسم کنیم با این طریقی که عرض طول بلاد را از
ز یک است بجهت صحیح معلوم نموده هر بلدی که خواهم موضع آن را در این
ربع تعیین کنیم ابتدا در درجات عرض بر در طول بلد مذکور رسم بنویسند

بنوانی که در هر نمودم که نهایت این ربع است منطبق شمال مقابل آن
منطبق جنوب شود پس آنچه در ربع مذکور از که محاذی بر عرض
بلافاصله موضع بلد است از این نقطه نشان کرده هم بلد را بر این رسم
کنیم در این جسم دوری در درجات که بر بلد قطبین که شده بر نصف
المنار بلد باشد و فوسکی از خط استواریان این نصف المنار نصف
المنار خواهد است که بر که رسم شده از جانب غربی فوس طول بلد است
د فوسکی که از جسم دوری که در نظر است در بلد و خط استوا فوس عرض
بلد و همین بر بر موضع هر یک از بلاد در این ربع تعیین کنیم و بجهت استعلام
بعد است ما بین البلاد چنانکه از جمله فواید که مذکور شد خواهد شد
یک ربع دیگر از اربع جسم دوری مذکور را بعد از استخراج عظیم این ربع
از دور از فوسکت قسمت کنیم و اگر خواهم که در این ربع که مذکور بلاد
هر یک از اقالیم از دیگری در بادی نظر ما باشد عرض اول در قدر را
معلوم نموده موافق آن خطوط موازی خط استوا و ربع مذکور را با اقالیم رسم
کنیم پس این که نمونه باشد از عرض بلادی که بر ربع مجموع عرضی است و یک
افند که رسم کردیم و بعد البلاد قطع نظر از فواید استخراج از آنجا که بعضی از آنها
است خواهد شد نظر در آن را این نظر اجمالاً و صانع بلاد و نسبت آنها هم

و کیفیت قریب بعد و جهت هر یک از دگر می ظاهر شود **فصل نهم**
 در طریق استخراج سمت قبل از ذکره جمع البلاد چون در فصل سابق
 صورت شد که جسم دوری مگر که در کشور نبرد دایره مذکور است
 در گاه بر بله قطبین وضع شود بمنزله نصف النهار بله باشد پس در گاه
 یکی از اربعان را برابر بله گذاریم ابتدای هر یک از اربع دیگر محاذی شود
 از گره افند بجهت محاذی بله جنوبی باشد نقطه جنوب بله مذکور
 ابتدای ربع شمالی افند نقطه شمالی بله باشد پس اگر بله در طول باشد نقطه
 موازی باشد لامعاً چنانکه این باره بر بله گذشته بر که نقطه نیز بله در وظا
 شود که سمت قبله مذکور نقطه جنوبی است اگر عرض بله بیشتر از عرض
 مکه باشد نقطه شمالی است که عرض بله کمتر از عرض مکه باشد و اگر بله
 با مکه در طول مختلف باشد دایره مذکوره بر مکه گذرد قبله بله لامعاً بحرف
 باشد از جنوبی شمالی جانب مشرق یا مغرب بحسب اقصای وضع
 بله با مکه منظر پس بعد از آن که بجهت تقسیم نقطه جنوبی شمالی بله بر گشته
 کند دایره مذکوره را با حفظ سمت است ابتدا یکبار از اربعان با بله افند
 کرد که هر یک که منظر نیز کند در پسین ریونقت موصوفی از گره که محاذی است
 ربعی مگر باشد که متصل آن ربع است جهت که منظر نیز قبله باشد پس

پس این وضع را از نشان که سمت دایره را اگر دایره نام برود نشان کرد
 بمنزله که ابتدای ربعی که منقطع است به جانب بر یکی از آن
 دوشان باشد تا معلوم شود که با این دوشان چند درجه
 اگر نود درجه باشد بعد از ربع دایره سمت قبله بله موازی خواهد بود نقطه
 مشرق یا مغرب اعتدال اگر کمتر باشد درجه در جانب اقصی کین و بقدر
 انحراف قبله بله است از نقطه جنوبی شمالی بجهت مشرق یا مغرب اگر
 بیشتر باشد برین قیاس چون تقسیم جنوب یا شمال بله یکی از
 طرف که در تقصیل آن مقرر است در کمال سهولت است بعد از
 معرفت هر خوف بله از شمال یا جنوب سمت قبله معلوم باشد
فصل نهم در فریاد دیگر که از گره مذکور مستقیماً می تواند شد
 آنرا بجملة آنکه بعد از تصور وضع مکه منظر و اضلاع او در کان آن خط
 سابقاً است از شد بر گره مذکوره و توهم آن خط خطوط از هر بله که در خط
 آن سمت است شماره مذکوره است تا طایفه آن که در جهت اول هر بله
 در قبله بگردد چه از که اضلاع مکه منظر است چنانکه مستفاد میشود که
 تو جهات بله بیشتر در شمال یا برین مکن عرفه و میر است بجهت که از نقطه
 سمت قبله آن تا برابر دو ذراع و نیم و تا مکن عرفه سمت واقع

و نیست و ستار ملا بر اینفاست قال جمله اگر در آداب بعضی
زیارات در بعضی از احادیث وارد شده که زائر بعد در هر موضع
که باشد رو بسمت کربلای معلی کند و زیارت بجا آورد پس پنج خطه کتب
افندیم پس بسمت کربلای معلی و طریقی استخراج بسمت مذکور و تعیین
انحراف آن از قبله بلد یا سایر جهات آن بعد از معرفت آنچه در
بیان استخراج بسمت قبله مذکور و تقریر شد در کمال سهولت
است مثلا ستفاد میشود که در بده نیز بسمت کربلای معلی استخراج
از جنوب یک باب جنوب بقدر پانزده درجه و چون انحراف بسمت قبله
آن چنانکه بعد ازین ظاهر خواهد شد از جنوب یک باب جنوب بقدر
شازده درجه است پس بسمت کربلای معلی بقدر یک درجه است قبله
مخرفست یک باب جنوب در فزون بسمت کربلای معلی بقدر یک درجه
مخرفست از جنوب یک باب جنوب که از بسمت قبله آن بقدر سی و دو درجه
مخرف باشد یک باب جنوب در ششده صد و پنجاه و شش که در بقدر
شصت و هفت درجه مخرفست از جنوب یک باب جنوب که از بسمت
قبله آن بقدر سی و چهار درجه مخرف باشد یک باب جنوب در شصت و هفت
بقدر دو درجه از جنوب اعمدال یک باب شمال مخرفست که تفاوت آن با

بسمت قبله آنجا بقدر یک یا دو سه درجه باشد و در غیر از بقدر سی و
و شش درجه از جنوب اعمدال یک باب شمال مخرفست که تفاوت
بسمت قبله آن بقدر شصت و پنج درجه بر اینفاست که انحراف بسمت
مذکور از بسمت قبله ستار ملا در اجزای جهات دیگر آن مانند کالتفاتی از
که مذکور است مستنبط میزند و طریقی که در کتب سابق در بیان
استخراج بسمت قبله از قوم نقل شده هیچکدام از آن در بسمت درین
مطلوبه چنانکه برینا ظاهر است و از جمله استعلام بقدر شصت
هر یک از جهات است چنانکه از کتب مذکور با استعلام چنان که در کتب
خراسان مثلا بسمت طریقی عرض چه قدر است و طول آن عرض را هم
چه نسبت دارند و از هر چه یک طرف ملک خود است و مانند آن
و از جمله تحصیل معرفت قدر است با این البلاد است با نظری
که هر دو بلد که معرفت باین است مطلوب افند و ایاره مذکور بر کره
چنان وضع کنیم که هر دو بلد که در بخواند که قوسی از ربع منقسم بقواسم
در میان بلدین افند و عدد قواسم ما بینها معلوم شود و نیز لان باشد
که ما بین البلدین را بالی میبوید باشد اگر استقامت ما بینا زیاده از ربع
دور باشد مستقامه انصاف بعضی از ستار بر اربع دایره مذکوره چنان افند

و محض باشد که بعضی در طبق استقامت فضا بنی البلد بن خیل کرده اند
 گرفتار آن ظاهر است و بیان این که شیخ نهانی در حاشیه در حاشیه
 شرح الاطلاق گفته که در بعضی الطول و العرض سبب علم المسافته
 بن کل بلدین بن ربع تفاضل مابین طولها و مابین عرضها و مجموع این
 جزای جمع بعد مابینا فاخذ کل درجه اشین و عشرین در ستم و ستمی در ربع
 و برمان بنا العمل بر شکل المربع فاطل و درجه و ستمه ستمه که شکل اول من
 معلوم را از بعضی حاشیه ربع بعد نقل نموده و تصویر این خیال است
 که تفاضل طول بن البلد بن عرضی سی باشد محصور مابین نصف النهار بن
 بلدین و تفاضل عرضی محصور مابین اول السموت بن چون نصف النهار
 با اول السموت تقاطع می باشد بر تاصف و ادیکه مابین السموتین
 افده قائمه می باشد پس در این قائمه بعد است فسان این دو بلد
 باشد و چون قدر ضلعین این قائمه باعتبار درجه است بمعرفه قدر طول
 و عرض و تفاضل بین البلدین معلوم است و ابضا قدر است فدر ربع
 معلوم است که بر است و در شرح و ذکر است این است تفاوت شکل و در
 استخراج قدر و تراوید که بعد است فاست معلوم میشود و هر زمان
 شکل مذکور در اول است بنا بر یک مجموع ضلعین قائم سادی ربع و در

دست است تصویر خیال مذکور محلی است که رفت این خیال
 تا حال تحفظ نشده و ما بجهت آن رفت و این را بر تقدیر سلیم
 جریان محقق شکل عرض و عرض و مجموع متقاتل کوره اغاظ و تقصیر
 آن بقایم از او است مستقیمه الخطوط بصوت نقص و جعل آن باین
 که ناما نقصا ذکر کرده و در بلد فرض کنیم که تفاضل مابین الطولین این
 مشت درجه باشد و تفاضل مابین العرضین شش درجه مابین عنوان
 که عرض یک مشتاد و درجه باشد عرض دیگر ششاد و درجه پس
 چون ربع تفاضل مابین الطولین شش و چهار درجه و ربع تفاضل
 مابین العرضین شش درجه میشود و مجموع این عدد درجه است و بعد
 آن ده است مابین ستمی که با عرض ابسط مذکور بود است مابین
 دو بلد بعد است فده درجه باشد با کلا التکرار از شش است
 درجه است هر بعد است فیهما این تصویر بقدره شش است
 که یک از است جز این هفت درجه است یعنی مابین بلاد عرض شصتین
 دو یکوی است جز این یک درجه است یعنی مابین بلدان و عرض شصتین مجموع
 این دو ضلع هشت درجه میشود و درگاه مجموع است مابین شش درجه
 باشد فاعلم بعد است فاینها است ابضا است اصلحل

وضع تقصیر بلاد است نسبت بهر جا که خوانند معلوم کنند که از یکی
 ببلدی که در راه نزدیک است هرگاه که است مستقیم از یکی ببلدی
 راه که در بلدی افده و از اول که بلد سکن در دور یکی از سمت مستقیم
 چه مقدار دور است و در کله هر چند است چنانکه گوئیم که از بلد قزوین مثلا
 هرگاه که است مستقیم که خطی در اندازه مذکوره است فاینکه بلد که در
 ستمی در شش راه بعد است فستمی فمادی است از سمت به بلد مدین در
 و پنج در ستمی ستمی فمادی یکسین بلد کاش در چهل در ستمی بعد چهل در
 بر است و در هفتاد در شصت و ستمی بعد شصت و ستمی ستمی بر است
 و فضا در دور ستمی بعد شصت و ستمی بر ستمی در هفتاد و ستمی در ستمی
 بعد ستمی ستمی بر است و بعد در هفتاد و ستمی بعد ستمی ستمی بر است
 بر است و در هفتاد و ستمی بعد ستمی ستمی بر است و در هفتاد و ستمی
 در دور است ستمی ستمی بعد ستمی بر است و در هفتاد و ستمی در دور است
 و پنجاه ستمی بعد هفتاد و ستمی بر است و در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی
 بعد هفتاد و ستمی بر است و در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی
 بر ستمی و در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی
 در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی در هفتاد و ستمی

تا که محظوظ تبصره و فضا در ستمی بوده باشد تا بعد در نهایت است
 باشد که التفاضل از که مذکور است استخراج میشود و کان است که الی
 دیگر با ضابطه مشهور بقدر صحت اصل آنها و فاین نوع استخراج
 توان نمود و با التوفیق **مرکز دایع** در تقصیل بعضی از امور و غیره
 از که مجمع البلاد و اکثر است آن باشد چون تقصیل که مذکور و
 استنباط فواید آن همه است در هر جا که ستمی است مابین که بعضی
 از آنرا که اهتمام این بیشتر باشد تا ستمی قبله بلا مشهور و توقع
 توجه بر بلدی از حد و کجه محظوظ و بعد است فسان باشد بلاد
 از که مذکور است استخراج نموده و در سطحی ستمی که مذکور و در چون
 حال جز این ساله نمود بر شش بود که در صحت که مذکور و در وقت
 و اهتمام تمامی بطل آمده باشد حال تفاوت قلیل از اوضاع معارض
 ایراد این فواید است ستمی که اگر بجز از ستمی تفاوت قلیا ظاهر شود
 موجب فرح در حسن وضع این است و باید بود بلکه آنچه در تقصیر و در
 دست و در عمل شود مع هذا اصل مطلب که تقصیل مقدار مذکور است
 بعنوان تخمین قریب تحقیق مبر است هر چند که کالذات بکار رود
 تقصیل آن بعنوان تحقیق از حد و در شش خارج باشد **فصل اول** در ذکر

انکه تفاضل طول بهر قوس که محصور باشد بین نصف النهارین بزرگتر
 بقوسه است از معدل النهار است محصور بین نصف النهارین پس در
 که یکی از آن بر نفس معدل باشد یعنی بر خط استوا جاری می شود
 چه قوس که در زینت یکی از اضلاع مثلث که از آن گرفته شده
 در افق باشد یا باشد تصور است که قوس که در ضلع آن مثلث واقع شود
 چه بیک از طرفین این قوس را بمجال یک از آن دو بلد می کشند
 و در این وقت قوس که صلاحیت مثلث که در آن قوس است
 از دایره صغیره موازیه معدل النهار که محصور باشد میان نصف النهارین
 بلین و قدر است این قوس اقصا است البرهانه از قوس معدل النهار
 که مناط تفاضل میان الطولین کمال الفراج میان نصف النهار
 است هر نصف النهارین بلین یک کلا معدل النهار دور می شود نصف
 بگردند تا آنکه در قطبین با هم تقاطع کنند پس قدر قوس صغیره که قوس است
 قدر قوس معدل النهار که عظیم است بزرگتر از آن است که در
 است و در قوسه که در است براد درجات عظیم است درجات
 صغیره موازیه آن در یکی که می برسد که محصور باشد چنانکه در طول عرض
 تعیین است پس اگر دو بلد در عرض مختلف باشند و بین اختلاف طول

طول داشته باشند اگر بر نفس خط استوا باشد قدر بود است میان اینها بقدر
 فاصله مقاره تفاضل طول است یعنی در هر جهت است و در هر قوس
 و در جناب معدل النهار دور تر شوند قدر است میان اینها با وجود تفاوت
 در تفاضل طول که همیشه تا بجزی که قدر معتدله باشد باشد مثلا اگر
 دو بلد بر خط استوا باشند و تفاضل بین الطولین آن است نزدیک
 قدر بود است میان این دو در آن عرض است که در دو بلد بود
 بین تفاضل در طول در عرض تعیین باشند تواند بود که بعد میان
 اینها بکفر است بزرگتر که در دو بلد که در طول اختلاف داشته
 باشند بکفر باشد اختلاف اینها در عرض یعنی در دو جهت که نصف
 النهار باشند قدر بود است میان اینها همیشه بر خط استوا بقدر
 فاصله تفاضل میان عرضین فرق میان این دو صورت ظاهر است
 چه در صورت سابق تفاضل طول اعتبار قوس معدل النهار است
 و مفروض است که بلین بر نفس معدل النهار یعنی خط استوا باشد بزرگتر
 صغیره اندکوزی معدل النهار پس لا محاله بقدر صغیره مذکوره است
 که می شود و اما در بقوسه تفاضل عرض باعتبار قوس نصف النهار است
 و هر دو بلد باقی در طول است در جهت نصف النهارند و از آن جمله فصل

سنت قبله چون قبل از این مقرر شد که بعضی از بلاد که با عرض طول
موافق که مظهر باشد سمت قبله آنها حسب حاجت با استخراج نادر بود
اگر چه بدین باشد از آنکه مظهر یعنی در عرض که باشد سمت قبله آن نقطه
شمال است تا که شمال باشد یعنی عرض آن بیشتر باشد نقطه جنوب است
و مدی که مواضع تمام در طول آنکه مظهر باشد در آن مکان که مظهر
بنظر نیاید لکن بعضی از بلاد بسیار قریب القطب است که نازل از عرض
القطب میمانند مانند صفا دار الملک من در قاصد جنوب که مظهر
و موصل و درین اقسام در جانب شمال آن که نسبت آنکه هر کدام در طول
از آنکه مظهر باشد در جهت که است که از آنکه شمال باشد در جانب
مشرق قدری کمتر باشد از آنکه در جهت قبله اول نقطه شمال تا این نقطه
جنوب بتواند که در جهت سایه بلاد چون از این دو نقطه جهت
اختلاف معتدله در جهت تفاوت قدر کجای آنها از آنکه مظهر در جهت
نموده که در تمام عرضی که در جهت تفاوت در جهت که از آنکه
در جهت در جهت تفاوت بیشتر از آنکه یعنی در جهت که در جهت که در جهت
اهل است است که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
یعنی قبله آنها نقطه جنوب است و نیز است که شمال مناسب است که در جهت که در جهت

ناید که قبل از آن نقطه جنوب است اقرب یعنی کجای قبل باشد و نیز
الآنکه شمال که از آنکه یعنی کجای قبل است مظهر باشد بر آنکه از آنکه
در جهت مراتب بر وضع طبیعی در آنکه زمین بسیار باشد قدر
کجای قبل از آنکه از آنکه نقطه جنوب است که در جهت که در جهت که در جهت
بعد از آن که چون نقطه شمال نزدیکتر باشد و کجای قبل از آنکه از آنکه
نموده بر جهت الاقل فالاقبل تا نقطه شمال بعد از آن که بر جهت
الآنکه شمال که از آنکه نقطه جنوب است بعد از آن که چون از جهت که در جهت
شود بر جهت الاقل فالاقبل تا نقطه جنوب است بر جهت که در جهت
در الجملیاتی است از تفاوت و غلط کتاب عمل می آید چنانکه ظاهر است
و جهت آنکه یعنی بعد از آنکه در جهت که از آنکه از این دو نقطه جنوب
یا شمال مناسب است که تمام فوسل کجای است که عبارت است از جهت که
فوسل باشد تا مشرق تا جنوب که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
کتاب در جهت که از آنکه است و جهت که در جهت که در جهت که در جهت
دو بلد در جهت که از آنکه است و جهت که در جهت که در جهت که در جهت
معلوم شد که کجای است عبارت است از جهت که در جهت که در جهت که در جهت
طی چهار قسم مفصل میگرد و قسم اول بلادی که کجای قبل

آنها شرق است از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
فوسل کجای قبل از آنکه از جهت که در جهت که در جهت که در جهت
که از جهت قبل از آنکه تا مشرق اعتدال مشا و در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
نموده در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
تا مشرق اعتدال در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
تا مشرق اعتدال در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
تا مشرق اعتدال در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
تا مشرق اعتدال در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
شفتی که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
سومیه که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
جنوب است و جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
سوی جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
مشترک در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت

چهار در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
چهل و هفت در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
پنجاه و هفت در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
مفاد و جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
مشا و جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
شرق است از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
قبل از آنکه از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
سمت قبل از آنکه تا مشرق اعتدال مشا و در جهت که در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
دار الملک که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت
نرسید از جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت که در جهت

فهرست بلادی که احواف قبله آنها غریب است از شمال چهار
بلکه است سرانندیب قدر خوش احواف قبله آن از نقطه شمال است
منزب شش درجه است که سمت قبله آن از نقطه شمال
بسته چهار درجه باشد سوحنات از شمال مفاد و دیگر درجه
نوزده درجه در الملک چین از شمال مشرق درجه نامزب
هلو آنه مندر شمال مشرق و هفت درجه نامزب در هفتم
سابع بلادی که احواف قبله آنها غریب است از جنوب مفاد و دیگر
با فاسرین مندر خوش احواف قبله آن از نقطه جنوب یک است
مشاوره شش درجه است که نامزب غنله چهارده درجه باشد
اگره از جنوب مشرق چهار درجه نامزب شش درجه هله از
جنوب مشرق درجه نامزب هفت درجه دریل ایضا از جنوب
مشاوره درجه نامزب هفت درجه منصفه مشرق از جنوب مشرق
و دیگر درجه نامزب درجه هله از جنوب مفاد و دیگر درجه نامزب
درجه هله از جنوب مفاد و دیگر درجه نامزب هفده درجه هله
از جنوب مفاد و دیگر درجه نامزب هفده درجه هله ایضا از جنوب
مفاد و دیگر درجه نامزب هفده درجه هله ایضا از جنوب مفاد و دیگر درجه

یک درجه نامزب نوزده درجه گنیمید از جنوب شش درجه
نامزب بسته یک درجه قطیف ایضا از جنوب شش درجه
نامزب بسته یک درجه حجاز از جنوب شش درجه
نامزب بسته دو درجه قندهار ایضا از جنوب شش درجه
درجه نامزب بسته دو درجه است از جنوب شش درجه
بسته یک درجه تبت از جنوب شش درجه چهار درجه نامزب بسته
و شش درجه سینان از جنوب شش درجه نامزب
بسته شش درجه بدختان ایضا از جنوب شش درجه
نامزب بسته شش درجه لیس فالغ از جنوب شش درجه
بسته درجه مشرق درجه ایضا از جنوب شش درجه
بسته درجه بحرین از جنوب شش درجه نامزب بسته
از جنوب پنجاه و نوزده درجه نامزب بسته یک درجه هفت از جنوب
و هشت درجه نامزب بسته دو درجه کرمان ایضا از جنوب
پنجاه و هشت درجه نامزب بسته دو درجه فارس یاب از جنوب
پنجاه و شش درجه نامزب بسته چهار درجه کاشغر از جنوب پنجاه
درجه نامزب بسته شش درجه مشرق از جنوب پنجاه درجه نامزب

بسته درجه هرات از جنوب پنجاه و دیگر درجه نامزب بسته
درجه سینان ایضا از جنوب پنجاه و دیگر درجه نامزب بسته
کش از جنوب پنجاه درجه نامزب بسته درجه مشرق از جنوب
چهل و نوزده درجه نامزب بسته یک درجه ایضا از جنوب چهل و نوزده
درجه نامزب بسته یک درجه حجاز از جنوب چهل و هشت درجه
نامزب بسته دو درجه تون ایضا از جنوب چهل و هشت درجه
نامزب بسته دو درجه مشرق ایضا از جنوب چهل و هشت درجه
نامزب بسته دو درجه مشرق ایضا از جنوب چهل و هشت درجه
چهل و هشت درجه تباک از جنوب چهل و شش درجه نامزب بسته
درجه ایضا از جنوب چهل و شش درجه نامزب بسته چهار درجه
بسته تون از جنوب چهل و چهار درجه نامزب بسته چهل و شش درجه
از جنوب چهل و سه درجه نامزب بسته هفت درجه مشرق از جنوب
چهل و دو درجه نامزب بسته درجه طراز ایضا از جنوب چهل
و دو درجه نامزب بسته درجه مشرق ایضا از جنوب چهل و دو درجه
نامزب بسته درجه مشرق از جنوب چهل و دو درجه نامزب بسته
اصغهان از جنوب بسته درجه نامزب پنجاه و دیگر درجه اصغهان

دامغان از جنوب بسته درجه نامزب پنجاه و دو درجه سینان
از جنوب بسته هفت درجه نامزب پنجاه و سه درجه کاشغر دار
الملک خوارزم ایضا از جنوب بسته هفت درجه نامزب پنجاه و سه درجه
استرآباد از جنوب بسته شش درجه نامزب پنجاه و چهار درجه
ایضا از جنوب بسته شش درجه نامزب پنجاه و چهار درجه کاشغر
از جنوب بسته یک درجه نامزب پنجاه و پنج درجه نامزب بسته دو درجه
نامزب پنجاه و هشت درجه مشرق ایضا از جنوب بسته دو درجه
نامزب پنجاه و هشت درجه مشرق از جنوب بسته یک درجه نامزب پنجاه
و نوزده درجه مشرق ایضا از جنوب بسته یک درجه نامزب پنجاه و نوزده درجه
سواد از جنوب بسته شش درجه نامزب بسته دو درجه مشرق
از جنوب بسته هفت درجه نامزب بسته درجه ایضا از جنوب
بسته یک درجه نامزب بسته یک درجه مشرق از جنوب بسته
و چهار درجه نامزب بسته شش درجه کوپا بست درجه ایضا از جنوب
بسته چهار درجه نامزب بسته شش درجه ایضا از جنوب
بسته سه درجه نامزب بسته هفت درجه هله آن از جنوب
بسته دو درجه نامزب بسته شش درجه مشرق ایضا از جنوب

بیت درجه تا نوب مقدار درجه تا گوید ایضا از جنوب بیت
 درجه تا نوب مقدار درجه بلحاظ از جنوب نوزده درجه تا نوب
 مقدار یک درجه با یک لایه از جنوب نوب درجه تا نوب مقدار
 دو درجه بشی از جنوب نوزده درجه تا نوب مقدار چهار درجه
 یفلیس ایضا از جنوب نوزده درجه تا نوب مقدار چهار درجه
 هر اعدا از جنوب نوزده درجه تا نوب مقدار پنج درجه بعد از جنوب
 نوزده درجه تا نوب مقدار هفت درجه همچنان از جنوب نوزده
 درجه تا نوب مقدار هشت درجه کوه ایضا از جنوب نوزده درجه
 تا نوب مقدار هشت درجه سر من برای از جنوب هفت درجه
 تا نوب باشد و درجه پس این تفصیل در الجراف هفت است
 مذکور شده است شد بعضی از بلاد که مذکور شد بمقایله بلاد قریبه
 بان معلوم میباید شد مانند نظام بمقایله نامند و اسرا باد و مانند مل
 بمقایله سراسر مانده است بمقایله ایجان و قریح ذلک و
 باید دانست که در تصور قدر الجرافات قبل از یاد تو همی میدست
 که ذکر آنها در بیان است و آنها بخوبی از تفصیل هر چه نیاید بهیرت در
 این مقام میباید شد بر سبب آنست که این فصل با تجربه و تقوی آنها

آنها هم کثیرا اول تو هم اینکه هرگاه تفاضل طول بلدی نسبت بطول
 که خط است و می باشد با تفاضل عرض بلد نسبت به عرض که یعنی
 بهمان قدر از درجات و دقائق که در طول یا در عرض است از یکدیگر در عرض
 نیز زیاد باشد یا بقدر زیاد فی طول در عرض کم باشد یا بهمانه که در
 طول کم است در عرض بزرگ باشد یا بقدر کم طول در عرض زیاد باشد
 لازم آید که قبل از آن بلد یا بین الجیبین باشد یا یعنی که در صورت اول
 بر نصف جنوب جنوب مقدار آن باشد در ثانیه بر نصف شمال و
 جنوب مقدار آن در ثالثه بر نصف شمال و شرق مقدار آن در رابعه
 بر نصف جنوب شرق مقدار آن موافق صورت اول است آنچه
 شیخ حسین بن عبد القدر حرانی در رساله قبله فرست گفته است
 که چون هر یک از این دو طول مسافت قدر است و می باند هر یک از طول
 و عرض آن نسبت بطول عرض که منظر میاید قدر الجراف قبل از این
 با هم موافق است قبل از یک یا من جنوب و شمال باشد و تقوی
 است این تو هم آنست که تفاوت طول موجب الجراف از نقطه جنوب
 یا شمال تفاوت عرض موجب الجراف از نقطه شرق یا غرب شود
 و چون در صورت خود صدها تفاوت است و می مکان آنست

چنانچه سمت قبله برین الجنب باشد و بطول این ظاهر است هر چو
است برکان و وقوع بلین است و در عرض مختلف در طول است
یک اول است و بقا است و وقوع بلین است و این در طول الجنب
در عرض در تحت یک نصف النهار در این کان تقریباً تقریباً
از نقطه شرق تا جنوب تفاوت عرضی است این کان در بقا
بیان شده حاصل آن این است که تلازم نیست میان اختلاف عرض
و اختلاف قبله از شرق تا جنوب بقا است که بلین با وجود وقوع
عرضی با یک خط تقریباً است قبله آن از شرق تا جنوب است و همچنین
عکس آن و بقا توهم است و در شرقی است که کان تواری نصف النهار ملا
چیز عرضی ملازم نکند زیرا که نصف النهار ملازمی باشد بلکه در طول
یا بلین که مطابق واقع است متضاد شود ظاهر است که در بقا
نمکوره چند تفاوت طول و عرضی بلین است بلین در درجات
و در قاین موافق باشد لیکن باعتبار رتبه بعد از آن است که خط استواء
اختلاف در قدر تفاوت هم بر سر مواطه اختلاف است
نه آن عدد هر که همان عدد درجات طول عرض و مواطه است تفاوت
نمکوره مواطه اختلاف است چنانچه در هر بلین بعضی مواطه است نمکوره

مذکور است و الی استخراج قدر اختلاف آن بلد تا اگر چه برین تقدیر
اختصاصی بصورت مساوات تفاوتی از دیرین بلین که مثل است
تراید طول عرض آن از طول عرضی که نسبت شد نشان بوده
یعنی تفاوت طول نصف تفاوت عرضی باشد لازم میسرود که اختلاف آن
از جنوب نصف استخراجه آن از جنوب است و این باشد که بقا است
این تا است چه با وجود اینکه باقی طول توهم است و چه در
عرضی که مشهور است و همچنین باقی طول که مقدار نصف درجه
وده دقیقه و عرض است یک درجه و چهل دقیقه است تراید طول
بیشتر از نصف تراید عرض است قدر اختلاف قبله آن از جنوب
باقی چند درجه است از نصف است اختلاف آن از جنوب بقا
است ظاهر شد که نسبت است و تفاوتی تفاوتی در عرضی است تا بصره
مثلاً با یک خط لازم نیاید که سمت قبله آن از جنوب بقا است
باشد با آنکه در بعضی است و تفاوتی که در بعضی است و حکم
با شراکت آن با طول است یعنی سنی غلطی که از رجوع بقدر طول
و عرض بلا محله می شود و بقا از این قبله است حکم با یک طول
بعده از طول بقا درجه را در است چنانکه در رساله مذکور است

بفت درجه در قدر اختلاف جنوب و همچنین هر چو بر سمت
قبله است تفاوت است درجه در سمت قبله است با بقا
با تفاوت نوزده درجه نیز از سمت قبله خان با بقا تفاوت
نوزده درجه است این توهم نیز در سمت است توهم سابق
دیگری از توهمات است که هر گاه در بلد نظیر هم باشند یا بعضی
که قدر اختلاف اصداد یکی از اقسام را بر است و این باشد با قدر
اختلاف دیگری در قسم مقابل آن لازم باشد که در سمت قبله با هم
باشند یعنی اگر از یکی که خط مستقیم اخراج شود دیگر خطی که در آن
بناظر است هر چند از بلادین نظیر همان است یا بعضی که قدر اختلاف
قبله از شمال بابت شرق است و در درجات تفاوت است
همان از جنوب بابت غرب است و در درجات تفاوت است که در سمت
قبله از شمال بوجه قبله شرقی همان است در سمت قبله
همان از جنوب بوجه شرقی است بر سمت شرقی و اگر از هر دو
خطی اخراج کنند در سمت شرقی از غربی که خط مستقیم بود و در آن
نظیر در الملک است هر قدر که از اختلاف است قبله اول از
جنوب بابت شرق است اختلاف از شمال بابت جنوب است و در

در درجات با آنکه سمت قبله از شمال بوجه جانب جنوب است
ششصد و پنجاه و شش تقریباً است قبله است از شمال بوجه جانب جنوب
در آن است بمسافت چهار صد و شصت و شصت تقریباً و اگر از قدر آن
بسی خط مستقیم اخراج کنند در سمت قبله از شمال بوجه جانب جنوب
منطقه یک در و نیز در بعضی نظیر همان است در اختلاف است قبله
سوسه از شمال بابت شرق است قبله همان از جنوب بابت غرب
در یک مقدار و چه در درجات با آنکه سمت قبله از شمال بوجه جانب جنوب
همان است در سمت غربی چهار صد و شصت و شصت تقریباً و اگر از قدر آن
است در سمت شرقی و در بعضی نظیر همان است در سمت قبله از شمال
و شصت و شصت از شمال بوجه شرقی است و در بعضی نظیر همان است
چنانچه اختلاف است قبله است از جنوب بابت شرق است و در سمت
در درجات است و این اختلاف قبله از شمال بابت غرب است
سمت قبله است بوجه جنوبی و بقا از سمت شرقی است و در سمت
تقریباً است و بقا از شمال بوجه جنوبی است تا در سمت شرقی است
و پنجاه و شصت تقریباً و خط مستقیم از شمال بوجه جانب جنوب
فرسخ از شمال بوجه شرقی است در سمت شرقی است و در این نظر است

چه در زکات مغزیه مصحح تصویب است که طول بهره مشتاد و چهار
 در جرات عرض سنی رجه و طول نبلد مشتاد در جرات و
 عرض سنی در جبهه و برست چند دقیقه پس تا برین زیاد و طول
 از طول که با اتفاق مفاد و صفت در جبهه و در جبهه است
 در جبهه و جبهه دقیقه میشود و زیادتی عرض آن بر عرض که با اتفاق
 دیگر در جبهه و دقیقه است مشت در جبهه برست دقیقه میشود پس تقابل
 طول عرض آن نسبت بطول عرض که است او بیست بلکه یکدیگر
 و غیر تفاوت است و همچنین زیادتی طول بهره بر طول نبلد و چهار در جبهه
 نه به چند رجه دیگر از توهمات مکرر صورت که کوره است بمعنی
 که هر گاه قبله بی بر منصف و چه باشد لازم آید که تفاضل طول
 و عرض آن بخوبی از آن کوره است او باشد و بطلان این نیز بعد از
 توکرات سابق باشد تا غلطی ظاهر میشود دیگر از توهمات ایستقامت
 که است او قدر خلاف و در یک از اوقات در رجه که کوره است
 ان باشد که در است قبله است هم باشند یعنی بخوبی باشد
 که که خطی از ابعاد که منظره اخراج کنند بر فربز که در این برفا
 چه نیز از است قبله راه با وجود است او قدر در جرات اخراج

الخراف غریب قریب برست بیخ فرسخ بر است و
 همچنین با وجود است او کوره نیز از است قبله مولانا چهل
 فرسخ بر است و دلیل از است قبله دلی ایضا چهل فرسخ
 بر است و نیز از است قبله نیز از اینجا فرسخ بر است و در آن
 از است قبله متن مفاد فرسخ بر است از است و محض مانند که است
 این توهم کان تواری نصف النهار بلا است چه برین تقدیر
 از وقوع است او را الخراف است ان با هم چنانکه مفروض است
 لازم می آید که خط است قبله این است بعد از اخراج آنکه شود و الا تقاطع
 خواهد بود در نقطه از است قبله لامحاله چون حمل که از تقاطع خط
 غیر متوازی در خط متوازی و در او است و نیز یک حادثه شیویدا
 که در زاویه الخراف که از ملاکه است با نصف النهار بر موازی
 و ضایع برست هم است او باشد این خلاف فرض است و دیگر از
 توهمات مکرر صورت است بقه است یعنی هر گاه در جبهه برست کوره
 باشد لازم باشد که در قدر الخراف است او باشد این نیز فاسد
 چه قشر برین برست قبله تسلط است با وجود تفاوتش در جبهه
 در قدر الخراف که از جنوب است برست قبله اما در است با اتفاق

که بعد هر یک از بلدین مناظرین از سمت قبله دیگری لازم نیست که
متادوی باشد و وجه این اختلاف عدم استادی ایشانست در
قرب و بعید نیست بلکه مظهری است که مانند کمالی ظاهر میشود یکی
از توهمات عکس صورت سابقه است با همین که هرگاه دو بلد در
وجهت یک مظهر مواجه باشند در سمت قبله لازم است که اختلاف
در یکی از اقسام اربعه مساوی اختلاف دیگری باشد در سمت مقابلین
نیز باطل است چنانکه در الملک همین در سمت قبله مواجه قندار است با
تفاوت پانزده درجه در هر طرف اختلاف مقابل و نقله مدینه نوبه مواجه
دلیل است تفاوتی زده درجه در هر طرف اختلاف کوز ممکن است
که نشان این توهم و توهم است این قیاس وضع بلاد مذکور باشد بطریق
که مظهر در وضع نقاط محیط یکدایره با مرکز آن مظهر از اختلاف شمال
و جنوب همچنین مشرق و مغرب بلاد با اختلاف آفاق و اینکه در سخن
فیه در اختلاف هم مدلی از جنوب به شمال همان بلد مواجه است و بعد از
تکرار این مطالب و نتایج آن استنباط این امثال این امور میمانند
مضامین در ذکر موضع توجه بلاد مشهوره از جهت مظهر که کیفیت
وضع مظهری است که در اول این رساله مذکور شد از استاده که مجمع

جمع البلاد استقاده میشود که از جهات است و تا باب که مظهر قریب است
صلح طوبی است موضع توجه اهل بعضی بلاد از جهت است مانند بهلازه و حواله
آن و فضای با یکسان نیز قریب است موضع توجه اهل چین
و دلیل که با فارس و منصوره کشند و اگر در اول هر روز و نماز حواله
انسان است از جانب استصف ان ضلع که نهایت است نشان است
موضع توجه اهل است اولها در مولان و قطیف و بکین و قندار
و کشور است و تیسر تا کرمان و بخش و تبت و هان و بلخ و هزاره
و بلخ و فارس است و تیسر تا بلخ موضع توجه اهل مرات و هسن و بلخ
و بزد و مرد و فرات و در شیر و نوره و کمر قندهار و خراسان و کشور و خجند
و کنار او را هم فرط و طوس و نیاک و المانع و بزرگوار است و تیسر تا هسن
موضع توجه اهل اصفهان و بصره و کمان و کاش و از آباد و کرک و خجند
دری است اری و قزوین است اولها و بجا و همدان است و تیسر تا هسن
که سندی است برکن ثانی موضع توجه اهل کوبا و مدینه و سمن و سمن و طبرستان
و باب انابوب برده و نقلی طار و دلیل نیز و نوبه و دو کوفه و تکران
پس موضع توجه اهل بغداد و عراق عرب بسیار قریب است برکن ثانی
و موضع توجه اهل عراق عجم نیز این رکن از جهت است از سایر رکنان و وجهت

آن بعرفه مین است از ذکر عراق ناکر غیره که ضلع عرضی است
اول آن موضع توجه اهل موصل و ارض الروم و حواله انماست
و تیسر تا موضع توجه اهل ارض رکنان و حواله انماست
و تیسر تا نشان که سندی میشود و برابر است نصف ضلع مذکور است
موضع توجه اهل انطاکیه و طلیعه و روم و بکر و طرابلس است و دمشق و
حضر و قزقرین و قسطنطنیه و مدینه مشرقه و قزوین و صور و عسقلان و بیت
المقدس پس وجهت برکن عراق مذکور رکن شامی نیز ظاهر شد چه
موضع توجه اهل بلاد شام نیز این رکن نیز دیگر است از رکنان دیگر
و تیسر تا بلخ موضع توجه اهل اسکندریه و مصر و اندلس است و تیسر تا
خاست موضع توجه اهل طرابلس مغرب و قزوین و ناهار است و قزوین
و تیسر تا قسطنطنیه و تیسر تا رکن که سندی است برکن قریب عراقی
چیزی از بلاد مشهوره نیست و تیسر تا رکن که سندی است با حواله انماست
بعرفه مین است و تیسر تا رکن که سندی است که موضع توجه اهل بلاد مغرب است
است از رکنان چنانکه ظاهر خواهد شد از رکن غیره تا رکن بلخ
که ضلع و بطول نشان است و اول آن موضع توجه اهل
و نقله و اگر بلاد نوبه است و تیسر تا موضع توجه اهل جرجان و بلاد

بلاد عرب است و تیسر تا نشان حمای جزیری از بلاد مشهوره نیست و تیسر تا
رابع و خاست و سادس که نصف اخیر قطع است موضع توجه
اهل بعضی از بلاد این است مانند سید عازر کن یا ناکر کن چنانکه
که ضلع دیگر عرض و رابع اضلاع است و سادس اول آن موضع توجه اهل
صنعا و حواله است پس این رکن از رکنان بلاد این
معاذ الله دارد و در طلاق بانی بران کمال است حاصل است
و تیسر تا نشان و ثالث و رابع و خاست این ضلع تمام جزیری از بلاد
مشهوره نیست و تیسر تا رکن که سندی است که سندی است که سندی است
توجه اهل سومات و تیسر تا رکن که سندی است که سندی است که سندی است
که مذکور بود پیش نیست که استنباط این قسم امور از آن در رکن
مشاهده و عیانت است خلاف آنچه از آن استنباط شده و حواله
با تفاوت فاحش مثل آنچه این نشان در رساله قبله ذکر کرده است
که قبله مولان و کابل و قندهار مابین رکن میان و حواله است
محل اعتماد نیست از این قبیل است که بعضی تصور کرده اند که توجه
اهل عراق برکن حواله است بنا بر این که رکن با عولفه ناهیه اند
چنانکه در کتاب خراج مذکور است و همین که پیشه ثانی در حواله شرح

ان بقصد اصلاح غرات آن محکم فرموده که این بر سبیل تقریب است قله
 اهل عراق باین نزدیک است و قطع نظر از مقضای که مکرر
 باشد معلوم است که رکن حجر الانسود محرف است از ماداة شرق
 اعتدال بجهت جنوبی بر فرض که موافق نیز باشد تو قریبان یا بیاب
 یا بهر جزوی را بجز آن آن ضلع که برکن حجر قریب باشد از رکن دیگر
 افتلا مستلزم استقبال غریب است از قوس مابین جنوبی جنوب
 که بجنوب نزدیک باشد از غریب است حال آنکه طوائف نیست از آنکه
 قبله جمیع بلاد عراق عرب و غیر جنوب نزدیک است بلکه قبله بعضی
 از آن مثل بوسل عین جنوب است پس چون تواند بود که قبله عراق
 رکن حجر بیابان نزدیک باشد **فصل ثالث** در تفصیل کتب است
 بین البلاد از آنکه اموری که سابقا کور شده معلوم شود که در
 اختلاف است بله در عرض تفریق در این تقاضا مناط ایمنها است
 و قاعده حساب است که تقاضا یک درجه موجب تفاوت است
 است و در فرسخ و در فرسخ است در آن مضبوط است تا که
 از مضای مین تا که مخط که طول هر یک مفاد و هفت درجه است
 و اختلاف در طول با هم ندارد که در دقیقه چند و عرض صفا چهار درجه

درجه و نیم و عرض که مخط است یک درجه و چهار دقیقه است
 چون تقاضا عرض هفت درجه و ده دقیقه است قدر
 مسافت مستقیم بینها با برضا بطه که کور قریب یکصد
 شصت فرسخ میشود چنانکه از رکن استاری که طول هر یک
 استاد و هفت درجه عرض نیز از رکن استاری که درجه و یک شصت
 دقیقه است عرض استاری که هفت درجه است چون طول
 عرض هفت درجه است چهار دقیقه است حساب شود
 مسافت بینها قریب یکصد شصت فرسخ است و معلوم
 القیاس و آثار صورت اختلاف طول یا اختلاف عرض
 طول یا هم ضابطه که در جاری نیست مگر بقدر آنکه در بلد
 بر خط استوا باشند چه در آفاق یا بلحاظ تقاضا نصف النهار
 که مناط اختلاف طول است اند بود که با وجود تفاوت صد درجه
 یا بیشتر بود مسافت یکفرسخ ماکثر از صد چنانکه سابقا اشاره
 پس تا برین نیز فرسخ یک درجه مثلا مختلف میشود با اختلاف دوری خط
 استوای چنانکه در مبدأ اقلیم اول که بقدر دو و از ده درجه چهل دقیقه از
 استوای است مسافت یک درجه تفاوت طول است و یک فرسخ

و کتری میشود در ابتدا قلم دویم که عرض آن از خط استواریت درجه
و بیت و هفت دقیقه است قدر مسافت همان درجه و بیت
بیت و پنج فرسخ میشود در ابتدا قلم سیم که عرضش بیت
و هفت درجه و نیم است مسافت آن بجهت فرسخ و کتری بود
در ابتدا قلم چهارم که عرضش ستم درجه و ستم دقیقه و هفت
است هفت فرسخ و کتری است در ابتدا قلم پنجم که عرضش ستم
و هشت درجه و پنجاه و چهار دقیقه است مسافت آن ده فرسخ و
کتری است در ابتدا قلم ششم که عرضش چهل و سه درجه و بیت و دو
دقیقه است قریب با کوزه ده دقیقه است قریب با کوزه که عرضش
چهل و هفت درجه و دوازده دقیقه است قریب با کوزه که عرضش
دو در نهتهای قالی که نهایت عمارت تبار شود عرضش
پنجاه درجه و بیت و دقیقه است دوازده فرسخ و کتری میشود
و همچنین بعد از آن بتدریج کم میشود تا عرض تسعین کس که این
اختلاف مخصوص فرسخ و طول بلاد آن نیست با استخراج قدر
مسافت با اینها و بهترین آنی بجهت استقامت آن مخصوصا در بلاد
مختلف الطولروض که مذکور است و چون استخراج قدر بعد

بعد بلاد از هم و ذکر آنها تطویل باطایل است پس مسافت
که قدر فرسخ نایبین هر دو بلد که از هم بعدی بقصد برداشته باشند
موافق مقصدی که مذکور به بخصیص مذکور کرد در بنابرین بدکریست
بعد مسافت چهل بدین شهر با هم که نصد مشتاد نسبت است کفا
بیشود بجهت مسافت از فساد و غلط کتابی که مذکور فرسخ بود
بدر کراصل نیز میکنیم هر چه است فرسخ چاکر مشهور است که در یک
سده و پنج فرسخ و نظر بدین یکی و یکی توان کرد و چون در ذکر کوزه
بلکه احادیث و قیل و فرسخ و همچنین در ذکر کوزه مراحل نفسی معتد نیست
بجهت رعایت عدم طناب آن کوزه فرسخ مطلقا افاض و از احادیث
فرسخ نیز آنچه بنصف عشره زنده سقاط میکنیم و باید بر آن ارض
نموده بجای عشره که در مقام نازل نزل یک صبح الحبار شده است
عشرات هم میکنیم و در مراحل نیز همین طریق است چنانکه نصف کس باشد
استقاط و زاید را بجای که حلال اعتبار میکنیم و شروع از بلادی که در
حوالی که مخطرات اند مدینه مشرفه و صفا و الحادی که بعد از آن
سایر بلاد بترقیب الاقرب فالاقرب نسبت بلکه مخطرات مذکور شود
و نسبت هر بلدی به یک از بلاد که مقدم بود ذکر شده بترقیب مخطرات

مدینه مشرفه در مسافت آن تا که نظر نوزده فرسخ است
که یازده مرحله باشد صنفاً تا که صد و شصت فرسخ است
تا مدینه و دویست و ده فرسخ است و شش مرحله است تا که صد
چهل فرسخ می رسد و چهارده فرسخ است که در صنفاً
دویست و چهل فرسخ است هر چه بصره تا که دویست و چهل فرسخ
است هر چه تا مدینه و دویست و شصت فرسخ است و شش مرحله صنفاً
سیصد و نوزده فرسخ چهل و نه مرحله تا که سیصد و نوزده فرسخ
هر چه در آنکه دویست و هفتاد و شش فرسخ است چهار مرحله تا مدینه و
دو فرسخ است شش مرحله صنفاً سیصد و شصت فرسخ است چهل و نه
تا که صد و چهل فرسخ است و چهل و نه مرحله تا که صد و شصت فرسخ است
هر چه بیشتر از آنکه دویست و هفتاد و شش فرسخ است چهار مرحله تا مدینه
دویست و شصت فرسخ است هر چه در هر چه تا صنفاً چهار صد و ده فرسخ
پنجاد که هر چه تا که صد و شصت فرسخ است هر چه در هر چه تا صنفاً
ده مرحله تا نوزده فرسخ نوزده مرحله بعد از آنکه دویست و
هشتاد و شش فرسخ است و چهل و نه مرحله تا مدینه و دویست و شصت فرسخ
هر چه تا صنفاً چهار صد و شش فرسخ است و چهل و نه مرحله تا که دویست

دویست و شصت فرسخ است و شش مرحله تا که صد و شصت فرسخ است
هر چه تا نوزده فرسخ است و شصت فرسخ است هر چه در هر چه تا صنفاً
هفتاد و شش فرسخ است که هر چه موصل تا که دویست و نوزده
فرسخ است و شش مرحله تا مدینه و دویست و ده فرسخ است و شش
هر چه تا صنفاً چهار صد و چهل و نه فرسخ است و چهل و نه مرحله تا که دویست
و هفتاد و شش فرسخ است و چهار مرحله تا که صد و هفتاد و شش فرسخ است
که هر چه تا نوزده سیصد و شش فرسخ است چهل و نه مرحله تا که دویست و شصت
فرسخ است و در هر چه تا مدینه و هفتاد و شش فرسخ است و شش مرحله
سیصد و ده فرسخ است و در هر چه تا مدینه و دویست و هشتاد و شش فرسخ
تا صنفاً چهار صد و چهل و نه فرسخ است و شش مرحله تا که دویست و ده
فرسخ است و شش مرحله تا که صد و هفتاد و شش فرسخ است و هر چه تا صنفاً
فرسخ است و شش مرحله تا که صد و هفتاد و شش فرسخ است و هر چه تا صنفاً
فرسخ چهارده مرحله تا موصل صد و نوزده فرسخ است و چهار مرحله در
تا که سیصد و شصت فرسخ است چهل و نه مرحله تا مدینه و دویست و شصت فرسخ
فرسخ است و هر چه تا صنفاً چهار صد و هشتاد و شش فرسخ است هر چه
تا که سیصد و پنجاد و شش فرسخ چهل و نه مرحله تا که صد و دویست و شصت

فرض سیم سه مرحله ناموز چهارم فرض سیم پنجاه و چهار مرحله ناموز
سیصد و پنجاه فرض سیم چهل چهار مرحله ناموز باغداد و دیت فرض سیم
بیت و پنج مرحله ناموز سیصد و بیست فرض سیم یازده مرحله ناموز اصفهان
سیصد و ده فرض سیم سی و دو مرحله جرجی و اراک الملک حش تا که
سیصد و بیست فرض سیم چهل و یک مرحله ناموز سیصد و پنجاه فرض سیم چهل و چهار
مرحله ناموز دیت فرض سیم بیست و نه مرحله ناموز سیصد و پنجاه
و پنجاه فرض سیم پنجاه و شش مرحله ناموز سیصد و پنجاه فرض سیم شصت
نه مرحله ناموز باغداد و ششاد فرض سیم هفتاد و سه مرحله ناموز اراک
باغداد و نو فرض سیم هفتاد و چهار مرحله ناموز باغداد و پنجاه فرض سیم
شصت و نه مرحله ناموز باغداد فرض سیم شصت و شش مرحله
ناموز اصفهان سیصد و ده فرض سیم هفتاد و شش مرحله ناموز سیصد و پنجاه
و ششاد فرض سیم شصت و یک مرحله ناموز سیصد و پنجاه فرض سیم چهل
و سه مرحله ناموز سیصد و ده فرض سیم سی و نه مرحله ناموز اصفهان
صد و ششاد فرض سیم شصت و یک مرحله ناموز دیت فرض سیم بیست و یک
و نه مرحله ناموز سیصد و ده فرض سیم چهارده مرحله ناموز سیصد و شصت
فرض سیم بیست و نه مرحله ناموز اصفهان فرض سیم نه مرحله ناموز دیت چهل

چهل فرض سیم سه مرحله ناموز اصفهان شصت فرض سیم شصت و یک مرحله
سیصد و شصت فرض سیم چهل و یک مرحله ناموز سیصد و پنجاه فرض سیم شصت
و یک مرحله ناموز سیصد و یک فرض سیم چهل و سه مرحله ناموز سیصد و دیت
و هفتاد فرض سیم سی و چهار مرحله ناموز اصفهان چهل و هفتاد فرض سیم پنجاه
و نه مرحله ناموز سیصد و یک فرض سیم چهل و پنجاه و یک مرحله ناموز سیصد و چهار
و ده فرض سیم پنجاه و یک مرحله ناموز باغداد چهل فرض سیم شصت و شش
مرحله ناموز اراک چهل و نو فرض سیم شصت و یک مرحله ناموز سیصد و چهل
فرض سیم چهل و سه مرحله ناموز دیت و ششاد فرض سیم سی و یک مرحله ناموز اصفهان
چهار صد و پنجاه فرض سیم پنجاه و شش مرحله ناموز سیصد و هفتاد فرض سیم بیست
و یک مرحله ناموز سیصد و ششاد فرض سیم چهل و ششاد فرض سیم سیصد و پنجاه
ده فرض سیم شصت و چهار مرحله ناموز سیصد و یک فرض سیم چهل و یک فرض سیم
سه مرحله ناموز دیت و شصت فرض سیم سی و سه مرحله ناموز اصفهان باغداد
ده فرض سیم شصت و چهار مرحله ناموز سیصد و پنجاه فرض سیم چهل و چهار
مرحله ناموز سیصد و دیت چهل فرض سیم سی و نه مرحله ناموز سیصد و چهار صد و ده
فرض سیم پنجاه و یک مرحله ناموز اراک سیصد و بیست فرض سیم چهل و هفتاد و ده
شصت فرض سیم بیست و نه مرحله ناموز اصفهان ششاد فرض سیم ده مرحله ناموز اصفهان

دو بیت و مفاد فرسخ سی چهار در حله تا در مشق مفاد فرسخ
نه در حله تا جسته باشد چهل فرسخ شش و هشت در حله تا در بیست
بیت فرسخ چهل در حله تا مفاد دو بیت چهل فرسخ سی در حله تا در
تا که بیست مفاد فرسخ چهل در حله تا در بیست و هشت فرسخ
سی در حله تا مفاد بیست فرسخ شش و هشت فرسخ چهل
تا که دو بیت و نو فرسخ سی و شش در حله تا بفره صد و سی
فرسخ شانزده در حله تا مفاد دو بیت و هشت فرسخ سی در حله
تا شتر از صد و پنجاه فرسخ نو در حله تا بفره صد و ده فرسخ چهار
در حله تا مفاد صد مفاد فرسخ بیست و یک در حله تا مفاد بیست و
فرسخ ده در حله تا در مشق و بیست و هشتاد فرسخ سی و پنج در حله تا
شش صد فرسخ مفاد و پنج در حله تا در صد و ده فرسخ چهار در حله
تا سه چهار صد فرسخ پنجاه در حله تا در بیست و یک فرسخ سی در حله
تا بیست و یک تا که بیست و نو فرسخ چهل در حله تا در بیست و هشت فرسخ
چهل در حله تا مفاد بیست و یک فرسخ شش و هشت در حله تا
بیست و یک فرسخ چهل در حله تا بفره صد و چهل فرسخ سی در حله
تا هر روز بیست و یک فرسخ چهل در حله تا شتر از دو بیت و سی فرسخ

فرسخ بیست در حله تا بفره صد و بیست فرسخ پانزده در حله
تا موصول صد و سی فرسخ شانزده در حله تا مفاد صد و
فرسخ بیست در حله تا در مشق دو بیت و سی فرسخ بیست در حله
تا جسته شش و هشت فرسخ شش و هشتاد و نه در حله تا در نو فرسخ
بیت چهار در حله تا سه چهار صد فرسخ پنجاه در حله تا در بیست و
فرسخ بیست در حله تا در نو فرسخ پانزده در حله تا در مشق تا از دو بیت
تا که چهار صد فرسخ پنجاه در حله تا در بیست و یک فرسخ چهل در حله تا
با بیست و هشت فرسخ مفاد در حله تا که بیست و هشتاد فرسخ
چهل در حله تا بفره دو بیت و پنجاه فرسخ سی و یک در حله تا هر روز صد
صد فرسخ پنجاه در حله تا شتر از بیست و ده فرسخ سی و نه در حله تا بفره صد
و سی فرسخ شانزده در حله تا موصول صد و ده فرسخ چهار در حله تا مفاد
دو بیت و سی فرسخ بیست در حله تا در مشق صد و مفاد فرسخ بیست
و یک در حله تا جسته شش و هشتاد و نه فرسخ شش و هشتاد و بیست و هشتاد
فرسخ سی و پنج در حله تا سه بیست و یک فرسخ چهل در حله تا در حله تا بفره صد و
فرسخ چهار در حله تا در نو فرسخ هشتاد و سی فرسخ بیست در حله
تا شتر از صد و ده فرسخ چهار در حله تا هر روز تا که چهار صد بیست

دو بیت و مفاد فرسخ سی چهار در حله تا در مشق مفاد فرسخ
نه در حله تا جسته باشد چهل فرسخ شش و هشت در حله تا در بیست
بیت فرسخ چهل در حله تا مفاد دو بیت چهل فرسخ سی در حله تا در
تا که بیست مفاد فرسخ چهل در حله تا در بیست و هشت فرسخ
سی در حله تا مفاد بیست فرسخ شش و هشت فرسخ چهل
تا که دو بیت و نو فرسخ سی و شش در حله تا بفره صد و سی
فرسخ شانزده در حله تا مفاد دو بیت و هشت فرسخ سی در حله
تا شتر از صد و پنجاه فرسخ نو در حله تا بفره صد و ده فرسخ چهار
در حله تا مفاد صد مفاد فرسخ بیست و یک در حله تا مفاد بیست و
فرسخ ده در حله تا در مشق و بیست و هشتاد فرسخ سی و پنج در حله تا
شش صد فرسخ مفاد و پنج در حله تا در صد و ده فرسخ چهار در حله
تا سه چهار صد فرسخ پنجاه در حله تا در بیست و یک فرسخ سی در حله
تا بیست و یک تا که بیست و نو فرسخ چهل در حله تا در بیست و هشت فرسخ
چهل در حله تا مفاد بیست و یک فرسخ شش و هشت در حله تا
بیست و یک فرسخ چهل در حله تا بفره صد و چهل فرسخ سی در حله
تا هر روز بیست و یک فرسخ چهل در حله تا شتر از دو بیت و سی فرسخ

چهل در حله تا مفاد شش و هشتاد و بیست فرسخ مفاد و بیست و
تا که بیست و نو فرسخ چهل در حله تا بفره صد و بیست و
فرسخ بیست و هشت در حله تا هر روز بیست و هشتاد و بیست و
و پنج در حله تا شتر از دو بیت و مفاد فرسخ سی و چهار در حله تا بفره
صد و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و
و چهار در حله تا مفاد بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و
تا در مشق بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و
فرسخ نو در حله تا بفره دو بیت و ده فرسخ بیست و شش در حله تا
چهار صد و مفاد فرسخ پنجاه در حله تا بفره بیست و سی فرسخ
بیت در حله تا در نو فرسخ بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و
فرسخ نه در حله تا از آن دو صد و سی فرسخ شانزده در حله تا بفره
صد و چهل فرسخ سی و پنج در حله تا بفره صد و ده فرسخ چهار در حله
تا اهرات دو بیت و ده فرسخ بیست و شش در حله تا موصول صد و
پنجاه فرسخ نو در حله تا بفره بیست و یک تا که بیست و ده فرسخ شش
و چهار در حله تا در بیست و چهار صد و سی فرسخ پنجاه و چهار در حله تا
شش و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و هشتاد و بیست و

فرض پنجاه و سه در حله با نه سصد نود فرض چهل و نه در حله با صفا
پانصد و هفتاد فرض مقدار دیگر حله با الحاق سصد و سی فرض چهل و نه
تا بر سه صد نود فرض بیست و چهار در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض
سی و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض در حله با نه نوزده
دو بیست و نه فرض بیست و شش در حله با نه نوزده و بیست و هفت
فرض سی و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و نه در حله با نه
سصد و هشتاد فرض چهل و هشت در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض
هشتاد و نه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض چهل و هشت فرض
بیست و هشت در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض چهل و هشت
در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و نه در حله با نه نوزده و بیست
و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض سی و سه در حله با نه نوزده و بیست
تا که چهار صد و بیست فرض پنجاه و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض
چهل و شش در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و هفت در حله با نه نوزده و بیست
سصد و بیست فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
تا بر نوزده و بیست و هفت فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت
فرض بیست و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و سه در حله

در حله با نه نوزده و بیست فرض بیست و سه در حله با نه نوزده و بیست
صد و ده فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
چهار صد و هشتاد فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
سصد و بیست فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
تا بر نوزده و بیست و هفت فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
فرض بیست و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و سه در حله با نه نوزده و بیست
چهار صد و چهل فرض پنجاه و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض
تا صفا پانصد و هشتاد فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
فرض چهل و هشت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
و بیست فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
بیست در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و سه در حله با نه نوزده و بیست
و ده فرض سی و سه در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض سی و سه در حله
تا و شش چهار صد و ده دیگر حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
نود و یک در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض
چهل و هشت در حله با نه نوزده و بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض بیست و هفت فرض

بناه بخیر حلایا بمه هفتد فرسخ سنی دشت رحلایا هر روز چهار صد بیت
فرسخ بنیاه در رحلایا بنیاه از سیصد سنی فرسخ چهل و یک رحلایا بنیاه در دشت
دستی فرسخ بنیاه در رحلایا اصول نوزده دشت سنی فرسخ بنیاه در رحلایا
تا اصفهان دشت بنیاه فرسخ سنی و یک رحلایا دشت سیصد و ده
فرسخ سنی در رحلایا هفتد هفتد بنیاه فرسخ نوزده و چهار رحلایا
دو دشت هفتد هفتد فرسخ سنی چهار رحلایا هر چهار هفتد هفتد فرسخ
بنیاه و در رحلایا تا اقلب دو دشت چهل فرسخ سنی رحلایا نوزده و صد
و هشتاد فرسخ بنیاه در رحلایا نوزده و صد فرسخ چهار ده رحلایا
تا ارضان از دشت سنی فرسخ نوزده و رحلایا نوزده و دشت سنی
بنیاه بخیر حلایا اترابا هفتد هفتد فرسخ بنیاه یک رحلایا اتراب
دو دشت هفتد هفتد فرسخ سنی چهار رحلایا تا طوس دو دشت ده فرسخ
بنیاه دشت رحلایا تا شام هفتد هفتد فرسخ در رحلایا دشت نقلی در بنیاه
تا یک با نصد بنیاه فرسخ هفتد هفتد فرحلایا تا نینیا نصد چهل فرسخ
هفتد هفتد رحلایا تا صفا ایضا نصد چهل فرسخ هفتد هفتد
رحلایا تا هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد
دشت فرسخ نوزده و رحلایا هر روز هفتد نوزده و رحلایا بنیاه

تا شام ایضا هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد
نوزده و دشت رحلایا ارضان از دشت هفتد هفتد فرسخ نوزده و رحلایا
تا نینیا از هفتد نوزده و فرسخ صد با زده رحلایا تا اترابا هفتد هفتد
فرسخ صد و در رحلایا اترابا نصد بنیاه فرسخ صد و با زده رحلایا
تا طوس ایضا نصد بنیاه فرسخ صد با زده رحلایا تا شام هفتد هفتد
و چهل فرسخ صد و بخیر حلایا نقلی هفتد هفتد فرسخ هفتد هفتد
قندهار تا یک با نصد بنیاه فرسخ هفتد هفتد در رحلایا بنیاه
چهل فرسخ هفتد هفتد دشت رحلایا تا صفا هفتد هفتد بنیاه فرسخ هشتاد
و یک رحلایا تا اقلب چهار صد بیت فرسخ بنیاه در رحلایا ایضا هفتد
بنیاه فرسخ چهل و چهار رحلایا هر روز سیصد فرسخ دشت رحلایا نوزده

دو دشت و نوزده فرسخ سنی دشت رحلایا تا بعد از سیصد و بیست فرسخ
چهل رحلایا اصول سیصد هفتد هفتد فرسخ چهل و دشت رحلایا اصفهان
دو دشت چهل فرسخ سنی رحلایا دشت چهار صد هشتاد فرسخ
هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد
دشت فرسخ بنیاه دشت رحلایا تا اصفهان هفتد هفتد چهل فرسخ
رحلایا تا اقلب چهار صد بیت فرسخ بنیاه در رحلایا نوزده و صد
دو دشت ده فرسخ بنیاه دشت رحلایا نوزده و دشت بنیاه
فرسخ سنی و یک رحلایا تا ارضان از دشت سیصد چهل فرسخ چهل و صد
تا نینیا و ارضان دشت فرسخ نوزده و رحلایا اترابا هفتد بنیاه فرسخ
نوزده و رحلایا اترابا هفتد هفتد و چهل فرسخ نینیا رحلایا تا طوس هفتد
بنیاه در رحلایا تا شام دشت فرسخ بنیاه بخیر حلایا نقلی در بنیاه
دستی فرسخ بنیاه در رحلایا تا نینیا هفتد هفتد فرسخ سنی دشت
رحلایا تا اقلب نوزده و دشت فرسخ بنیاه بخیر حلایا تا یک با نصد
هشتاد و فرسخ هفتد هفتد در رحلایا بنیاه هفتد هفتد فرسخ هفتد
رحلایا تا صفا هفتد هفتد نوزده و دشت رحلایا تا اقلب چهار صد
دشت فرسخ بنیاه دشت رحلایا تا اقلب سیصد هفتد فرسخ چهل و چهل

دو دشت و نوزده فرسخ سنی دشت رحلایا تا بعد از چهار صد فرسخ بنیاه
تا اصول چهار صد هفتد هفتد فرسخ بنیاه و در رحلایا تا اصفهان دو دشت
فرسخ سنی دشت رحلایا تا اقلب نوزده و فرسخ هفتد هفتد و چهار رحلایا
تا اقلب هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد هفتد
فرسخ سنی رحلایا تا اصفهان هفتد هفتد و یک رحلایا تا اقلب چهل
فرسخ هفتد هفتد دشت رحلایا تا ارضان از دشت سیصد و ده فرسخ سنی در رحلایا
تا نینیا سیصد هشتاد فرسخ چهل و دشت رحلایا ارضان از دشت چهار
رحلایا اترابا دو دشت هفتد هفتد فرسخ سنی در رحلایا تا اتراب
صد هفتد هفتد بنیاه یک رحلایا تا طوس دو دشت ده فرسخ بنیاه
رحلایا تا شام سیصد هفتد هفتد فرسخ چهل و بخیر حلایا نقلی در بنیاه
بنیاه یک رحلایا تا نینیا و بنیاه فرسخ سنی و یک رحلایا تا اقلب نوزده
تا یک با نصد بنیاه فرسخ هفتد هفتد در رحلایا بنیاه هفتد هفتد فرسخ
هفتد هفتد چهار رحلایا تا صفا سیصد هشتاد فرسخ هشتاد و چهل
تا اقلب چهار صد چهل فرسخ بنیاه و بخیر حلایا تا اقلب سیصد و ده فرسخ
سنی و در رحلایا هر روز سیصد هفتد فرسخ چهل و بخیر حلایا نوزده و دشت

و نه در حله با طوس ایضا نشاند و فرسخ مفاد و سه در حله تا شش چهار صد
 و سی فرسخ پنجاه و چهار در حله تا تعلیس سیصد و ششاد فرسخ
 چهل و هشت در حله تا نوبه مقصد ده فرسخ نشاند و نه در حله
 تا صد تا مقصد فرسخ نود و هشت در حله تا بکار ایستاده
 فرسخ مفاد و شش در حله تا پنج مقصد ده فرسخ نشاند و نه در حله
 تا سوسانات دراز و هفت فرسخ صد و سی در حله تا سوسانات
 و پنجاه فرسخ یکصد و شش در حله بلغا را تا یکصد و شش
 فرسخ نشاند و سه در حله تا صد و پنجاه نود فرسخ مفاد و چهار
 در حله تا صفا ششصد ده فرسخ صد و یک در حله تا امانت با نصد نود
 فرسخ مفاد و چهار در حله تا ابعده چهار صد فرسخ پنجاه و شش در حله
 تا مویز با نصد و هفت فرسخ مفاد و یک در حله تا نیز از چهار صد
 مفاد فرسخ پنجاه و نه در حله تا ابعده نود فرسخ چهل و نه در حله
 تا موصول سیصد و ششاد فرسخ چهل و هشت در حله تا اصفهان
 سیصد و نود فرسخ چهل و نه در حله تا شش چهار صد و هشت فرسخ
 پنجاه و هشت در حله تا جسته نصد فرسخ صد و نود در حله تا در حله
 صد فرسخ پنجاه و نه در حله تا ششصد فرسخ مفاد و پنج در حله تا ابعده

سیصد و نود فرسخ چهل و نه در حله تا ابعده سیصد و هشت فرسخ
 چهل در حله تا برز و دویست مفاد و فرسخ سی و چهار در حله تا از
 از دم در دویست و ششاد فرسخ سی و پنج در حله تا در سیصد ده فرسخ
 سی و نه در حله تا امر آباد دویست و نود فرسخ سی و شش در حله تا امر
 سیصد و هشت فرسخ چهل و پنج در حله تا طوس دویست و نود فرسخ
 سی و شش در حله تا اسحاق دویست و ده فرسخ بیست و شش در حله
 تا تعلیس صد و هفت فرسخ بیست و نه در حله تا نوبه دراز و فرسخ صد
 بیست و پنج در حله تا صد تا چهار صد و هشت فرسخ پنجاه و هشت
 در حله تا بکار آرد دویست و هشت فرسخ سی و نه در حله تا پنج مقصد
 فرسخ چهل و شش در حله تا سوسانات ششصد فرسخ صد در حله تا میان
 با نصد فرسخ ششصد و نه در حله تا سطنطه چهار صد و سی فرسخ
 پنجاه و چهار در حله کتیسرا یکصد و شش مفاد و فرسخ نشاند چهار
 در حله تا صد و ششصد ده فرسخ مفاد و شش در حله تا صفا مقصد
 مفاد فرسخ نود و شش در حله تا ابعده پنجاه و هشت فرسخ ششصد
 نه در حله تا ابعده چهار صد مفاد و فرسخ پنجاه و نه در حله تا مویز چهار
 و بیست فرسخ پنجاه و نه در حله تا نیز از چهار صد فرسخ پنجاه و نه در حله تا ابعده

پانزده فرسخ شش چهارم فصل با بقصد مفاد فرسخ
مفاد دیگر حل تا اصفهان چهار صد فرسخ بنامه مرحله باد شش
ششصد و ششاد فرسخ ششاد و پنج مرحله تا جنت نهمه مفاد
فرسخ صد بیت دیگر حل تا بزرگسایه چهار صد و چهار حل
تا امر ششصد و ششاد فرسخ صد و ده مرحله اول ششصد و ششاد
مفاد و در هر حل از این چهار صد و ده فرسخ بنامه دیگر حل تا بزرگسایه
صد و ششاد فرسخ شش حل تا از رزن ازم با بقصد شش
فرسخ مفاد در حل تا بزرگسایه ششصد و ششاد حل تا امر با
سبب بنامه فرسخ حل چهارم حل تا امرت دو بیت مفاد
فرسخ سی چهارم حل تا امرت دو بیت و نو فرسخ سی و شش حل
تا شاهی چهار صد بیت فرسخ بنامه و در هر حل تا اقلیم چهار صد
مفاد فرسخ بنامه در هر حل تا بزرگسایه مفاد فرسخ حل و شش
مرحله تا قدر صد بیت فرسخ مازده در حل تا امرت دو بیت و سی
فرسخ بیت در هر حل تا اقلیم صد و شش فرسخ ششاد در هر حل تا امرت
چهار صد بیت فرسخ بنامه و در هر حل تا امرت شش فرسخ
شش در حل تا سطنطیه ششصد و ششاد فرسخ صد و چهارم حل

مرحله تا بخار چهار صد مفاد فرسخ صد و در هر حل ختن تا مکه
مقصود فرسخ ششاد و در هر حل تا مکه ششصد و ششاد فرسخ
ششاد و پنج حل تا اصفهان ششصد و ششاد فرسخ صد و چهارم حل
تا جنت ششصد و ششاد مفاد و در هر حل تا امر با بقصد فرسخ ششاد
و در هر حل تا بزرگسایه و در هر حل ششاد چهارم حل تا بزرگسایه
چهار صد بنامه فرسخ بنامه و شش حل تا امر با بقصد و در هر حل
ششاد و چهارم حل تا امر با بقصد بنامه فرسخ ششاد و در هر حل
تا اصفهان چهار صد بیت فرسخ بنامه و در هر حل تا امرت ششصد
و ششاد فرسخ ششاد و در هر حل تا جنت هزار و بیست و شش
صد و بیست و شش در حل تا بزرگسایه ششصد و ششاد فرسخ حل و شش
مرحله تا امر ششصد و ده فرسخ صد و چهارم حل با بقصد نو فرسخ
مفاد و چهارم حل تا از رزن سبب ششاد فرسخ حل و شش
مرحله تا بزرگسایه سی فرسخ بنامه و چهارم حل تا از رزن ازم
با بقصد فرسخ ششاد و چهارم حل تا بزرگسایه و در هر حل تا امرت
مرحله تا امرت سبب سی فرسخ حل تا امرت سبب فرسخ
سی و شش در حل تا امرت دو بیت و ششاد فرسخ سی و چهارم حل تا امر

سبب مفاد فرسخ حل و شش حل تا اقلیم سبب ششاد
فرسخ حل و شش حل تا بزرگسایه و در هر حل ششاد فرسخ صد و حل
و شش در حل تا قدر بار دو بیت و حل فرسخ سی حل تا امرت
نو فرسخ بیت چهارم حل تا اقلیم ششصد و ششاد حل
تا امرت با بقصد ششاد فرسخ مفاد و در هر حل تا امرت دو بیت
و بیت فرسخ بیت شش حل تا سطنطیه مقصد چهار فرسخ
نو در هر حل تا بخار سبب حل فرسخ حل و در هر حل تا امرت
فرسخ بیت دیگر حل اگر تا مکه مقصد سی فرسخ نو در هر حل
تا مکه مقصد بنامه فرسخ نو در هر حل تا اصفهان ششصد و ششاد
صد در حل تا جنت ششصد و ده فرسخ مفاد و شش حل تا امر
با بقصد ششاد فرسخ مفاد و در هر حل تا بزرگسایه نو در هر حل
ششاد و دیگر حل تا بزرگسایه و در هر حل ششاد چهارم حل تا بزرگسایه
ششصد و حل فرسخ ششاد در حل تا اصفهان ششصد و ششاد و شش
مرحله تا اصفهان پانزده سی فرسخ ششاد و شش حل تا امرت ششصد
و بیت فرسخ صد و در هر حل تا جنت هزار و سی و شش در هر حل
تا بزرگسایه ششاد فرسخ شش حل تا امرت مقصد مفاد فرسخ

فرسخ صد و بیت دیگر حل تا اقلیم مقصد ششاد فرسخ نو در هر حل
تا از رزن با بقصد ششاد فرسخ مفاد و در هر حل تا بزرگسایه سی فرسخ
مفاد و در هر حل تا از رزن ازم مقصد بیت فرسخ نو در هر حل
تا سبب در هر حل ششاد و در هر حل ششاد حل تا امرت با بقصد
و ده فرسخ ششاد و در هر حل تا امرت چهار صد و ده فرسخ
بنامه و دیگر حل تا امرت چهار صد و ششاد فرسخ بنامه و شش حل
تا شاهی ششصد و ششاد مفاد و در هر حل تا اقلیم ششصد و ششاد
ششاد و دیگر حل تا بزرگسایه و در هر حل و ششاد فرسخ صد بنامه
ششاد در حل تا قدر بار دو بیت و بنامه فرسخ سی و در هر حل تا امرت
صد و سی فرسخ بنامه و در هر حل تا اقلیم سبب بیت فرسخ حل
مرحله تا امرت دو بیت و در هر حل تا بزرگسایه و در هر حل
ششاد و فرسخ بیت در هر حل تا سطنطیه هزار و بیست و شش
و پنج حل تا بخار ششصد و ششاد فرسخ ششاد و در هر حل تا بزرگسایه
و ده فرسخ بیت و شش حل تا امرت سبب و ششاد فرسخ حل و شش
بیت تا مکه مقصد حل فرسخ نو در هر حل تا مکه مقصد و ده فرسخ
ششاد و در هر حل تا اصفهان ششصد و ششاد فرسخ صد و شش حل

مشاد فرسخ مفاد در سه رجه تا سطنطیه هزار و سیصد فرسخ
صد و مفاد و چهار رجه با الحار نه صد و نو فرسخ صد و بیست
و چهار رجه با کت با نصد مشاد فرسخ مفاد در سه رجه با حن
ششصد و مفاد فرسخ مشاد و چهار رجه تا اگر چهار صد و سی
فرسخ پنجاه و چهار رجه با بشت ششصد فرسخ مفاد و پنجم رجه
تا اندک هزار و ششصد ده فرسخ و بیست و بیست و بیست رجه
ماخان بالغ با نصد و چهل فرسخ شصت و بیست رجه با نصد و بیست
تا که هزار و صد و چهل فرسخ صد و چهل رجه تا بیست هزار و صد و بیست
فرسخ صد و چهل و پنجم رجه تا هفتاد هزار و صد و سی فرسخ صد و چهل و یک رجه
تا هشت هزار و سی فرسخ صد و بیست و نه رجه تا بصره هزار و پنجاه
فرسخ صد و سی و یک رجه تا هر نور نصد و بیست فرسخ صد و پانزده رجه
تا بزر از نصد مشاد فرسخ صد و بیست و نه رجه تا بغداد هزار و
صد و سی فرسخ صد و چهل و یک رجه تا مصل هزار و دویست فرسخ صد
پنجاه رجه تا اصعبان هزار و بیست فرسخ صد و بیست و بیست
رجه تا دمشق هزار و بیصد و بیست فرسخ صد و شصت و پنجم رجه تا
هزار و چهار صد فرسخ صد و مفاد و پنجم رجه تا بزر از نصد مفاد فرسخ

فرسخ صد و بیست و یک رجه تا هر هزار و چهار صد و چهل فرسخ صد و
رجه تا حلب هزار و دویست و مشاد فرسخ صد و شصت و بیست رجه
تا قردین هزار و شصت فرسخ صد و سی رجه تا بزر از نصد
و صد و چهل فرسخ صد و چهل و بیست رجه تا ادرن هزار و دویست
و دویست و سی فرسخ صد و پنجاه و چهار رجه تا بزر از نصد
نو فرسخ صد و بیست و چهار رجه تا هر آباد هزار و بیست و بیست
صد و بیست و نه رجه تا هر است صد و بیست فرسخ صد و پانزده
رجه تا طوس نصد مشاد فرسخ صد و بیست و نه رجه تا استهبان
هزار و صد و ده فرسخ صد و سی رجه تا اعلی هزار و صد و
فرسخ صد و چهل رجه تا نو هزار و ششصد و بیست و بیست و بیست
و بیست رجه تا قندهار نصد مفاد فرسخ نو فرسخ صد و بیست
تا بکار آن صد پنجاه فرسخ صد و نوزده رجه تا پنج نصد و چهل فرسخ
صد و پنجم رجه تا سوسان نصد و بیست و بیست و بیست رجه تا
مولان نصد و ده فرسخ مشاد در سه رجه تا سطنطیه هزار و
پانصد و چهل فرسخ صد و نو فرسخ رجه تا الحار هزار و صد و مشاد فرسخ
صد و چهل و بیست رجه تا بزر از نصد و بیست فرسخ نو فرسخ صد و بیست

الجودية جوده كنهها الربوبية فاختفى في الربوبية اصيبت في
 العيونية وما فقد في العيونية وجد الربوبية قال الله سبحانه
 سنزيم اياتنا في الافاق في انفسهم حتى يتبين لهم انه الحق
 اذ لم يكف بركبته على كل شيء شبيهة الا انهم في ريب من لقاء
 ربهم وقول الرضا عليه السلام في علماء اولي الابواب ان الله
 على امناك لا يعلم الا ما منادى قال لا يزالون على السلام
 كما روي عنه في خصوص الذات الصورة الذاتية هي
 جواته على خلقه وهي الكتاب الذي كتبه بيده في البسك الذي
 بناه بكلمة وهي مجموع صور العالمين في المحضر من اللوح المحفوظ
 التي يدل على غائب وهي الخيرة على كل جاهد وهي الصراط المستقيم
 الى كل خروفي الصراط المستقيم والجنة والارض والسموات
 على سبيل الاضمار على حجب تحققت الوقت لتلايم من استلذت
 من الجحيم باحتاسا ويكون تذكره لك في ذلك ان في ذلك ذكر
 لمن كان له قلبا والعقل التوسمي هو شبيه اعلم ان الله سبحانه واحد
 المعنى لا يعقل في بقية الالهات في غير الحيات في كان كذا تخفيا في
 فلما اجبت ان يرفق خلق الخلق كما يعرف فلما كان بمنزلة كيط

به خلقه ودر كرهه لانه لا ينزل الى تبة الحدوث بل يبعث
 خلقه الى تبة القدم على ان يخلق واحد على واحد حتى يفرقوا به
 بالوحدانية وانه عز وجل بالوحدانية ولو لا ذلك لم يعرف احد
 ولا يصرف احد الا حدة فانه ليس لهم الا ما انهم ولا يكون الا
 ما عرفهم فخلقهم على حدة كما خلقه الله وبكل الكثرة لا يتكلم
 مراتبه العشق على اختلاف مراتب الخلق وكل تلك العشق
 في كل شيء على حدة فخلقت في عالم اللاتمة على الوحدانية
 المحضة وفي عالم الهم على الوحدانية الحقيقية وفي عالم الجور
 على الوحدانية المعنوية وفي عالم الملكوت على الوحدانية الحقيقية
 الصورية وفي عالم الملك على الوحدانية الظاهرية وفي عالم
 الاعراض على الوحدانية الوصفية كما ان الشمس اذا اعلنت في
 الاريا المختلفة تظهر في كل راء تجسيدا في الشمس حيث
 الشمس واحدة باختلاف فانه ليس الا شمس واحدة وتلك
 الاريا المختلفة في اخفاها بعض الصفات الذاتية لذلك الشخ
 واظهار لبعضها الا كل ما موجود في راء واحدة موجود في جميع
 الاريا وانما الاختلاف في الظهور والخصا وانما قبل كل شيء

في معنى كل شئ ذلك التخييل الواحد الذي في جميع القوايل
الكونية تراب فاقول ان نسبة الحقيقة وبها ظهر في عالم الخواص
والنابسة المقامات التي لا تعطيل لها في كل مكان وفي علم
النظام المطلق في قول الحق وعين الكافور وحياء النبوة ونبأه
نسبة الحقيقة وبها ظهر في عالم الاحتمال ونظير الاحتمال في عالم
المشيئة وعرضا الارادة وهو الابداع وسقام الاخراج والاشياء
من نسبة الحقيقة الجواز وعرضا الجواز ونقصا الاختلاف في مقام
اختصاص الابداع على حسب اختلاف مراتبها قال الله سبحانه ولم
يكلف بكاتبنا على كتاب شئ شديدا يعني بوجوده في عينك في حيز
ففي كل شئ في الآية قد تامل في واحد لما كان القابل للتحريك
والراعي من انشاء شئ في كل رتبة ومقام ولا فرق بينهما الا بالكمال
والانفصال والوحدة والكلية والالتفان في الكثرة والخاصة والظهور
والكلية والفتنة والذاتية والوصفية والجزئية والرفعية صفة
القوايل ايضا في عمل الكثرة والاختلاف النسب كما في الكثرة
الحقيقية لما ذكرتها نفس الحق وترتها لم تتم قول الحق
عليه السلام في صفة الحقيقة نور شرقي من صلاله ان يلوح على

مياكل التوحيد ناره وقال جذب اللاحية احد التوحيد
ففي القوايل الكونية نسبة مياكل التوحيد صفة التوحيد تفر
في الزمان والخلق مطيح لك حاشع من حركتك لا يرى في نور الاله
موركة لا يسمع في صوتك لا يمشي في حركتك على السلك
في دعاءه في يكون كبرك من التطور ليس لك شئ يكون هو المظهر
لك في العاقد قد برمتا على ذلك اتصاله باختصاصه كسبنا
بما لا يريه عليه قد تمت كبره انما فاعول بسبب الاله وقال في حيز
صفاته وجمال كبره كبره في ذاته وصفاته وفعالته في الاله
بهم لانه سائله ان يركب حتى يترك الاله الاله انت خافه فان
كل شئ في معنى كل شئ في شئ فقط في احد في الاله الكثرة لانها هي
ابدا في قولنا وحق الواحد على جميع في العالم الكبر موجود في الاله
وهو العالم القدير لما في جميع في الاله موجود في الاله الكثرة
الكبر لما في جميع في الاله موجود في كل رتبة ذلك فلما ان جميع
ما في العالمين موجود في قولنا له سبحانه في جميع ذلك شئ في العليل
سبب الاله نسبة ظاهر الاله من المشيئة كسبب الاله بافلا في العالم
بصفة منها ولا يبرس عند سؤاله في الاله في الاله وهو راحة الحكا

والكشف الاصل الذي يرجح اليه في العالمين
في كل مسألة صحت عليهم في كل مسألة تعرضت عليهم
بما استوعب عليهم وذلك ان العالم الكبرون كان من اهلها
بيننا الا ان بعد مبادر عن ان تاملنا الا اننا ايضا
وانما ج غايته وتساها عن ان تميزنا الا انكار ليس منشرح
حق الا شرح امثلة بحيث يكونوا كانه من هو راد من
مبدء الاستفاة اما الاثر في الخبر فهو لا كما جاز في بعض
في بعض وكبيرة في التمايز ظلمات تحت ظلالها في كل ارض
وظلال المشيرة وعدم الاطاحة بكيفية تكونه في العين عدم
اسكان في كبرياء اتم عليه بعد كونه ليس يمكن الاطاحة بجميع
احواله فيبقى كلك فيها المورخية لا يمكن الا الوصول اليه الا ان
يكشف الخطا من الخبر في الاستفاة على ما عليه في وصل اليه
بالاستفاة بالعلم الطبيعي في كون الوجود الكرم في العالم الوسيط
فانتهى من جميع خبايا شرفه في العلم بين الناس في استفاة
كانت الذي منه راد وراه في استفاة العالم الوسيط الا ان
الكبر في الخبر وان كان السؤال في التطبيق بين الناس في الخبر

نقتصر عليها وادوا شئنا ان نطبق العالم الوسيط عليها لما علم
وطنا الا اوله طنا ولم يفهم ما اقول الا من كان مطلقا على ذلك
بلغ الكتاب الى منارة كرت ما كان يسئل عن تراجعا العلم
الفاضل والفاضل بالاذل المولى الحق استفاة المعنى عن
الشين المحل بكل من جازت لنا الملاحة في كل ما بقا
ومن كل كره وقاه من التطبيق في العالم الوسيط وكبر كانت
اعده بكله مرآة الحكمة في علم القضية وتقولون كان كتابا جامعيا كبرا
لم يصنف مثل لانه حوى من العلم الطبيعي حقايقه حاز منة قابضة
ويعلم من حقايقنا شيئا على ما عليه نفس الامر بعد المسيرة الا
ان الاذرف في التطبيق من العلوم على سبيل التفضيل اذ كان في
في بيان ابرار ذلك العالم وحقه فابشره من لا يمكن ما بين
التطبيق من العلوم الثلاثة بعد المسيرة ولا يسقط بالمعروف على
انه التكلان في جميع الامور وكل كلام صحاحه مقام وعلا اهل
الذرية من السلام في حيت كلك هذا بالبطون من الاجرة والذرية
حقيق فاقول علم اوله لان العالم الكبرون في كل مسألة
الطول مسألة الرض والرضية تربة وغير تربة ونفخ بالسلطة

الطولية ما كان التسبب بين اجزائها بالاثرتين الموثرة والمبرزة
والنوزية وبالسللة الرضية المرتبة ما كان التسبب من اجزائه
بالاجمال والتفصيل والتطيق والكثيف والقوي والضعيف
بالسللة الرضية البر المرتبة ما كانت اجزائه في ترتيبه
وفي عالم واحد وصفاً احياناً كان التسبب من اجزائها بالتشكك
ومن بعض اجزائها التوافق والفرق بين الاجزاء التي تكون التسبب
التشكك والسللة الرضية المرتبة لا تتكاد تدرك بمركب
واحد وبمركب في عرض واحد فالسللة الطولية قسمان
نوزانية وظلانية فالسللة الطولية النوزانية اجزاء ما
تسعة اولها عالم الارض ثانياً الحقيقة المحمدية وظللة اللولبية
وعالم العصر الكروي القصب الياقوتية وثالثها عالم الانبياء والاشياء
سلام تربية علمها وابعادها عالم نومي الانسنة خاصتها عالم نومي
الجن وسائرهما عالم الملائكة على حدة ومفهوم اختيارهم وسائرهما
عالم الحيوانات الطيبة وثامتها عالم النباتات الطيبة وبما سيجيها
عالم الجمادات الطيبة واما السللة الطولية الظلانية فتسعة
الفضلاء لعلمهم وكفارتهم كالفارحين والتباطير والحيوانات

والحيوانات الخبيثة والنباتات المرة البشدة الضارة والجمادات
الخبيثة وذلك صارت اجزائها ثمانية اولها النورانية تسعة
واما عالم الارض فخطها بالعرضين الذي على كل شئ يركب قائم
بارك وقال تعالى من اياتنا ان تقوم الساعة لا تدري ان رجوتها
في سللة النور نظر الا أهمل التسلسل ليس حيث الخبيثة
والنافعة الحقيقة السللة الطولية النوزية ثمانية والظلمات
تسعة واما السللة الرضية فخطها ثمانية اربعة منها
في عالم النور والحق والعدل والروح لنفسه واربعة منها في
عالم الشهادة الطبع المادية وذلك ان اربعة من اياتها التي هي
فانما اشياء كظلمة الخليل الف الف عالم الف الف عالم
وعالم العالم آخرها وكل تلك العوالم الالف الف من رتبة في
هذه الثمانية واما السللة الرضية النوزانية فخطها ثمانية
في عالم العالم وبسطها في العالم بربح بين العالمين ضمن النور
والكبرية والافلاك العاقرة تربح ما واما كبرياتها فخطها ثمانية
فبما علمت ما ذكرنا اننا انما كبريات العالم في النور في كبريات
اصناف الالف والحيوانات والنباتات الجمادات ثمانية والجمادات

ولا يوافقها صليها الا من كان محظا الاله من خلقه والخلق
فصل اذا عرفت تفصيل اجزاء العالم على ما سوي
ان قيسرت تلك الالهة في العالم الوسيط
والصغير وذلك انما هو على انما هو سوي
ولو لا علاج كاهة فتمت انما كانت الاشارة الى ذلك
ولو لا خوف من فرعون في طاعة شرعته هناك ولكن اخذت
عليه من غيري متى ومنتك من مكانك الى زمان
انما كانت اسلم العارية انما اخاف عليها من ثم المشكوك
لكن لما بين الاشارة لتمام انظر الحرة والاهما واجبا
الاعشار واكرم بلاشاة والادراك عليك بوجه النظر
وتعبر الفكر فانه كما تسار في كلف البعد لا بين كلامه
بلين وان في ذلك لذكر لمن كان لقلب الاله اسلم وتوسيد
والعلم ان المطابقة بين العالمين تكون انما اذا كانت
التسوية ملكة في ذلك لا فهو كمن يشبه بكرة بل الطاهر انما الحكم
ظاير ومطابقة الالهية التي انما في عرفت ذلك فاعلم
ان الله سبحانه خلق الانسان وادان بليته من انصافا ومعام

ومقام الاله في قربان مغز جميع سوا من الخلق والخلق الا انما
جعل في من كل شي يدركا اذا كان النسبة من المدة والدة
واجبا كما قال عليه السلام انما كل الالهة والدة النفس والشر
الا ان الله في نظاير ما خلق في الانسان من كل سابق يدركا
ومن كل لاحق لا يعرفها ولو لا ذلك لم يدرك شيئا ابدانها
اراد سبحانه ان يعرف صفاته رب المكن للخلق ادر كما اعطاس
جسمه فاذ لك المدة رك هو صفاته في الانسان تعرف له بها
ويعرف بهها وذلك المدة رك هو المدة رك صفته سبحانه وهو من
الاله الناطقة وجها والظاهر اسلم الرضي وجهه المضي وذلك قوله
عليه السلام عرفوا الله بانهم قالوا ان الله اعلم حجب
حشو الحشوي لايث شيئا على مشي رده ورجوعه ورجوعه
ان الله شئت وان شئت في ذلك الاله عرفه قال الله
رات قرانها قد كرت في ليلاد صلبا بالقيتين كلاما ناطقا فادان
رايت بعينها ورات بعين وبالجملة ادر في الانسان من حجب
وصف الله سبحانه هو وصف الاله في عالم الانسان ورات ظهور
وتجليه لقواد من حجب لاس حجب لقواد من حجب من حجب

وحيثما يطرد واما الجواهر فالتفصيل فاطرافها كالتفصيل
حلقها احب اليك فلو لم يكن ولا حبة الا في قوله وقال يا
آدم اياك انه وبك الحاق بك انبئهم فعملهم انهم ان
الاشياء يعرفون بها وتكون صفاتهم بها ولو لا ذلك
لم يعرفوا الاشياء الا بالاشياء التي هي في ذاتها
وعرضها في ذاتها ولا يكون في عقلها الا في ذاتها
بين المعنى والصورة وتسمى من العيب والاشياء اول خلق
من الارواح من غير الارواح لم تصور في عقلها شيئا
ولم تتصور في عقلها شيئا الا في ذاتها والاشياء اول خلق
في كل فن من فنونها في عقلها في ذاتها في عقلها
الاشياء في ذاتها في عقلها في ذاتها في عقلها
فهم الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
تتركهم الى غيرهم فان اشياءهم في عقلها في ذاتها
ومسألة الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
الحيات في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها

وحيثما يطرد واما الجواهر فالتفصيل فاطرافها كالتفصيل
حلقها احب اليك فلو لم يكن ولا حبة الا في قوله وقال يا
آدم اياك انه وبك الحاق بك انبئهم فعملهم انهم ان
الاشياء يعرفون بها وتكون صفاتهم بها ولو لا ذلك
لم يعرفوا الاشياء الا بالاشياء التي هي في ذاتها
وعرضها في ذاتها ولا يكون في عقلها الا في ذاتها
بين المعنى والصورة وتسمى من العيب والاشياء اول خلق
من الارواح من غير الارواح لم تصور في عقلها شيئا
ولم تتصور في عقلها شيئا الا في ذاتها والاشياء اول خلق
في كل فن من فنونها في عقلها في ذاتها في عقلها
الاشياء في ذاتها في عقلها في ذاتها في عقلها
فهم الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
تتركهم الى غيرهم فان اشياءهم في عقلها في ذاتها
ومسألة الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
الاشياء في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها
الحيات في عقلها في ذاتها في عقلها في ذاتها

والنور التي في النفس من اصل ذلك النفس الحار بالاسم على
ما جاء في قوله تعالى ان الله خلقكم من طين مطبوخة بالحر
خلقكم من الطين المطبوخة بالحر والخلق المطبوخة لكم في ملككم
من شعاعكم وهي من الشعاع المطبوخة في النار التي في
بالرأى اولها من شعاع الشمس الماكرة من ذلك ذلك
ببركهم ولعوضها من النار التي في العالم المطبوخة في النار
آية لهذا القياس في قوله فان المادة الغالب فيها المادة
وجهة المنة وفيما آية صفة وهي مشتت من الاقوان بالملك
وليس من الدنيا بالشيء الا ان الله العاطف والمظفر
الافعال قلت اجاب ان الله تعالى بين الافعال والمفاهيم
ولقد اجابهم بقوله انما نقول ان الله تعالى في العلم باقون
ولرباس من جسد الجوانب من ذلك في صفة وشؤونها في قوله
واكلت من ثمرها لهذا القياس في قوله فانها من الارواح من المنة
المادية والقوة البتسية في قوله من طين مطبوخة بالمادة وكذا في قوله
فونظروا الجوهرة على ما روي في قوله ان الله خلقكم من طين مطبوخة
من اصل القياس هو الجسم المطبوخة في النار التي في العالم المطبوخة

ببرك مني التبت التا و عدم الجوهرة الاباشع والاشرا في قوله
كان في مقام الجسم ان الله له في قوله و الطينة في قوله
الجوهرة كالقالب وفيه حركة طبيعة الابد من كل جهة في قوله
سنة التناوب في قوله من جسد الجوانب من ذلك ذلك في قوله
ببرك بابا ما وهو جسم الظاهر ليس في ذلك من الحركات الطبيعية
والطبيعية انما بالارض كما يقال في قوله من كان الى
سكان وهو صفة قال عن جميع شوايب الحركة في قوله من كان الى
وا بصران في الاشارة الى جميع التسلط الطولية النورية
موجودة وقد طابوا العالم الا ان الله تعالى عن ابراهيم عليه السلام
وذلك فيك ما تشرف و ذلك منك ما تشرف انتم
جرم صغير و ذلك في قوله العالم الا ان الله تعالى في قوله
بالحرف في قوله المصغر و ذلك في قوله التسلط الطولية الطولية
فانية في قوله الجمل ظاهرة في جسد التناوب في قوله من جسد
الاشية والظلمة في قوله كل شئ من الارضية الحرة لا الاكل في قوله
فونظروا الجوهرة على ما روي في قوله ان الله خلقكم من طين مطبوخة
مشتتة جعلوا ادم منهم زواجر باليه من جوهرة واية شعاعهم

وابتاعهم فروع شجرة الضلال وعضون دودها الخوازية فظهر
 في آية المثال نظرية كفاة الحن في المادة من حيث النفس
 النظرة ونظرية التباطير السجينة في آية الطبع مقام الرفع
 بين الغيب والشهادة وآية الجوانب الكريمة الجنية في النفس
 السجينة وآية التباينات الكشفية الجنية نظرية الرفع فانها
 من حيث المبدأ انبعاثها لا حركتها الا بالشفاع آية الحكيم
 الجنية في آية العقل لا المتفرقة فتم قسمة فطر من نظرية بطون التلسين
 بوجودها في الالوان القوية ايضا ولكن في عدم فاعلتها
 مفضلا على كل فرع فاعلتها في ذلك اتم الكتاب الطول
 الخطاب في الجمل عليه سائرنا وكتبتا دستا برماختا سادلا
 يمكن رسم معداد كل مطلب في كل كتاب فانما يراج لبعضها البعض
 وكذا التي في زاده من معرفة مقال التلميز في الالوان رات في
 المعاني في عدم الحرف من عدم حمل الجمال والاهل القبل والقبول
 واصحابها ان التلسين في العالم الوسيط الى المولود كمر الملائكة
 للصفوف المبركة من الالوان الجامع لاجال التباين في العالم
 لاجال العالمين فاقول ان ايضا كالانسان فاعلتها ايضا

من الحرايين العينية كما قال سماكة لون من شي الاعداء امر
 ومانتر لا لا بقدر سلوتم فهو ايضا كالانسان لاجال عينية
 من العقل والروح النفس اذ يحركها ويرى الماتر فيها ايضا كما ذكرنا
 في الالوان ان الالوان اجسامان اذ ذكرنا في كبرية وعرويش سائنا
 ونبغناهما الطاهرة فاقول ان نظرية الحن في الالوان
 الفلسفة في الما السمر في الالوان في باطنه عرض سائنا آية الالوان
 وظاهرة كرسى استنساخ ابرار السجينة ونبغناهما نظرية الجنية
 فالغاية الترقية في آخر ما تقدر فانها حاملة للصبغ الازلي نور
 ان نورها ما حيا من الالوان نظرية طاهرها طاهرها كليل العلية في الالوان
 قوله تعالى ودورة فاستوى قوله على السلام ما بعثت نبيا
 الا وهو دورة سوادا صافية واما في آخر نظرية الالوان في الغاية
 الغربية لية التطوير والتلطيف في الصفة بالاصح والاذلال
 بل هو في الاظرفية واما مقام تسمى الالوان في نظرية كليل العلية
 وبما ضد رونقه ومقام تسمى الحن النفس الكرش في اول فاعلتها
 يايسر على طبع الحن ومقام الملائكة في الغاية الغربية قبل التطوير
 ومقام الجوانب في ايضا الغاية الغربية يمكن انشاء الالوان

ومقام النبات مقام باطن الكل كما هو الأول في ذلك
ومقام الجوار مقام الأرض وهو الشغل الذي يظهر بالقوة الحسية
قبل التطور بغير القوة والارض بعد التطور من الارض المحسوسة
وانما التمثيل العنقودية الظاهرية فيظهر في النبات
باطن الجوة السوداء المظلمة ولو لم يكن من حيث الطبيعة في الارض
القاسية ونظر شيفهم هو كيف لنا التمثيل في نظر كفا المثلين
كشف الزئبق القوام المستنطق بعد مروره بتأثيره ونظر الشيفهم
في كشف الكبريت الاول المستخرج من الجوة ونظر الجوة في كشف
في كشف الارض الباردة لتبين استنطاق المادة الاحمرية في الاول
من العود ونظر النباتات الخبيثة هو كشف ذلك في الارض المستنطق
منها فانه التبريد بالارض ومنها ونظر الجوارات الخبيثة في سواد الكبريت
الجوة التي في النار فانه ما يصح تقديمه مع سوادها ونظر الارض في
المستنطق بهم في النار القوي الذي هو في الارض في هذا العالم
نفس من حيث الجوار الخبيث في رتبة العقل والنبات الخبيث في رتبة
الروح وهو امر آتانا ونظرنا الى مصار الجوانت الخبيثة التي بعد رتبة
العقل وجوانت النبات بعد رتبة الروح وهكذا اول كشف في التطبيق

التطبيق فان قاعة الاليتية في الجسد من خرد طماع العقل وسأ
الضلال عند القاعة فالذين هم بعد شئ عنهم وهم الجوارات
عند راس القاعة فكان نظرا في حروف الظلمة فلا تفصل فلم يكن
مرادنا ان العقل جوار الروح نبات النفس حين انما جعلنا
بهذا المراتب علامة لبيان رتبة حروف الظلمة لا غير ذلك فلا يشبه
عليك فرقت فصل في بيان بطريق العالم الثلثة في التمثيل
الرضوية الرتبة وذلك ظاهر لكثرة ما يتناهى بها حاشا واصفاننا
فان في العالم الجواد او عقلا كليا وروحا كليا ونفس كليا وطبعا
كليا ومادة كليا ومثالا كليا وجسا كليا وفي الانسان ايضا
الثمانية بحسب رتبة الاليتية في كل رتبة من تلك الرتبة من العالم
نسبة حيث بالنسبة الى هذا العالم الظاهر فكما ان جسمنا
قبضة من العالم قسما ايضا قبضة من عالم الثالث مادة قبضة
من عالم المادة وهكذا في كل عالم بحسب ظاهره في عالم الفلكية
ايضا هذه الاليتية الثمانية ففوازه عن عالم الاليتي او عن النفس
الشرقية في الآخر باعتبار وعقله عيب كليل الغلبة وروحه غير الغلبة
الغوية بعد التطوير ونفسه عيب كليل الغلبة الظاهر وطوره غير الغلبة الكثر

وما غيب القرائن في الاخراد الفقاة الزبيرة قبل النظر
ومثل غيب الفقاة الزبيرة حين الاصاار جسم الارض الفقاة
كما ارشنا اليه سابقا وكان العالم رتبة اوجر وناو ملكونا
ويحا كذلك للانس فواد عقل ونفس وجسمه وللملوك وضع
وما ودمن جسم تفصيله في مراتب مذكورة في شرحنا على
رسالة الشيخ الامجد على الله مقاسه ورفعه في الخلافة اعلا في العطفة
المستكشفة لاررارون مشتبا فاجاهه ولا يمكن ان انا في الليل
منها على كل جزء في جزء واعلم ان ذكورة في كتابه في رة
الحكمة وذلك الترخ فضله في تطبيق العلوم الثلاثة في تهيئة
العرضة في الرتبة انما بتبطلها حكما ان لهذا العالم الكبير عرضا
فلا تلت عقل للملوك باطل المنا لا لهم ولهذا العالم كرتبا
وللان نفس للملوك ظاهر الماء الا له ولهذا العالم عطف على
وللان من القوة العاقل والمولود كليل الغلبة من حيث الطبع
ولهذا العالم حكمت المشرة وللان القوة العاقل والمولود
ظاهر ان كليل ولهذا العالم حكمت الترخ وللان الولاية للمولود
القرائش لهذا العالم حكمت الترخ وللان الولاية للمولود

الثانية الظاهرة في العطفة الضعيف في القلب للمولود القوي الترخ
ولهذا العالم حكمت الزهرة وللان المتجمل للمولود الفقاة
الزبيرة قبل النظر ولهذا العالم حكمت عطار وللان المتفكرة
وللمولود الفقاة الزبيرة بعد التنظية الثانية والياض المتاحر ولهذا
العالم عطف النار والماء والماء والتراب لان المخلط الضعيف
والدم والبلغم وتودا للمولود عناصر الاربعه والمولود بين الزبيرة
والزبيرة في الصبح والارض المقدسة وهي الما ولان من الصبح
والجسم فتمت بتبطلها في العلوم والامور كبات العلوم الثلاثة
كلية بوزوات الكراتب كذلك الحالات البهوات العاقل
فبما لا يتكاد تحصى لا يمكن استقصاها كلها ولذا ان بعضا منها تسوا
ويطهده فحسرها ما سواها وكان لهذا العالم اجادها وادبها وادبها وادبها
كذلك لان اجادية وهي بدنة الظاهر وبناتية وهي قوتها الثانية
ومستغنا من الكبر في اجادية ومستغنا من القلب وان تانية ومستغنا من
الذماغ وكذلك للمولود الغلغم في اجادية وهي من جسمه كونه مادة الى
كونه حجرا وبناتية وهي من اول الجوربان الى اخرها داخل اجادية وهي
مقام اتحاد المادى الوجودي الى غاية التفصيل في ان تانية وهي تركيبها

على الفعالية ولا كسرية وكان هذا العالم يوجده من طوار
عقل ونفس وطبع مادة ومثال جسم يوجده لانتان ايضا
في ستة اطوار نظفة وعلقة ومضغ وعظام وكنت الحوادث
خلق آخر ذلك المولد الفلست في توفيق ستة اطوار في حاله الجرية
وهي النظفة وحالة ادخال الجزيئات وهي لعلقة والمناخل والمر
المضغ والتفصيل وهو النظام وتركيب البياض وهو كالتحيم
وتركيبة الجوه وهو تارة خلق آخر وهو باعتبارها باعتبار تفصيل
هو لعظام التركيب هو كالتحيم في ثلث موانع خلق
آخر لثلاثة اقسام تولد وحال تحقق النقل الناطقة وكما
ان للثلاث والموثوقة لا طوار كذلك لثة العالم في مرتب
الصورة ايضا هذه المراتب فخصر دم حال النظفة وتصنوع حال
الحلقة وعمر ابراهيم عمر المضغ وعمر موسى عمر العظام وعمر عيسى
عمر اكنة التحيم وعمر بنينا صلح ابي عليه السلام خلق آخر
وعمر مولينا ابراهيم عليه السلام وال تولد هذه الاعضاء اربعة
العالم وطور الجوه عمل لثة في جوه بلوغه ورجوعه الى عليه عليه السلام
بلوغه بعين ستة درج الى التامة وتوهمه خمسة اقسام المولد ونفحة

فقد عرفت ان تركيب البياض كسادة اللؤلؤة في الثلث
التي اخلق آخر لثة في التامة حال تولد خلق النفس الناطقة
بمضغ حال بلوغه قبل اربعة اعادة التفتيح للتصنيف
ووجهه وحل تامة ثانيا وعقدة فاستدرك كسادة المولد كان للعالم
الحوادث فيها ايضا حوادث فلما لم يجمع صنف في لثة
وشتا، وكذا تلك لثة صبي شباب كسادة وهم على اتراب
وكذلك المولد الفلست في جوه، ومثابة في لثة في لثة في لثة
لثقيات موصية واذا اتفق بالثلاث الاخرين في كمال قوته
وتمتة حرارة فاما حاله في الجوه في الكسادة وشتا والهدا
فلا يكون بعد لثة في التامة بل هو صفة عارضة فقط فان تركيب
خاله وهو من اهل الآخرة وليس فيها كسادة ولا هم لثا في لثة
لهم اذا عرضت لثة ينقل الى الكسادة لهم فانه اذا عرضت لثة
مضغ في لثة لثة في لثة في لثة في لثة في لثة في لثة في لثة
وفي آخره هم في لثة فاذ غابت عن قوته الروح النفس اللطيفة
منه وكان للعالم اسطارة وكسادة لثة ورجوعه وادراجها
كذلك للثلاث فاسطارة بسبيل من عبيد انفسه وكسادة لثة

المصاعده الى دماغ المكذبة لفضا طرية كوجبين يركم في
او دماغه يورده في العنق ليعطى الاوقات رعوته لتهور لتهور
يصل في اذنه جانا والخبين التي يقع فيه دراجه التقاطات
والارواح التي في المصارتين كذلك في المولود الكبر اسطارة غير
وسجل في الجفرة الصاعدة في النابض في جوفه ان كليل انه يترجم
في النابض في ربه الرود يورده في تلك الجفرة من
النابض ووروده في المصارتين تلك الجفرة عن فردجا
من النابض في ربه تلك الجفرة حين كنهها في العضا وكان
للعالم دارا ودارا دارا دارا دارا دارا دارا دارا دارا دارا
داودية كذلك في تلك الجفرة في عضلة اليات وكبارة
او غير اليات التي في كنهها الرارة والظلال الكنهها الساجيل
من عظامها وظلال كالور كمن اشجار كانه وانهار كالأوردية
والبارة كالأذن وميون كالعين او دية كان طيل كذلك في
الغلا سقيرة الجوف وكبره لياة جبال الأجاست السقيرة
الأجسام واشجاره كالجريات في انهارة لاركان النابض والياة
وعيون القراع وورده في النابض فان الالات تظلم طابع عالمهم

عالمهم ولذالك قد يتعرون عن الحالات والعقار بالالات ذلك
اعظمه حيث تم وكان الالات اعراض رية دماغ وقلب
وكذلك لكلك للعالم دماغه الموشن والكبر في قلبه الالات السبع
وتجولها النابض في جوفه في جوفها الالات في جوفها في جوفها
الضفر، وينوع الجوفة في جوفها في جوفها في جوفها في جوفها
اخلاط الالات وكذلك للمولود الغلغ في كنهها لاركان الالات
دموات في الالات دماغه في الالات في الالات في الالات
من عرش قبضات تتوسر الالات في دماغه من الالات في كنهها
الانات في كنهها من عقل ونفس القور السبعة في كنهها للمولود
الغلغ في كنهها في الالات في الالات في الالات في الالات
اربع اجزاء كنهها للمولود في كنهها من الالات وكان الالات
محمدة مرضا كذلك للعالم في الالات في الالات في الالات
في كنهها في الالات في كنهها للمولود الغلغ في كنهها في الالات
قد يكون من احد الالات في كنهها من الالات في كنهها في كنهها
مرض العالم من فست واحد الغلغ في كنهها في كنهها في كنهها
وكذلك قد يكون مرض المولود من عدم طهارة لاركان الالات في كنهها

عرض فيها وقد يكون من افلاكها وهي التي في السنة وكان ان في الا
ابدا ما تدور ويجا ورحا وولد اكدت في العالم ان في ان افلاك
وام وهي الارض تزدوج وهو قرانها ونظف وهي السحلات الملقاة
ورحم وهو بطون الارض من اولاد وهي المواليد وكذلك في الفلك في
اب وهو الما بال التي ام وهي الاركان ونسج وهو التي في ورع
وهو بطون الارض ونظف وهي الما الواقع فيها وولد وهو المواليد
والان في العظم التي في العالم الا افلاك من الحركة للارض
وما فيها والارض تسكن في تلك الحركة ان في الما في تلك تسكن
وكذلك الحركة في الفلك في روضه ونفسه وقواه والارض في تلك
في العالم سلطانا وخذ ما في رعية في تلك في ان في عقله في روضه
وفي المواليد وروح ونفسه في قواها جسمه فاجزا منها وكان ان في العالم
في روضه وارضه وروحها وادسها لان في تلك في الاربع طيبة مر
قبوله وارضه وروحها وادسها وارضه وروحها وادسها وارضه وروحها
سوادية وهي الشمال في المواليد التي في روضه والارض في
والصنع والارض المقدسة وكان ان في العالم حركتها في روضه وارضه
ظلمة في تلك في ان في روضه وارضه وروحها وادسها وارضه وروحها

الفصل الاول من القرن الاول من القسم الاول في رتب
الوراث وترتيب الميراث يستحق ما يرث من رتب في رتب
منع من مانع ومنه في الموضع **فصل** في الالف في رتب
منها في رتب الالف في رتب لانها في رتب الالف في رتب الالف في رتب
لانها في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
طبقات الطبقة الاولى في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
يقوم غيرهما مقاصدا والاولاد ويقوم اولادهم من رتب الالف في رتب الالف في رتب
فقد وان في جميع المواضع الاعتبار في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
فالواحد من رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
وكذلك الحكم في اولاد الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
ال اباؤهم الذين يقومون مقاصدهم في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
وفيها ايضا صفان الجود والجلالة ان في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
داو لدم اذا فقد اذن رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
من النصف الاخرين في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
الطبقة الثالثة في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب
درجات الاولى في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب الالف في رتب

مقامهم بالشرط المذكور لانه صورة خاتمة وهي ابن العم للاب
 والآن يجب العلم للاب في حد وياخذ نصيبه لا يتعدى الى غيره مثلا
 ان كان بدل العم عمه او بدل الابن بنه او بغيره من جهة الام
 الثانية عمومة ابوي البيت وخولتها واولادهم بعد ذلك الثالثة عمومة الاب
 والجدات في خولتهم واولادهم وبناتهم الى سائر الدرجات في طبقة
 اولى الارحام ولو اهدس كل طبقة او درجة من كان في تحتها
 ودرجته من الطبقات الدرجات من لدرجة واحدة من جهة الام
 يجب من ذلك القرابة من جهة الاب حد مطلقا من جهة الام حد
 من اربعة دون الفرض بشرط التساوي في القرابة بعد ما من قرابته
 مختلفان فلا يجب لدرجة واحدة كمنه باخذ بجهته انهما اذا تساويا
 في الرتبة يكون العم خالاً منه في طبقات الترتيب واما السبب
 نوعين زوجية واولاد فانه جان يرضلان على جميع الطبقات باخذ
 سهمها المفروض لا غير الا في موضع واحد هو ان لا يوجد سوى الزوج
 سائر الورثة فيرثه على الفاضل من فرضه لا يرثه على الزوجة في موضع
 اصلا واذ عقد على الصبي من ابويها عقد النكاح او غيرها لا يورثها
 مع وجود ابويها نوارثها فان كان العاقبة غيرها فلا يورثان الا بعد ان

الثالثة عمومة الاب
 والجدات في خولتهم
 واولادهم وبناتهم
 الى سائر الدرجات
 في طبقة اولى
 الارحام ولو اهدس
 كل طبقة او درجة
 من كان في تحتها
 ودرجته من الطبقات
 الدرجات من لدرجة
 واحدة من جهة الام
 يجب من ذلك القرابة
 من جهة الاب حد
 مطلقا من جهة الام
 حد من اربعة دون
 الفرض بشرط التساوي
 في القرابة بعد ما
 من قرابته مختلفان
 فلا يجب لدرجة
 واحدة كمنه باخذ
 بجهته انهما اذا
 تساويا في الرتبة
 يكون العم خالاً منه
 في طبقات الترتيب
 واما السبب نوعين
 زوجية واولاد
 فانه جان يرضلان
 على جميع الطبقات
 باخذ سهمها
 المفروض لا غير
 الا في موضع واحد
 هو ان لا يوجد
 سوى الزوج سائر
 الورثة فيرثه على
 الفاضل من فرضه
 لا يرثه على الزوجة
 في موضع اصلا
 واذ عقد على
 الصبي من ابويها
 عقد النكاح او
 غيرها لا يورثها
 مع وجود ابويها
 نوارثها فان كان
 العاقبة غيرها
 فلا يورثان الا
 بعد ان

الاولاد يورثون

بعد ان يبلغوا ونصيبا العقد فان بلغ احدهما او مضاه كان العقد لهما
 من طرفه ثم مات بوجه نصيب الاخر الى ان يبلغ فان مضاه ايضا خلف
 ان لم يمض الميراث كان خلفا فذا عقد لغيره على امرأة في مرض
 غير خوف او مرض مخوف دخل نوارثا فان لم يدخل فمات قال
 بعض اصحابنا بطل العقد لانه امرأة وعليه كلام فان طلق امرأته
 في مرض ورثته الى سنة الا ان يزوج او تزوج من غيرها
 مادامت في عدتها التي يملك حرمها فيما لا نوارث من الميتين
 وان شرط على الصحيح واما الولاة فيرتب على الطبقات الثلث
 كطبقة رابعة وهو على ضربين الاول للميت المتبرع بغيره
 غير المتبرع من جريته وورثته وورثته لان كان جلا ثم لم يمت
 ثم العصبية من ابية اخوة وجدوه وعمومة ابائهم وان كانت امرأة
 فلها تم لعصبته دون غيرها الا ان يكون نوعا عصبية كما في اخذون
 بالتعصيب والعبد اذا تزوج بمقتضى قرينة كان لاولادها الميراث
 اتمهم فان اعتق حريم ابهم ابخر الولاة ال مستحقه فان اعتق بعد ذلك
 ابوهم ابخر الولاة الى حقيقه والباقي من القربى لأصناف الميراث
 واولاد من اسلم عليه كافر واولاد مستحق الزكوة اذا كان العبد من مال

الثالثة عمومة الاب

الرکوة ودولاء الامام عليه السلام وهو يستحق ميراث من الوارث
 له وانه الفاضل من سهم الزوجة وهذه القربة ميراث لیسما غیر
 مستحقة المذکورین **فصل** الموانع من الارث ثلثة الاول کفر
 الوارث علی اختلاف جهات مطلقا وهو نکاح شریقی ما علم بالقوّة
 حیثی الرسول صلّی الله علیه وآله من التسمیة من ارکان العبادات
 وما یجوز جرمها انما استلزم فانه یرث الکافر ویمنع الوارثه الکافریه
 وان کانوا اقرب فلان کان الوارثه اولاده لا ینفذ من التکلیف
 علیهم ان یخلو فان اختلفوا انما استلزم دونوا وانما استلزم الکفا
 اذ ارفوا اهرم الیسا حکم بینهما انزل الله علی نبینا صلّی الله علیه وآله
والثانی رفق الوارث الا اذا اوجد غیره وكان المال اخیة
 فینفذ بشرطه بشرطه یرث الميراث الفاضل من ثمة ان کان احد
 فان کان کثیر من احد ولم یفک المال بین الجميع بشرط بعضهم
 المكاتب اذا لم یکن مشرطا یرث بحسب ما عتق منه واذا استلم
 الکافر واعتق العبد قبل القسمة وثنا **والثالث** فعل الوارث ظلما
 فانه ینع مطلقا وان کان خطا ینع من لایة دون غیرها ویرث الميراث فان
 الیاب دون الام **الباب الثانی** فی تقصیل التسمیة کیفیة التسمیة

فصل مقادیر الفروض فی التسمیة التسمیة التسمیة
 وهو فرض البنین والاکھین للام والام والام والام والام
 وهو فرض البنت الواحدة والاکھین والاکھین مع عدم الولد
 وهو فرض الام مع عدم من یجها من الولد والاکھین والاکھین
 من کل التسمیة والرابع وهو فرض الزوج مع وجود الولد الزوجه مع عدم
 والام مع عدم فرض الیاب مع وجود الولد الام المحجوبة والواحد
 کل التسمیة التسمیة وهو فرض الزوجه مع وجود الولد لا یجب التسمیة الا بال
 من الثلث الی الام من الاخوان واخواتهم وانما یخرج اخواتها
 للاب لانه اولادها جباة خارج البطون غیر ممنوعین من الارث مع
 وجود الاب لان هذا الجبل یظهر من ذلك ان جميع من فی الطبقتین
 الاولین اصحاب الفروض الا الیاب مع عدم الولد الجرد والیاب
 من اى جهة کان والاولاد اذا کان فیهم من کل الیاب کان
 فیهم ذکر واما الطبقة الثالثة فافرا با لام منها یفرضون مقام کلها
 فیها كما صحاب الفروض والبا فون باخذون بالقرابة **فصل**
 فالوارث ان کان احد من اى طبقة او وجهه کان یخرج لیسما
 بعضها بالفرض ان کان صاحب فرض الباتة بالقرابة او بالقرابة

ان یکن غیره ان

فانما كان من المخرج

المخض او بالولاء سوى الزوج كما مر وان كان اكثر من احد لم يكن
بعضهم بعضا نظرا فان كانوا جميعا اصحاب الفروض يحط كل صاحب
فرض سهم فان لم يصف المال سواهم كان التقصير اخلا على بنت
او البنات والاخت والاخت للاب ثم والاب للاب ليعززا لاعوانه
وان فضل شي من المال بعد سواهم يرد على ذوى النساب بعد
سواهم الا اذا كان بعضهم صاحب السنين فانه يحق بالرد عند من
يجوزة في الطبقة الثانية والاطران لارادة الآخرة طبقة الاول ان
كان منهم بائنة بالقرابة المحض كان لباة بعد الفرض فان لم يكن
مناك صاحب الفروض كان الكل للذين بائنون بالقرابة المحض والاولاد
وجميع من يتفرقت بالابك اختلفوا في الصنفية كان للذكر مثل حظ
الانثيين اقرباء الام يقتسمون بالسوية وبين الاصحاب خلاف
في اولاد الاولاد بائنون حصص بانهم الذين يتفرقون بهم الى
الميت او يتقاسمون المال بينهم تقاسم الاولاد والاول قرب من
بغيره ان يكون جميعا عليه ملقن الاستدلال بظاهر القرآن على الاخير
ممكن واصحاب اولاد الاخوة والعمومة والحول فانه يقتسمون حصصهم
الذين يتفرقون بهم الى الميت بالسوية او تفضل على امر خلافت

خلاف واذا اختلف احدى القرابيين بان يكون بعضهما من جهة
ابيه كان للذي يتفرقت بالام السهم من نصيب الجماعة وقاموا
نصيبهم ان كان واحدا وللثلاث ان كان اكثر من احد البائنة يتفرقت
بالاب والجد والجدوة من كل جهة كالأخ والاخت من كل جهة **فضل**
وان كان مناك حمل يمكن ان يرث بمنزل نصيب كرمي الماشطار
فان ولد بنتا فلا يرثه وان ولد جادا يعلم ذلك بالاشهاد ولو كره
الكثرة ورث وورد ان فضل من سهم شي على باء الورثة فان كان
فيهم غني ومولدي له بالرجال بالثلاث بغيره بول فان لم يكن احد
فرضه فالحكم له بالرجال منها فالحكم ما بينهما سبق فان استويا فاتيها
انقطع جوا فان استويا فهو المشكل ارضه ويعطى نصف نصيب كروني
وفي ثبوت ارضه في نصف المال خلاف الاطران لا يثبتون
ليس له بالرجال بالثلاث يحكم بغيره بالقرعة وكذا في الخاق من كانت
ارثة مشتركة بين الرجلين قد وطبا ما معا باء ما دون كاشتمل رسا
على حق واحد ترك حتى يناب ويثبته احد ما برفوق ان يتبها ورث برأنا
واحد وان ثبته احد ما ورث برأنا ثنين وولد للملاعة لا يرث ابوه
ولا احد من جهة على فان اقرق بدو كذبة فته فهو يرث اباه لا يرث

اقارب ابي ووجه نظر وورث ابيه واقاربها وورثت وولد لها
يرث احد والبرثة الا اولاده واحد وورثت لا توارث من الخط
والملقوط بسبب اللقطة والابن المشكوك فيه ابيه عند بعض الحكماء
وهو من قدره على اترج بغيره فالواضع ان ينفق عليه بوزن المال
قدر ما يتقوى به **فصل** الزوجه اذا كانت اكثر من واحدة يقسم عليهم
الربح والتربح بالتسوية الا ان يقلص فيكون بعضهم مشتبه الام فالام
الولد منجب من نصيبه فان لم يخلف غير ما عتق منها نصيب الولد
واستعت في البلاء وان كان ثمنها ديناً فومت على ولد فان كان
طفلاً ارتكت حتى يبلغ غير على قضاء ثمنها فان مات قبل ذلك جرت لقضاء
الدين وقد قبل انما يتابع في الميراث الا حوط ويحب تخصيص الاكبر
بتسوية صغر خاتمة من اصل الميراث ويجوز عليه من نصيبه القدر وهو
الاحوط وكله الاطعام القدر الجرة من كل الابن تسوية الاصل اذا كان
سهمه او فان جده مثلاً كان بينهما نصفاً ولا يقسم نصيبه من الورث
حتى يصح موتها وبعضه لا يعيشره عند بعض الاصحاب والابن في اربعين
ولا يوجد له **فصل** اذا مات جماعة في حالة واحدة توارثوا وان لم يكن
التقديم والتاخر معلوماً كالنزف والمهدوم عليهم من في حكمهم كالتوارث

التوارث بينهم حكماً توارثوا بان يفرض موت كل واحد قبل الباقي
ويقتسم تركته على ورثة الاجا والاموات موما نصيب التي يعطى نصيب
الميت من القسمة على ورثة الاجا دون الاموات الى ان يجرز كما
جميعهم منقولنا الى الاجا والتوارث عما ورثة البعض مرة على ما ذهب اليه
بعض المتقدمين فرب من الاحمال لتاساع انقطاعه وتقدم الام
على ما ذكره بعضهم غير مؤثر في تفاوت المحصل صلاً فان كان منهم من لا
تركة له يعطى ولا يؤخذ من مالها اذا كان بعضهم يرث البعض الآخر والبعض
الآخر لا يرث بسقطه البقرة ويقتسم تركته كل واحد على ورثة الاجا وقال
قوم بل يورث من الطرف المكروه الا في تركته يمكن ان يستدل عليه
بالاجماع **الفصل الثاني** من القسمة الاولى في احكام الوصايا والاقربا
المتعلقة بالنظر يقضى ويشترط عليه بان **الصلح** في الوصايا الوصية
على كل مسلم وهي مقدمة على قسمة الميراث وليس للموصي ان يتصرف بها
في اكثر من ثلث ماله وان تصرف فالثلث ماض والزيد موقوف على اجارة
الورثة وليس لهم الرجوع عنها ولا الايضاً ان يوصي لغيره في اقله
الا اذا كان دارم فجز على ابيه فيها والموصي ان كان بشياً موصياً او
من المبال بوزن سنة ويقتسم البلاء على الورثة وان كان يشتر نصيب بعض

الورثة يضاف مثل سهامهم الى سهام جميع الورثة ويقسم على ابلغ فان
 كان مع زيادة ونقصا يستخرج بالحقائب على ما سيجي **الباب الثاني**
 في الاقاربات هو على ضربين اقرار بين وقرار بوارث **الفصل الاول**
 وهو الاقرار بالبرية اذا اقر بعض الورثة بدين على مورثهم قبل ان يتم نصيبهم
 ويؤخذ منهم ما يصيبهم من الدين فان كان فيه عمل عدل يقبل ثمانية ابلات
 ويؤخذ من حصص سائر الورثة بقوله خلاف صاحبها هو المورث المستوعب اقرار
 جميع الورثة كاقرار الموتى وهو **الفصل الثاني** وهو الاقرار بوارث لا يقبل
 منه ما يوجب نسيان الا اذا امكن المقر بغيره بخلاف ذلك الترتيب
 فان اقرار من يدي نسب او نسب لم يكن له وارث وصدق المقر بوارثا
 فان كان له وارث غيره وهو كجده او ابوه لا يقبل الا بعينه او عراف
 الوارث الا اذا كان المقر له له اصغر المتنازع فيه فانه يقبل على كل
 حال لكن اوزوجه لا يتنازع فيها فانه يقبل ان صدقة **فصل** فان
 اقر عدلان من الورثة بوارث اخر كجدهم او اباهم قبل ان يقر بها فان كان المقر
 واحدا او غير عدل وفسوه يقبل في نصيبه فباعتد المقر له جميع الحققة ان كان
 اول منادها كان في نصيبها يصيب من الاصل عند فرضه وان كان **الفصل**
 فراحمال فان اقر بوارث اخر بغيره لا يباعس له مرة اخرى اذ وجه الثانية

الثانية تراحم الاول في نصيبها دون باقية الورثة الا اذا ثبتت زوجية
 الاول ايضا بالاقارورة والمقر من اقراره بها ان لا زوجة لها فثبتت
 باخذ الثانية من باقية نصيب المقر ما يصيبها ما تركه بالنسبة كما ذكره
 في الثالثة والاربع فان اقر بخمسة او بزوج ثان لا يقبل الا ان
 يكتب نفسه في واحد من الاربع او في الزوج الاول ان كان معارفا عنه
 ذلكت باخذ المقر لا الاخر ما يقع له لا بغيره ان لم يكن معه شيء لا يقبل
 الا سكار بعد اقراره على حال المتخولون من وضع الى موضع اذا عارضوا
 ولم يكن هناك ما يقبل ان يكتب يقبل قولهم بغيره **القسم الثاني**
 في كيفية التخصيص التخصيص وهو مشتمل على قاعدة واولها **القاعدة**
 في بيان اصل من علم الحساب يعين على تقسيم السهام **الباب الاول**
 في كيفية القسمة على الورثة بتسليم صحبة **الباب الثاني** في المنازعات
الباب الثالث في استئتمن زكات المهدوم عليهم ومن حكم **الباب الرابع**
 في امثلة الاقاربات **الباب الخامس** في استخراج الوصايا البهية مثلتها
 والعلاوة في مثال جامع الابواب المذكورة **القاعدة** الفرق بين يخرج
 المحصن من اقله وينقسم على ارباب الحقوق لا يقع فيه كسر بعضه
 كل واحد منهم ذلك المدة فيقولون حين تسئلوا عن متوفى خلف اثنين

- وركب ان لكل ابن سهمين من زكاة ولا يقولون ان تركبها
 نصفان ويحتمل الوجه المضاف الى اصل المال يخرج السهام ولما كان
 يخرج لكسور ربنا على الحاسب وورد في القاعدة من ذلك العلم ان
 في هذا الباب هي تدور على معدة وهو **المعقمة** كل عددين اما ان يكون
 احدهما مثل الاخر وما استويا ولا يكون هما مختلفان مختلفان اما
 اما ان يكون الاقل منهما الاكبر حتى يعينيهما السد اخلا او لا بوجه لا يكون
 اما ان يوجد عددا لثاكثر من الواحد بعد كل منهما كركبها لثا
 وذلك الوجه هو خروج الكسور المشتركة في الوجود ما سياتي **تمت**
 لما فان كان يحكم عدل ان مختلفان وادرت ان توفى الشئ فانقص
 اقلها من الاكثر بوجهة حتى يفي او يبقى شئ لا يمكن ان ينقص منه
 فان اضرب فيهما ساطقان كالاربعة مع اثمانية والعشرين فانها اذا انقصت
 منها سبع مرات تعينها دون بعض شئ فانقص من العدد الاقل الذي كان
 سلك فان افاه فيما شارك في كسر العدد المعقود ان يبقى شئ
 فانقص من الباقى او لا وهكذا بوجهة حتى يفي الزايد بانقص
 اكثر من واحد فيكونان مشاركين في كسر العدد التام المضي مثال
 خمسة وعشرون وثلاثين مشاركان في ثلث لاننا اذا انقصنا الاقل

الاقل من الاكثر من بقية ستة نقضنا ما من خمسة عشر مرتين بعين
 ثلثة نقضنا ما من اربعة مرتين فانما اضلنا انما يخرج الكسور المشتركة
 في الوجود لثا وان كان المضي هو الواحد فيهما متباينان كثلثة عشر مرتين
 وثلثين لاننا اذا انقصنا الاقل من الاكثر مرتين بعين ستة نقضنا ما
 من ثلثة عشر مرتين بعين ثلثة نقضنا ما من الخمسة بقى اثنان انقصنا
 من الثلثة بقى واحد انقصنا من اثنين مرتين فانما **افضل** اذا اردت
 ان نطلب اقل عدد ينقسم على عددين مختلفين فاعرف النسبة بينهما فان كانا
 متداخلين فالملبوع هو الاكثر منهما ولا يحتاج الى عمل اخر وان كانا مشتركين
 في كسر فالملبوع هو الحاصل من ضرب ذلك الكسر في العدد في الاخر كما
 اذا اطلبنا عدد ينقسم على تسعة وعشرون فعدد ثلثة في ثلثة فقلت
 انها ضربت في الاخر حصلت خمسة واربعون فقل عدد ينقسم عليهما وان كانا
 متباينين فالملبوع هو الحاصل من ضرب اعدادهما في الاخر كما اذا اطلبنا
 اقل عدد ينقسم على تسعة وعشرون فهو سبعون لانها الحاصل من ضرب اعدادهما
 في الاخر **افضل** وكذا العمل اذا اردت اقل عدد ينقسم على اعداد مختلفة
 لانك اذا عرفت العدد المنقسم على اثنين منها عرفت العدد المنقسم عليها
 وعلى اثنان منها عرفت المنقسم عليها وعلى الاربعة فعدد جدت العدد

المنقسم عليها جميعا متساكلا اردنا ان نعرف اقل عدده ونقسم على ثلاثة اربعة
 وعشرة سنة وثمانية فالتقسيم على الثلثة والاربعه اثني عشر لانهما يتان
 والمنقسم عليها وعلى الخمسة ستون لانهما ايضا يتانان والمنقسم عليها
 وعلى الستة ايضا ستون لانهما يتانان والمنقسم عليها وعلى الثمانية مائة
 وعشرون لانهما يتانان وكان في الرابع فائة وعشرون هي اقل عدده يقسم
 على الاعداد المذكورة **فصل** والكسر على ضربين مفرد ومركب فالمنفرد
 كالعدد كجوه من خمسة عشر والمركب على ضربين مضاف ومطوف فالمضاف
 كصنف الترسل وجزء من خمسة عشر هي جزء من ثلثة والمطوف كالصنف
 والثالث فخرج الكسر المفرد وهو اربعة الترسل والنسبة اليه كانت تسعة فان
 جزء ستة وجزء من خمسة عشر فان خرج خمسة عشر وخرج الكسر المضاف
 هو الحاصل من ضرب مخرج المضاف في مخرج المضاف اليه كصنف الترسل
 فان خرج هو الحاصل من ضرب اثنين في مخرج الصنف ستة فخرج الترسل
 فهو اثني عشر وخرج الكسر المطوف هو العدد المنقسم على الخارج كالصنف الترسل
 والعشرون فخرج الجميع ثمانون فاذا قبل اي عدد دل كسر كذا وكذا فاطلب الصنف
 المنقسم على فارجها فاذا قبل اي عدد ونقسم منه كذا اعلم ان اسئلة اي عدد
 يقسم لغيره على سنة فاطلب عددا يكون لربيعه تسع اذ اقبل اي عدد يقسم لغيره

ربعه على ثلثة وخمسة على سنة فاطلب عددا يكون لربيعه ثلثة و عدد آخر
 يكون لخمسه تسع ثم اطلب المنقسم عليهما فهو المطلوب واذ قبل اي
 عدد يقسم الباقية من بعد الرابع والاربعه على سنة مثلا فاطلب العدد
 الذي لا الرابع والاربعه وانقص من ربيع تسع ثم انظر في الباقية فان كانت
 الخمسة يتان على فاضربها في العدد الاول فالباقي هو المطلوب وان
 كانت تسع اربعة او داخلة محجرا ما يقبله الاصل الذي عرفته واذ قبل اي عدد
الباب الاول في كيفية قسمة التركة على الورثة بالتسليم القوي
 اقررت الاصل المدة كورثته عليك القسمة لان الورثة اذا لم يكن
 فيهم صاحب فرض ويقسمون بالتسوية فعدد ورثتهم اصل المال ان كانوا
 يقسمون للذكر مثل حظ الانثيين فاجعل الكل ذكرا تسهين وكل انثي تسهما
 واحد فاجمع فهو اصل المال فان كان فيهم خمس منسكلا اربعة فثلثة
 وكل ذكرا ربيعة وكل انثي اثنان فالبلغ اصل المال فان كان فيهم
 صاحب فرض او هما في فرض فاطلب عددا الذي ذلك التسليم وتلك
 التسليم ونقسم الباقية لغيره تسهين وتسهما على ربيع في الورثة
 او تسهما مثلا اربعة يتان وبنيت للباب تسع وجزء ستة الباقية
 منها لغيره تسع وخمسة وهي مثل تسهين ما في الورثة فاصل المال سنة

- آخر ابوان وزوجان ابان وبنان المأبون ارتسان للزوجين
 التمر والعد الذي لم ينس ورسرس اربعة وعشرون كمر لا ينفق ثمنها
 على اثنين فخرهما في اثنين تبلغ ثمانية وربعين ابان بعد لفروض ستة و
 عشرون وستام باء الورثة ستة عشر كان في النصف فخر ثلثه
 وهي نصف الستة في ثمانية واربعين تبلغ مائة واربعه واربعين هي اصل
 المال اخرج عم وعمته لأم وعمه لآب وقال خال لأم وقال خالة
 للآب لاقرباء الأم الثلث لثلاثين بقرب باقيا بينهما
 بالسوية والباقي لعم بقرب باقيا بالسوية ولا قرباء للآب لباقي
 وهو الثلثان فثلث لعم بقرب باقيا للآب بالسوية والباقي لعم بقرب باقيا
 للذكر مثل حظ الأنثيين اصل المال اربعة وعشرون **فصل** في وضع
 في المستلزة فاحصل اصل المال ستام من يد عليهم ان كان منهم زوج
 او زوجة فاحصل ابان لوطا حدها ستام منقسما على ستامهم مثال ابوان
 وبنات للمأبون اثان من ستة وللبنات ثلثة فجعل اصل المال خمسة
 وان دخل عليهم زوجة فجعل ابان بعد الثمن منقسما على خمسة وجميع ما بل
 الرز في الطبقة الأولى ثلثة مع عدم احد الزوجين لأول بنت للمأبون
 اصلها اربعة اثان في بنت ابوان اصلها خمسة اثان ثلث بنات لوطا اصلها

اصلها خمسة اثان ثلث بنات اصلها للمأبون اصلها ايضا خمسة
 واربعين مع وجود حدهما الاول بنت اصلها للمأبون وزوج اصلها
 ستة عشر اثان بنت اصلها للمأبون وزوجها اصلها اثان وثلثون
 اثان بنت واحدة لوطان وزوجها اصلها للمأبون الرابع بنات اصلها
 للمأبون وزوجها اصلها ايضا للمأبون في الطبقة الثانية عند من
 الرز فيها اربعة اضعاف مع وجود الرز لوطا الاول احد من كلا الأم وخت
 للآب اصلها اربعة اثان فاحصل من كلا الأم واخوات للآب اصلها
 خمسة اثان كلالا الأم اكرت من واحدة لخت للآب اصلها خمسة الرابع
 واحد من كلا الأم وخت الأم وزوجها اصلها ستة **فصل** في الوفاة
 المختلفين كخش عن العتمة لكن كج التقبيل بعد ما يعطى وكذا في الوفاة
 ولو رز لثالث الذي كرهه بخلافه انما لم يسمي من بين سائر بنات المهرى
 في كتاب الميراث بالتحريم وهو موقوف خلف ابن عم من قبل ابيه
 وهو ابن عم من قبل أم أمه وهو من بنت خال له من قبل ابيه
 امه وهو من بنت عم له من قبل أم ابيه ابن بنت عمه الاخرى من قبل أم
 ابيه وهما ابنا بنت خال لا يرضى من قبل امه او اخواته كذا في ثلثة
 بن عمه الاخرى من قبل ابي ابيه ثلث بنات بنت عمه له من قبل ابيه

اشترى الاول الربيع فربايات ذلك لان عم المتوفى لا يمكن ان يكون
لا تفر فاولادها وكان عمته لا تفر في حاله لانه فاولادته بنتا ثم زوجها الثاني
المذكور فاولادها بنتا فاولاد الربيع فاجعلها كاربوع فموتت وكذا
في اولاد عمه الاخرى الذين هم اولاد الخالة ايضا فيكون اصل التسعة
ممن ترك خالا لا ام وخالتين لاب وعمتين لام وعمته وعتيق لاب صلها
مائة وثمانون ثم اجعل نصيب كل واحد منهن مائة على اولاده فبلغ الاصل
خمس مائة واربعين لذى القربايات الاربع مائة وثمانون لذى القربايات
مائة وخمسة وثمانون وخالفه الم الثلثة مائة وثمانون وخالفه الم ثمانية
واربعون على امر من التفضيل والتسوية **فصل** في الطريقة المذكورة في فرض
الكتب الموتة من ان يعطى صاحب الفرض اقسام الفروض بل كل سهم
من سهامه الذي يصيبهم من مخرج حصصهم سهام في الورثة ويعطى الورثة
الباقية بل كل سهم من سهامهم عددهم سهام الباقين من المخرج المذكور بعد
اخراج الفرض الفروض الموفى خلف ابوين وورثا ابوين وبنين
فاصحاب الفروض هم الابون والزوج وسهامهم تسعة ترابي عشر وسهام
باقي الورثة تسعة فنعطى اصحاب الفروض بكل سهم من السهام التسعة تسعة
وباقى الورثة بكل سهم من السهام خمسة فبلغ اصل المال اثنين وثمانين

سهما ويعطون اصحاب الزود مقام بل في الورثة والزوج والارثية
سهم مقام صاحب الفروض فلهذا الطريقة وان كانت مطردة
لكنا نتخارج في بعض الصور الى اختلافات كثيرة بله لتقبل مع ذلك
فليت على اذعاسنا انما لا نتخارج الى جمع وفرض بل الى الجمع بين
ضم عددا الى عدد والفرض ليس الا تضعيف عن امرار معلومة وكلها ما
موجود ان هناك اللهم الا انهم لم يتلقوا بصرهما **الباب الثاني**
في المناكحات من ان يموت بعض الورثة قبل الفسدة ويخلف ورثة
فيفسد تركه المتوفى في الاول على ورثته بشرط ان يكون نصيب العارث
المتوفى الثاني منقسما على ورثته ولو رد مثلا او احد متوفى خلف
جدا واحدا لاب وثلاثة احوه لام ثم ماتت ابنة قبل الفسدة وخلف
بنين من ابنا خلف المذكورة ابوين بنت وزوج فاصل ترك المتوفى
الاول تسعة منها نصيب الجدة اربعة واصل تركه اربعة وعشرون تسعة
راحت مثل نصيبه فترك التسعة تسعة تبلغ اربعة وخمسين في اصل
المال منها ثمانية عشر للاخوة الثلثة واثني عشر للاخت وابنة وعشرون
للموتة ثلثة لزوج وبسبعة لابن البنت وابنة عشر لبنت الابن فيصيرها
الحاشي عشر فبلغ نصيبها من اكنس تسعة وعشرين وكذا العمل في ازا عليه

الباب الثالث في اشارة قسمة تركات المدونين ومن حكمهم

بينما كيفية توزيع البعض من البعض بقدر موت كل واحد منهم قبل
 الباقين وبتوزيعهم من نفس تركته لا ما يرث من غيره ثم الانتقال الى
 ورثتهم الاجراء وتبقى علينا ان نورد امثلة ايضا كما للعلمنا ان ثلثة
 اخوة للاب منهم علم خلف كل واحد منهم اخا لام تفرض موت كل واحد
 منهم او لا يفرض خلف اخا لام وخو بن للاب فيكون اصل الاثني
 عشر الاخيرة من اربعة ستمائة وكل واحد من اخوة المتوفين بموتهم ينقل
 من الاخر لانه فيكون بقدره تركه الجميع لكل واحد من ستمائة من اثني عشر
 ستمائة من اصل تركه اربعة وعشرون ستمائة من اثني عشر ستمائة من كل
 واحد من الاخوة الباقين بالانتقال عن اخيه اذ انما تصير بقدره

صنة	صنة	صنة	صنة
اصراع	اصراع	اصراع	اصراع
صنة	صنة	صنة	صنة
اصراع	اصراع	اصراع	اصراع
صنة	صنة	صنة	صنة
اصراع	اصراع	اصراع	اصراع

مثال اخر زوجان ابن وبنات لهما ما تو اجمعها كذلك خلف

الرجل اخا وامراة ابنا لابن زوجة وصبى البنتين زوجا بقدر موت
 الرجل قبل الباقين فيكون اصل الاثني عشر منها اربعة زوجة وينقل
 الى ابها واربعة عشر لانه لا ينقسم الى اربعة اذ ليس لها ربع فحسب
 الاصل في اثني عشر اربعة وستين نصيب لزوجته منها ثمانية وينقل
 الى ابها ونصيب الابن ثمانية وعشرون ينقل منها سبعة لزوجته اب
 الى جدته ونصيب البنت التي لها زوج اربعة عشر سبعة منها لزوجها ستة
 ينقل الى جدتها ونصيب البنت التي لها زوج لها اربعة عشر فينقل الى
 جدتها ثم بقدر موت الزوج قبل سائر الورثة فيكون اصل الثمانية
 واربعون منها ثمانية لابنها واثني عشر لزوجها واربعة عشر لابنها ورس لها
 ربع محسب فقربها في اثني عشر فيصل المال ستة وتسعين منها عشرة لابنها
 واربعه وعشرون لزوجها وينقل الى اخيه ثمانية وعشرون لابنها ينقل
 منها سبعة لزوجها والباقي الاربعة عشر لبقية اثني عشر لزوجها ينقل
 منها سبعة لزوجها والباقي الاربعة عشر لبقية اثني عشر لزوجها ينقل
 الاربعة عشر بقدر موت الابن قبل الاثني عشر فيكون اصل الاثني عشر ثلثة لزوجته
 واربعه لاسرة وينقل الى ابها والباقي خمسة لاربعة عشر لاسرة بقدر

موت البنت التي لها زوج كذلك فيكون اصلها الماسة ثم ثمة زوجها
 واثان لاقما وينقل اليه ابها وواحد ابها وينقل اليه اخيه ثم نعت
 موت البنت الاخرى كذلك فيكون اصلها ثمة واطلها وينقل اليه
 ابها واثان ابها وينقل اليه اخيه ثم ثمة زوجها
 اصل ١٤ ص ٢٤ ف ٢٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٢ ص ١٢ ف ١٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٣ ص ١٣ ف ١٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٤ ص ١٤ ف ١٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٥ ص ١٥ ف ١٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٦ ص ١٦ ف ١٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٧ ص ١٧ ف ١٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٨ ص ١٨ ف ١٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٩ ص ١٩ ف ١٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٠ ص ٢٠ ف ٢٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢١ ص ٢١ ف ٢١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٢ ص ٢٢ ف ٢٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٣ ص ٢٣ ف ٢٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٤ ص ٢٤ ف ٢٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٥ ص ٢٥ ف ٢٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٦ ص ٢٦ ف ٢٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٧ ص ٢٧ ف ٢٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٨ ص ٢٨ ف ٢٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٢٩ ص ٢٩ ف ٢٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٠ ص ٣٠ ف ٣٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣١ ص ٣١ ف ٣١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٢ ص ٣٢ ف ٣٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٣ ص ٣٣ ف ٣٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٤ ص ٣٤ ف ٣٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٥ ص ٣٥ ف ٣٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٦ ص ٣٦ ف ٣٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٧ ص ٣٧ ف ٣٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٨ ص ٣٨ ف ٣٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٣٩ ص ٣٩ ف ٣٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٠ ص ٤٠ ف ٤٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤١ ص ٤١ ف ٤١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٢ ص ٤٢ ف ٤٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٣ ص ٤٣ ف ٤٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٤ ص ٤٤ ف ٤٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٥ ص ٤٥ ف ٤٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٦ ص ٤٦ ف ٤٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٧ ص ٤٧ ف ٤٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٨ ص ٤٨ ف ٤٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٤٩ ص ٤٩ ف ٤٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٠ ص ٥٠ ف ٥٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥١ ص ٥١ ف ٥١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٢ ص ٥٢ ف ٥٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٣ ص ٥٣ ف ٥٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٤ ص ٥٤ ف ٥٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٥ ص ٥٥ ف ٥٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٦ ص ٥٦ ف ٥٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٧ ص ٥٧ ف ٥٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٨ ص ٥٨ ف ٥٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٥٩ ص ٥٩ ف ٥٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٠ ص ٦٠ ف ٦٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦١ ص ٦١ ف ٦١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٢ ص ٦٢ ف ٦٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٣ ص ٦٣ ف ٦٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٤ ص ٦٤ ف ٦٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٥ ص ٦٥ ف ٦٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٦ ص ٦٦ ف ٦٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٧ ص ٦٧ ف ٦٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٨ ص ٦٨ ف ٦٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٦٩ ص ٦٩ ف ٦٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٠ ص ٧٠ ف ٧٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧١ ص ٧١ ف ٧١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٢ ص ٧٢ ف ٧٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٣ ص ٧٣ ف ٧٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٤ ص ٧٤ ف ٧٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٥ ص ٧٥ ف ٧٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٦ ص ٧٦ ف ٧٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٧ ص ٧٧ ف ٧٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٨ ص ٧٨ ف ٧٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٧٩ ص ٧٩ ف ٧٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٠ ص ٨٠ ف ٨٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨١ ص ٨١ ف ٨١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٢ ص ٨٢ ف ٨٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٣ ص ٨٣ ف ٨٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٤ ص ٨٤ ف ٨٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٥ ص ٨٥ ف ٨٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٦ ص ٨٦ ف ٨٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٧ ص ٨٧ ف ٨٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٨ ص ٨٨ ف ٨٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٨٩ ص ٨٩ ف ٨٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٠ ص ٩٠ ف ٩٠ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩١ ص ٩١ ف ٩١ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٢ ص ٩٢ ف ٩٢ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٣ ص ٩٣ ف ٩٣ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٤ ص ٩٤ ف ٩٤ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٥ ص ٩٥ ف ٩٥ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٦ ص ٩٦ ف ٩٦ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٧ ص ٩٧ ف ٩٧ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٨ ص ٩٨ ف ٩٨ موت البنت التي لها زوج
 اصل ٩٩ ص ٩٩ ف ٩٩ موت البنت التي لها زوج
 اصل ١٠٠ ص ١٠٠ ف ١٠٠ موت البنت التي لها زوج

الاخرى اثنان من ثمة جميع ذلك بالانتقال الاثنان من الاصل
 المرأة من تركتها ثمانية وعشرون من ثمة وتسعين منها ستة وعشرون اصل
 مالها والباقي بالانتقال من تركتها اربعون من ثمة وتسعين من
 تركتها الاثنان من ثمة من ثمة من تركتها البنت التي لها زوج اثنان
 من ثمة ومن تركتها البنت الاخرى واحد من ثمة جميع ذلك بالانتقال
 وارثة الابن من تركتها اربعة وتسعين من ثمة وتسعين من ثمة
 وتسعين بالانتقال ومن اصل تركتها ثمة من ثمة اربعون من ثمة من اصل
 تركتها ثمة من ثمة ومن تركتها ابها تسعة وتسعين من تركتها تسعة
 من ثمة وتسعين بالانتقال هذا هو الجواب عن آخر اجواب اربع للباب
 والنام وجدلهم من قبل ابيهم فواك ذلك وخلف الجاهل والناخرة
 ابن اخ اقر لام فاصل الجدة اثنان لكل اخ واحد للخت
 وينقل جميعا الى ابن ابيهم المحرم والابن لاخته جميع وجود اولاد اولاد
 واصل لكل واحد من الاخيرين ثمة اثنان للجدة ولا ينقسم على ورثة فخر
 في ثمة تبلغ اصلها اربعة عشر منها ستة للجدة وينقل اثنان الى اخته اربعة
 الى اخته والباقي للاخ وللخت وينقل الى ابنها اصلها اثنان ثمة
 واحد للجدة ولا ينقسم على ورثة فخر بها ثمة تبلغ ثمة ثمة للجدة وينقل

فحل نصيب اربعة اشرف مائة اثنى عشر بان نصيب الاصل في شرايخ
 ستة وستين فخصت كل ابن اثنى عشر نصيب المائة عشرة نصيب المائة
 لدا واحد فلو قد تان مائة الورثة بقرون بهما وبعطونا من حصصهم مثل
 ما اعطاه المقلصا نصيبها مثل نصيب اخيها **باب الخاضع** في شرايخ
 الوصايا المبرمة واشلتها اذا وصي بمثل نصيب اربعة اشرف من مائة
 معين فخصف التسلم الموصي بمثل اصل المال ويجعل الباقي بعد ذلك
 التسلم نقصة على المبلغ كالواصي بمثل واحد يتردد من اربعة اشرف
 بين فحيل الاصل بعد التسلم مائة اشرف اما اذا وصي بمثل نصيب
 بعض الورثة الا انها بقية من المال فيعطى الوارث الموصي بمثل نصيبه
 التسلم المستثنى من خرجه ان كان واحدا وان كان اكثر من واحد يعطيم
 التسلم المستثنى من خرج الجميع نقصة عليهم ثم يعطى باقية الورثة من
 الخرج بتلك النسبة فان استغرق الخرج فالوصية باطله وان بقي شيء
 يجعله نقصة على سهام الورثة والموصي له او الموصي لهم فاذا اصاب الموصي
 له فهو سهمان كان واحد منهم الجميع ان كانوا اكثر من واحد ما اصاب كل
 من الورثة في الله حصتين فهو سهمه في مجموع اصل المال ثم تفرده سهام كل واحد
 من الموصي لهم على التفصيل ظاهر مثله مائة خلف اربعة بنين ووصي لابنته

لابنته بمثل واحد من الاربع المال اعطيتا كل ابن واحد من اربعة
 استغرق الخرج فقلنا الوصية باطله فان قال الامة من المال
 فالباقي بقية لك اثنتان يجعله نقصة على سهام الورثة والموصي له وهو ستة
 بان نصيب اربعة فيما يخلع ثلثين منها لكل ابن في الربعة الاولى
 خمسة والباقي عشرة تقسمها على نصيب كل واحد شان فكل وارث ستة
 وللموصي لاثنتان فلا ايضا بقية الامة من اصل المال الاخر مائة خلف
 ثلثين وثلاثين ووصي لابنته بمثل واحد من اربعة اشرف المال الاخر
 بمثل واحد من اربعة اشرف الامة بقية الامة من اصل المال الاخر بمثل واحد من اربعة اشرف
 الامة من اصل المال الاخر بمثل واحد من اربعة اشرف الامة من اصل المال الاخر
 الكسور ستة عشر مجموع الكسور ستة وعشرون وهو ما يخص ثلثين وثلثين
 وهم الموصي بمثل نصيبه فضاف اليه بقية الامة ثلثين وثلثين وثلثين
 وثلثين وبقية الامة ثلثون وثلثون ان يقسم على سهام الورثة والموصي لهم
 سبعة عشر خرج نصيب كل بنت اربعة اشرف الامة من اربعة اشرف الامة
 اولادهم ثلثة وعشرون فخلع خمسة وهو نصيب بنت اربعة اشرف من اربعة اشرف
 لهم ثلثا ثمانية اسهم منها خمسة عشر فللموصي بمثل اربعة اشرف الامة ثلثة عشر
 ابن الا نصف الامة خمسة وثلث بنت الامة ثلثة عشر وثلثة اشرف الامة ثلثة عشر

الاستعمال المثلثة والبلغ خمسة عشر **فصل** وطريقة اخرى في ترتيب
نحو ما ذكرناه وهي ان تجعل سهام الورثة والموصى لهما كما جعل الوارث للموصى
بمثل نصيبه والباقي من المخرج بعد سهام الورثة نصيب الموصى له ويصاف
ذلك ايضا الى ان يحصل الوارث في كل نصيبه يحصل نصيبا بانه الورثة
بتلك النسبة ثم يجمع الموصى فيكون اصل المال ثلاثة اقسام خلت اربعة
وزوجه ووصي لا يجزى بمثل الباقي الا خمس المال سهام الورثة والموصى له
ستة عشر وهو ما يخص الاب وهو منزلة المخرج في الطريقة المذكورة اذ انتم
اذا جعلت سهام الورثة بهذه النسبة كان الباقي من المخرج ثلثه عشر
من خمسة وعشرين وهو نصيب الموصى له فبعضها ما يخص الاب مبلغ
ثلثين فهو نصيبه ونصيب باقية الورثة بنسبة اثنان اربعة واصل المال
خمس وثمانون **فصل** فان وصي واحد وجماعة ثلث ما يبقى من الثلث
بعد فراج نصيب اربعة مثلاً او اربعة وبعدهما بقى من الثلث وغيره
او بمثل نصيب ذلك الوارث الا ثلث ما يبقى او ربعه من الثلث اذ ربع
فالطريقة وذلك ان تجعل الكسور النسبية الى ما يبقى من ثلث المخرج ان
لم يكن ثم تقرب المخرج المستوي الى المال في ذلك المخرج فما يبلغه تزيد عليه
جميع الكسور النسبية الى ما يبقى من مخرجهما المذكور ان كانت الوصايا مستفناة

في كل نصيبه يحصل نصيبا بانه الورثة بتلك النسبة ثم يجمع الموصى فيكون اصل المال ثلاثة اقسام خلت اربعة وزوجه ووصي لا يجزى بمثل الباقي الا خمس المال سهام الورثة والموصى له ستة عشر وهو ما يخص الاب وهو منزلة المخرج في الطريقة المذكورة اذ انتم اذا جعلت سهام الورثة بهذه النسبة كان الباقي من المخرج ثلثه عشر من خمسة وعشرين وهو نصيب الموصى له فبعضها ما يخص الاب مبلغ ثلثين فهو نصيبه ونصيب باقية الورثة بنسبة اثنان اربعة واصل المال خمس وثمانون فصل فان وصي واحد وجماعة ثلث ما يبقى من الثلث بعد فراج نصيب اربعة مثلاً او اربعة وبعدهما بقى من الثلث وغيره او بمثل نصيب ذلك الوارث الا ثلث ما يبقى او ربعه من الثلث اذ ربع فالطريقة وذلك ان تجعل الكسور النسبية الى ما يبقى من ثلث المخرج ان لم يكن ثم تقرب المخرج المستوي الى المال في ذلك المخرج فما يبلغه تزيد عليه جميع الكسور النسبية الى ما يبقى من مخرجهما المذكور ان كانت الوصايا مستفناة

مستفناة بتلك الكسور وتقصها من ان كانت زيادة فما بلغ او بقى
هو نصيب الوارث الموصى بمثل نصيبه ثم تقرب سهام الورثة والموصى
لهم في المخرج النسب الى ما يبقى ايضا فالخرج تزيد على الكسور النسبية ايضا
او تقصها منه كما قلناه ذلكا فما حصلت منه عدة الكسور النسبية
الى المال ان كان مثل نصيب الوارث او اقل منه فالوصية بطلت
والا فنظر في مخرجه فالبلغ اصل المال مثلا ستمائة خلفت اربعة
بنين ووصي لاجنبي بمثل واحد من الثلث ما يبقى من الثلث بعد فراج
نصيب اقدم والاخر بمثل واحد من الثلث ايضا اذ ربع ما يبقى من الثلث
ايضا فخرج الثلث والربع اثنى عشر فنزعت الثلثة التي هي مخرج الكسور
النسبية الى المال فيها فبلغ ستة وثلثين تزيد عليه بقية وصي فخرج
الثلث والربع من اثنى عشر مبلغ ثلثة وربعين في خمسة اربعمائة
نصيب سهام الورثة والموصى لهما هي ستة في اثنى عشر مبلغ اثنى عشر وربعين
تزيد عليه البقية مبلغ ستة وربعين فهو ثلث المال فما يبقى من الثلث
ستة وثلثون ثلثة اثنى عشر وربعه ستة فللموصى الاول اربعة ثلثون والثاني
اربعة وثلثون للبينين الباقي ثمانية وثمانون وربعه فاصل المال امانا وسبعة
وثلثون اخر ستمائة خلفت ستة بنين ووصي لاجنبي بنصف ما يبقى من الثلث

في كل نصيبه يحصل نصيبا بانه الورثة بتلك النسبة ثم يجمع الموصى فيكون اصل المال ثلاثة اقسام خلت اربعة وزوجه ووصي لا يجزى بمثل الباقي الا خمس المال سهام الورثة والموصى له ستة عشر وهو ما يخص الاب وهو منزلة المخرج في الطريقة المذكورة اذ انتم اذا جعلت سهام الورثة بهذه النسبة كان الباقي من المخرج ثلثه عشر من خمسة وعشرين وهو نصيب الموصى له فبعضها ما يخص الاب مبلغ ثلثين فهو نصيبه ونصيب باقية الورثة بنسبة اثنان اربعة واصل المال خمس وثمانون فصل فان وصي واحد وجماعة ثلث ما يبقى من الثلث بعد فراج نصيب اربعة مثلاً او اربعة وبعدهما بقى من الثلث وغيره او بمثل نصيب ذلك الوارث الا ثلث ما يبقى او ربعه من الثلث اذ ربع فالطريقة وذلك ان تجعل الكسور النسبية الى ما يبقى من ثلث المخرج ان لم يكن ثم تقرب المخرج المستوي الى المال في ذلك المخرج فما يبلغه تزيد عليه جميع الكسور النسبية الى ما يبقى من مخرجهما المذكور ان كانت الوصايا مستفناة

بداخر ارج نصيب ابن واحد سنة ولاخر ثلث ما يبقى ولاخر ربع ما يبقى
فخرج النصف والثلث والربع اثنى عشر والنصف والثلث والربع منها
ثلاثة عشر ضربت بثلثة في اثنى عشر فبلغ ثمانية واربعين نقص منها ثلثة
عشر يبقى خمسة وثلاثون وهي نصيب ابن واحد ثم ضربت السنة في اثنى عشر
تبلغ مائة وثمانية نقص منها ثلثة عشر يبقى خمسة وستون وهي بلع الم
فضيل المرحى الى الاول ثلثون اثنى عشر وثلثا خمسة عشر واصل
المال ثمانمائة وثمانون وهذه السلسلة بطريقه اخرى يخرج ايضا من حسن
هذا المبلغ وهو ستة وستون فيكون كل نصيب من خمسة مائة وثمانون
مثال يكون سقلا ان يوصى لاجبى مثل ما لاحد ثلثة الثلث ما يبقى من
مثلا والباقي ثلثة الثلثة في الثلثة بلغت ستون ذاعلمها واصل
بلغت عشرة وهي نصيب ابن ثم قرنا سهام الورثة والموصى له وهي ثلثة
ايضا في ثلثة بلغت ستون ذاعلمها ثلثة الثلثة عشرة وهي ثلث المال
مثل نصيب الابن فالسلسلة مستحقة وهذا القدر كاف في هذا الموضع اذ
التفصيل يودي الى التطويل الموضع الذي لا نوع آخر انما دخلت سنة
في القرن الذي كان فيه دخل المرحى في التسمية المرحى بارادة له الطرق فخرجت
الدين النوع والمرحى من السنة التوفيق فخرج طريقه جريته جريته في اخرج

في استخراج المسائل المبرهنة مطروحة في المجالات الخلقه المخلقة والاشياء
فيما يتعلق بالوصايا وهو الاستعانة وعلايه التحلان وتقسيم المقتضى العلاء
الموعودة في ذكر مثال كثر انواع الابواب المذكورة وهي **مسئلة**
موتة خلف تركه ذابون ثلثة حات لابن بننا وخمسي مشكلا
اره واحد في زوجاته هي ام البنت وابن احد ابنة قد وصى لاجبى
بمثل ما لا يرد الا نصف ما يبقى من الثلثة بعد اخرج نصيب من الثلثة ولا يفر
بمثل ما لا يرد الا ثلث ما يبقى ولاخر مثل الابن احد لاسر ما يبقى فخرج
الهدم على الابن الذي له ام وعلى امه التي هي احد الزوجات المذكورة
وعلى بنت الابن وثلث المالكورين ومات الابن الاخر خلف ثلثة بنين
وقد اقر احدهم بزوجته له ابنة منها وماتت الزوجه الثانية ايضا وخلفت
ابن ابن اخيها لابنها الذي هو ابن ابن اخيها لاقها والذى هو ابن بنت اخيها
لابيها والذى هو ابن بنت اخيها لاقها وابن بنت اخيها لابنها ايضا
وماتت الزوجه الثالثة ايضا وخلفت زوجها وعمه وعمه اقر الزوج ايضا
اوصت لاجبى ثلث الماتت خلفت بنتين ولم تكلف غير الموتة الاول
منهم تركه ولم يقسم تركه الى ان يبلغ هذه الغاية كيف عيستم عليهم صل الى
بالطرق المذكورة مائة وثمانون للابنة وثلثون وللامام بقره وثلثون

والزوجات الثلث ثمانية عشر لكل من الأبنين اربعة وعشرون للبنين
 اثني عشر وللخشي ثمانية عشر وللوصي الاول ستة وللثاني اثني عشر و
 للثالث ثمانية عشر ثم تقسم الاربعة والعشرين التي للأبنين للمدوم
 عليه على ورثة فضيب اربعة ستة وينقل له ورثتها والباقي لبقية ينقل
 الى جدي بها للذكر مثل حظ الأنثيين ثم تقسم الستة التي لزوجته
 المدوم عليها على ورثتها فضيب بنتا اثان في ابنا المدوم معها اربعة
 وينقل معها اثان الى حدة وواحد الى حدة وواحد الى اخة يطلع
 الجدة الى ثمانية وثلاثين وفضيب الجدة احدى وثلاثين وفضيب البنت احدى
 وعشرين واما الاربعة والعشرون التي هي حصة الأبن الآخر فقسما
 على ورثة ولقرتها فيكون لكل ابن ثمانية وللأبن المقر ستة وللأخ
 المقر ثمانية وواحد وللبنات احدى واما الستة التي هي حصة الزوجة الثانية
 فلهي القرابات الاربع حصة منها ولذي القرابات الواحدة احدى
 واما الستة التي هي حصة الزوجة الثالثة فلهي القرابة منها احدى وللأخ
 المقر ثمانية وواحدة لكل بنت من بنينها لعمها اثان لعمتها احدى هذا هو
 الجواب عنها وباتت الورثة من الأمانة تنتفع عشر يومين الأربعة عشر من آل
 الأربعة عشر من الربع في دارنا فاطمة والحكم محمد بن ابراهيم سنة ١٢٧٨

خالد بن
بسم الله الرحمن الرحيم

الكتاب الثالث من المنهج الرابع من الجمل المبين في الموارث في حقه
 وعشر مطالب اما المقدمة فاذا ذكر بها قبل التزوج في نقل
 الأمانة اشارة وجزء الى جمل بقية لا يبرهن اراة الخوض
 في هذا الفن من قاننا بغير علم بغيره من لزم ولا يكون حاطة
 العشاء **اشارة** الى التهام واصحابها الفروض في كتاب الستة
 ستة النصف والربع والثلثان في الثلث والستة قد
 يبر عنها بالنصف ونصف ونصف والثلثين ونصف ونصف
 او بالربع الثلث ونصف كل ونصف فالنصف للزوج بدون الولد
 وللبن والأخت الأعمى اذ الأضافية مع عدتها اذ المكنة
 ولد والربع للزوج مع الولد للزوجة دون عدتها بدون المكنة
 لها اولين مود الثلثان لما زاد على الواحدة من البنات والأخوات
 على قياس شرط الثلث للام مع عدم الحاجب للولدة الواحدة وللأخوات
 فصاعدا من ولدها ولو كانت لكل من الأبنين مع الولد للام مع الأخوات
 للواحدة من ولدها وكذا بنتا ثمانية بعد سقوط المكر اربعة وعشرون
 في الموارث في حقه وعشر مطالب اما المقدمة فاذا ذكر بها قبل التزوج في نقل
 الأمانة اشارة وجزء الى جمل بقية لا يبرهن اراة الخوض
 في هذا الفن من قاننا بغير علم بغيره من لزم ولا يكون حاطة
 العشاء **اشارة** الى التهام واصحابها الفروض في كتاب الستة
 ستة النصف والربع والثلثان في الثلث والستة قد
 يبر عنها بالنصف ونصف ونصف والثلثين ونصف ونصف
 او بالربع الثلث ونصف كل ونصف فالنصف للزوج بدون الولد
 وللبن والأخت الأعمى اذ الأضافية مع عدتها اذ المكنة
 ولد والربع للزوج مع الولد للزوجة دون عدتها بدون المكنة
 لها اولين مود الثلثان لما زاد على الواحدة من البنات والأخوات
 على قياس شرط الثلث للام مع عدم الحاجب للولدة الواحدة وللأخوات
 فصاعدا من ولدها ولو كانت لكل من الأبنين مع الولد للام مع الأخوات
 للواحدة من ولدها وكذا بنتا ثمانية بعد سقوط المكر اربعة وعشرون

بعضها مكرر وبعضها متغير فالكل اجزاء الصفح مثلا وكل من الاربعة
 ستة والاربع مكرر من الثلاثة الا حرة تسعة والثمن مع الاربعة الا حرة
 احد عشر والثمن مكرر من الاربعة الا حرة تسعة والثمن مكرر من الاربعة
 اربعة عشر ما تراه متغير وهذا الشكل مكلف بتفصيل هذا الاجمال

اشارة التسبب العدد اربعة اربع فان تسوي
 العدد اقساما ثانيا الا فان في الاقل الاكثر
 قد اخلاص ولا فان عدما ما
 فتوافقان في اذ كثره
 او اتقبا بيان
 فاذا

الاربعة	الاربعة	الاربعة	الاربعة
الاربعة	الاربعة	الاربعة	الاربعة
الاربعة	الاربعة	الاربعة	الاربعة
الاربعة	الاربعة	الاربعة	الاربعة

على الاقل فان اربع شي قد اخلاص وان بقي تسبب المقدم عليه عليه وهكذا
 فان لم يبق شي فتوافقان المقدم عليه لا غير ما تراه مخرج جرد ففهما
 وان بقي واحد فتبا بيان **اشارة** ربها تسبب الفقهان ربان تسببهم
 السد اعلى ربنا فقير كبا ففهما كثر لا اما لا ويطبقون على التوافق بالاعمال

الاعم وهو متغير ففهم فبا بين الاربعة تسببهم ففهم الاربعة
 الاربعة الاربعة ففهم الاربعة ويكلمون العمل كما تسبب ففهم
 الفريضة من الاقل كما في الاربعة ثمان ثمان ففهم الاربعة
 تسببهم ففهم الاربعة ففهم الاربعة تسببهم ففهم الاربعة
 عشرة ولو علمت بمقتضى الاربعة لفهم ففهم ذلك **اشارة**
 الكثرة اما مكرر او مكرر ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 المعطوف بها ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 مخرج المصنف مخرج ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 نظرا لا التسبب بها ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 تسبب الاربعة ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 احد مفرود في الاقران بانها مفرود ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 ان مداخلها وبقاها زار عليه ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 انك وتعلم ما يقصد كما ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 الاربعة وبكلا ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 في المدايرة التسبب ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم
 رباعيا باضافة الثمن ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم ففهم

اربعه وعشرون **اشارة** دلالت على ملاحظه فارج لمعنى دانت فانه ظل
تقطعه وتنفى بالكثر والموافق لتبدل به دفعه وكذلك فعل بالربح
ليوال التوافق الى التباين فاقرب بعضها في بعض الى حاصل المخرج المترك
ففي تقبل مخرج الكسور التسعة تسقط الحصة فاقربها لله اقل وتبدل
بالثمة نصفها للموافقها بالثمانية وتسقط له حصة التسعة وتبدل
بالعشرة نصفها للموافقها بالثمانية ثم تقرب الحصة في الثانية للمحل
في التسعة والاصل في التسعة ليحصل القان في عشرين وعشرون في مخرج
الكسور التسعة **بتصرف** الوارث من كان له حصة بمخرج كماله
وسمي في فرضه بعجوبة فقربته وقت السلم الورثة انصبوا منهم من الورثة اما
بان ماخذ كل فريق حصة منها بالفرض لا غير بالفرض والارث معا اولاد
منها بل بقربها او فريق بالاولاد في فريق باقية في فريق بالاولاد في فريق
بالتالي فلا دل كاحتم وزوج ان في كتابه بنتان ان كانتا
وبنت الرابع كتابه ثم حجرت بنت والانس كتابين وبن بنت ثم
أضاف الورثة ثمة نصف ماخذ بالفرض لنا بمعنى انه لا يملك عنه ولا
يرث القرابة واصلا والام والناح والاحتم تسعة منها والزوج ثمة
وصف بنت ثمة القرابة واخرى في فرضه وفضلها وفضلها وفضلها وفضلها

الاب والبنت تسعة وما ولاحت للاب تسعة وما ووصف لاب بنت
الابا القرابة وهم من علمه ولا **اشارة** اذا اشتلت الفريضة على فرض
مع فرض مادة الفرض ارض ارضه فستمة الفرض لا تارده بجزء حصص
ولو قسمت الفريضة ابتداء على ما يقضيه الارباع والافاضة
كما سلكه سلطان المحققين في المدة التي في فرضه لكان اخصر
فرضه ما يشاء بارج بنات يقع على المشهور من ثمنين وعلى اسكندرية اثنتي
روهن من حصة وفيه زوجه ومجلس اخوات على الاول من تسعين وعشرين
من عشرين في هذا الطريق في كور في الاحاديث القوية كما رواه محمد بن مسلم
عن ابي جعفر عليه السلام انه قرء بحجة الفريضة التي هي الملاءة رسول الله صلى
الله عليه واله وحظ ابراهيم عليه السلام به في فرضه فما جعلت
وترك ابنة دائره للابنة التصف والام تسع بقسم المال على اربعة
اسهم فما احاب ثمة سهم فهو الابنة وما احاب ثمة فهو للام ووجه
فيما جعلت ثمة ابنة لثمة الابنة التصف ثمة سهم والابوين لكل واحد
سهمان تسع فكل واحد منها سهم بقسم المال على ثمة اسهم فما احاب
ثمة فهو الابنة وما احاب سهمين فللابوين الحديث طويل في تصف عليه
ان شاء الله تعالى **اشارة** ان حجت الفريضة فلا كلام ان امرت

۹۴
۵۱

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين المعصومين
الاجرة عليهم
السلام
والسلام
على
الجميع
الامين
۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱
عالم اعظم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين المعصومين
الاجرة عليهم
السلام
والسلام
على
الجميع
الامين
۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱
عالم اعظم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين المعصومين
الاجرة عليهم
السلام
والسلام
على
الجميع
الامين
۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱
عالم اعظم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين المعصومين
الاجرة عليهم
السلام
والسلام
على
الجميع
الامين
۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱
عالم اعظم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين المعصومين
الاجرة عليهم
السلام
والسلام
على
الجميع
الامين
۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱
عالم اعظم

Handwritten text in Arabic script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and includes some numbers and possibly names or titles. The ink is dark and somewhat faded.

1

Handwritten mark or symbol, possibly a number or letter.

2-ب

خ